

JA ØGYAJPXY JA ØMYADYA'AKY MIDI JA JUAN YJAAÝ

Ja' pøn xuk'ejximp xuknija'wimp ja Dios Teety

¹ Jaayim ja wyinatyni pøn xuknija'wimp ja Dios ku tuki'iyi cho'ondakijxñim; Dios ja møøt tyimy'ity jøts nayı Dios ja kø'øm. ² Tso'onda'agyip ja møøt y'ity. ³ Jøts ja' ja Dios Teety tukyik'ø'yiyi ja tsajp jøts ja naajx jøts tuki'iyi; pø ka'axi ja naxwii'ñit jeexyip cho'ondaajky ku jeexyip kya'ity ja'. ⁴ Ja' tyiktso'ondaajk ja tsinaa'yin jøts ja jujky'ajtin, jøts nayide'en xuknija'windi ja tyiibyi ja yjanchpi, midi tyik'øyip midi tyikwinñaq'nbyatp ja naxwii'ñit ja'a'y. ⁵ Møk ja tyikmajada'aky ja myøk'ajtin ku xyikudøø'kxaajka'am ma pøn wimbeets kugoots, jøts ka'ap ja miku' yja' myajada'aky.

⁶ Jats idø'øn ja'a'y tu'ukmi pøn Dios ojts kyexyi, Juan ja xyøøw, ⁷ midi testigi'ajtpi meen jøts ja tnigajpxt jøts ja tnimadya'akt pøn xyikujajtaajkimp xyikudøø'kxaajkimp, jøts ja øy pøn ttiyjawit tjanchjawit pøni sa jaty ja wya'añ. ⁸ Kidi ja Juanipxi ja' pøn xyikujajtaajkimp xyikudøø'kxaajkimp; nugo testigi'ajtpi ja ja'ayi yikexy jøts ja' tnigajpxt. ⁹ Tyimy ja' idø'øn wyinaty memp ja'tp ya naxwiiñ pøn tyik'øyip tyikpaadip, pøn tyikwinmaaq'nbyatp ja naxwii'ñit ja'a'y.

¹⁰ Ixa ja wyinaty tø yja'tni ya naxwiiñ jøts ja ojts nipøn kyagupikyiyi pøn jaty jaadi, øy ja wyinaty kø'øm tø yjadukyik'øyiyi ja naxwii'ñit. ¹¹ Kyø'øm ja' ja yjanimimpy jøts kyø'ømigu'uktøjk

paät ja ka'ap kyupøjkiyøø. ¹² Jats winaagin pøn ja kupøjkiyøø jøts pøn ja janchja'wiyøø; ja'ats ja tiy'ajtin ja ojts tmø'øy jøts Dios Teety ja y'u'nk'atidit. ¹³ Tiy'ajtingøjxp ja jade'en Dios y'u'nk'atyidi, ka'ap ja jade'en sa jaä'y y'u'nk y'unä'jk tpaatti.

¹⁴ Jøts ja' pøn xuknija'wa'am ja Dios, ojts ja jaä'yin y'atsøøni y'atstani, jøts ja ojts ñiyjeky xmøøt'ijtyindi xmøøtsinaa'yindi. Tø adøm myøk'ajtin ja nja'ijxyindi midi ja kyø'ømøk'ajtin'ajtpy ja Dios U'nk. Tu'ugyi Dios Teety ja yjanchjaäkagyepyi, janch pa'ayoop, jøts tum ja tiy'ajtin janch'ajtin yajkpy. ¹⁵ Ja'ats ja Juan ojts tnigajpxy jøts ja yiðe'en wyaañ:

—Yø'øxi øts idø'øn ndijpy ku ø nwa'añ: “Ja' pøn oojknim me'emp, ja' idø'øn møj jøts ka'ap øts. Jøts kumi jaayim yø'wyinatyni, kidinim øts.”

¹⁶ Kajaa adøm Dios kyunuu'kxin xmøøy'ijtyindi niijtyi. Juuni ja tkayaky. ¹⁷ Tøts ja Moisés kytutujk xuknija'wa'am sa ja Dios kyutujk; ixyats ja nwindsin'ajtim Jesucristo pøn xuknija'wa'am ja Dios pya'ayo'owin jøts ja tyiy'ajtin yjanch'ajtin. ¹⁸ Niжуuni pøn tka'ijxñim ja Dios; yø'øts midi jam møøt y'ity, yø' Dios U'nk, yø' xuknija'wa'am sa ja Dios Teety.

Ku ja Juan Bautista tnigajpxy ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo myeenwa'añ

¹⁹ Winets ja israelit jaä'dyi midi jam kugajp'ajttip jam Jerusalén, ojts tkaxti ja teetyøjk møøt ja levijit jaä'dyi midi t'ejx'ejttip ja tsaptøjk, jøts ja t'atstiibyøktit ja Juan pøn idø'øn ja'; ²⁰ jøts ja ojts wa'ats tnigajpxy, yiðe'en ja wyaañ:

—Ka øtsip ja' midi yiktejp Cristo.

21 Xjats ja tjaaktyimdyiibyøjktø:

—¿Pønts mets idø'øni? ¿Mets idø'øn Dios kyugajpxy midi yiktejp Elías?

Jøts ja Juan wyaañ:

—Ka'ap ja y'øtsi.

Jøts ja tjaaktyimdyiibyøjk'adø'øtsti:

—Jøts, ¿metsimts idø'øn ja' midi dø'øn menwamp midi ja Dios kyugajpxy'ajtpy?

Jøts ja y'adsøøy:

—Ka'.

22 Wìnets ja yiknimaay:

—¿Pønimts mets? Kuwanixi øots ja nnijawit jøts øots ja ndukmado'ot pøn øø tø xkexy. ¿Sa me m'ukwa'añ ku mga'uknañigajpxyi?

23 Jøts ja Juan ja t'adsøøy:

—Øts ja' midi yikmadoop y'ayuujk jam abæk etjotp, ma niti kya'ity: "Yiktøwdi yiktuda'aakti ja mwinmaa'ñ jøts xkupøktit ja nwindsøn'ajtim"

—nayide'en sám ja Isaías wyaañ, ja Dios kyugajpxy.

24 Ja fariseotøjk ja wyinaty tø kyexyidi midi idø'øn ja Juan jam jade'en møøt ñagyajpxyi. **25** Xjats idø'øn ja Juan yiktiibyijký jøts ja yiknimaay:

—Pøni ka'adam me mCristo, ni mga'Elías, jøts ni Dios me mgagugajpxy'atyi, ¿tits ku myiknøbety?

26 Jøts ja Juan tnimaay:

—Nøø øts iiy nduktanøbejtpy; jats ya tu'uk midi ka' x'ejxkaptinim; **27** oojknim ja mye'ent, ja' tu'uk møj, nugo øts jawyeen nyiktuu'awa'aach. Nijuuni øts ja møøt nganamyibaat'atiyit.

28 Jam idø'øn ja jade'en yjajty ma ja et jam txøøwi Betábara, midi tømp xøbidsimy jam nøø

agø'øm midi txøøw'ajtp Jordán, mä ja Juan jam ojts yiknøbety.

Ja Jesucristo yiktamiyoxp ja Dios Teety adømgøjxp

²⁹ Xjats ku kyimjabom'ajty winets ja Juan ojts t'ixy ja nwindsøn'ajtím Jesúš ku ja jam wyinaty ñimiñiyi, jøts ja Juan wyaañ:

—Ejxti, yø' idø'øn jade'en jatwamp kubatwamp sam ja borreek u'nk yikyøxyin adøm nbojkpi køjxp, jøts yø' naxwii'ñit jaa'y tyikpøkwyat'sp. ³⁰ Yø' øts idø'øn ndijpy ku ø nwaañ: “Ja tu'uk jaa'y myiñ, ja' idø'øn møy jøts kidi øts, jøts jaayim ja'ani.” ³¹ Nika'ap øts yø y'ity nnijawí pøni pøn yø'. Tøts ø nmiñ jøts øts Israelit jaa'y nøø nduktanøbatt jøts nduknijawidit pøn ja'.

³² Nayide'en ja Juan wyaañ:

—Tø øts ja Espíritu Santo n'ixy jøts ku kyida'aky jam tsajpwemp sam tsapakín, jøts ja tø kyøxke'eky yø' kyubajkp. ³³ Ni nganijawí øts yø' pøni pøn yø'; jøts øts idø'øn ja Dios Teety ojts xnøjmi midi øts nøø xukyiktump ku nyiknøbety, yide'en øts ja xnimaay: “Ku x'ext ja Espíritu Santo kyida'akt jøts y'ixa'akt jam tu'uk jaa'y kyubajkp, ja'ats idø'øn ja wyinaty midi ja Espíritu Santo xmø'øyimp ku ja yiknøbatt.” ³⁴ Tøts ø n'ixy, jøts øts testigi jøts ku yø' Dios U'ngi.

Ja jaa'y pøn ojts jawyeen tpabøkti ja Jesúš yja'

³⁵ Xjats ku kyimjabom'ajty, ixam ja Juan wyinaty køjmyi møøt namajtsk pyabøjkpi. ³⁶ Jøts ku ja Juan ojts t'ixy jøts ku jam wyinaty ñaxy ja nwindsøn'ajtím Jesúš, winets ja wyaañ:

—Ejxti, yø' idø'øn jade'en jatwamp kubatwamp sa borreek u'nk yikyøxyin adøm nbojkpi køjxp.

37 Ku ja' tmadoodøø midi ja Juan pyabøjkpi'ajtpy, midi jam wyinaty namajtskti ku ja Juan jade'en wyaqañ, xjats ja ojts tpanøjkxti ja nwindsøn'ajtim Jesús. **38** Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús y'ejxjimbijty, jøts ojts t'ixy jøts ku jam yikpayø'øy, jøts ja ojts tnøjmi:

—¿Ti m'ixaadyip?

Jøts ja ojts t'adsowdi:

—Windsøn, ¿mä me ndsøoni?

39 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús y'adsojimbijty:

—Men x'ejxti.

Xjats ja ojts ñøjkxti jøts ja ojts t'ejxti mä chøoni, jøts ja jam ojts tmøøtkudsuu'idi. Ja dø'øn ja xøøw wyinaty jawaani kyagidakni.

40 Ja Andrés idø'øn ja', ja Simón Pedro y'uch, midi idø'øn ja jade'en tmadoodip namajtsk ku ja Juan jade'en wyaqañ. Jøts nay ja' idø'øn jade'en tpanøjkxtip ja nwindsøn'ajtim Jesús. **41** Jøts ja Andrés tyimñayjaty ja ojts t'ats'ixa'ay ja y'ajch Simón, jøts ja ojts t'atsnøjmi:

—Tø øøts ja Mesías nbaaty midi Dios kyejxpy, midi Cristo yiktejp.

42 Xjats ja Andrés ojts twaanijkxy ja Simón mä ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty, jøts ku ja ojts y'ijxyi jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Mets Simón, ja wa'axi me m'u'nk'ajtip ja Jonás. Cefas inet ixyam mxøøw'atp.

Jade'en ja ñii'mxyi ja nwindsøn'ajtim. Cefas jade'en tyijpy Pedro sám ja t'ayuujk'atti.

Ku ja Jesús twaadsøøy ja Felipe jøts ja Natanael

43 Jøts ku kyimjabom'ajty, jam ja nwindsøn'ajtjim Jesús wyinaty ñøjkxwa'añ Galilea etjotp, ku ja tminabyaajti ja Felipe jøts ja tnimaay:
—Møødik øts.

44 Jam Betsaida ja Felipe kyugajp'aty nay jam ma ja Andrés kyugajpi møøt ja Pedro. **45** Winets ja Felipe ojts ñijkxy jøts ja ojts t'ats'ixa'ay ja Natanael, jøts ja ojts t'atsnøjmi:

—Tø øots ja jaq'y n'ixy midi ja Moisés ñigajpxpy jap nøkyjøtpy ku ja kutujk ja ojts tja'ay, jøts nayide'en midi ñigajpxtip ja Dios kyugajpxtyøjkti, ku ja ojts tjaadyandi. Ja Jesús ja' midi ja José y'u'nk'ajtpy, midi jam kugajp'ajtp Nazaret.

46 Xjats ja Natanael wyqañ:

—¿Wan ndejin y'øybi jam y'ukpidsømni Nazaret?

Jøts ja Felipe y'adsøøy:

—Men xtyimy'ixy.

47 Kuts ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts t'ixy jøts ku ja Natanael jam ñimiñiyi, winets ja wyqañ:

—Ixya net myiñ tu'uk nmigu'uk israelit jaq'y midi øyja'a'y'ajtp, midi ka' tyaaq'i.

48 Winets ja Natanael ja ojts yiktiyyi:

—¿Sudso'ampy me x'ijxy'aty?

Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyi:

—Tøyimxi me wyinaty n'ejxni ku mets yø Felipe ka'aním wyinaty m'atswayinim, ku mets ixajp iigi patki'py.

49 Winets ja Natanael wyqañ:

—Windsøn, mets idø'øn Dios U'nk, jøts mets idø'øn mnwindsøn'ajtpy israelit jaq'y.

50 Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyi:

—Jatyi me xtyimyjanchjawi ja'agøjxp ku me tø nnøjmi jøts ku me tø n'ixy jap iigi patki'py? M'ejxpnim mets ja myøjpi y'øybi midi ø ndu'ump midi ka'ap yjade'eni sám ya'adın ku me tø n'ixy.

⁵¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yjaaktyimwyaañ:

—Meets yám ndyimñimaapy, jøts ku x'ejxitit ja tsajp y'awa'ats, jøts ku Dios y'ankilis pyattit wyinäktit jøts øts ja xnigida'aktit, ja' kuxi øts ja naxwii'ñit jaa'y ngudani Dios Teety wyingujkp.

2

Naxyøduujnidip ja jaa'y jam Galileit etjotp

¹ Kyimdigøøk xøøw wyinaty tø y'ity ku jaa'y y'amajtskidi ma ja kajp txøøwi Caná, jam Galileit etjotp. Exam idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tyaaq. ² Jøts nayide'en ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø yikwaamidi migabyi mi'ukpi mørøt ja pyabøjkpitøjk jøts ja nay jam ñøjkxtit. ³ Xjats ja vino tyimgyijxy, wínets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tyaaq ñimaajyøø:

—Tø tyimgyugøxidi, ka'ap vino ukteeni.

⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús y'adsøøy:

—¿Ti øtsimts taak yø xpapat? ¿Tiku øts yø xukmadøy? Pø ka'anixxi øts nja' xpaatty midi ø ndu'ump.

⁵ Jøts ja tyaaq wyaañ, yide'en ja tnimaay ja jaa'y pøn jaty jam wyinaty windsø'jkidip:

—Mdu'undip idø'øn jade'en tuki'iyi pøni sa wyaañ.

⁶ Jamts wyinaty tudujk ja tsaađu'jts midi ja israelit jaa'y yiktundip ku Dios ja twindsø'ogidi jøts ja pyøkwyatstít. Makta'pxy uk magø'pxy

enteerin ja y'uch tu'uk tu'uk, jade'en nøø ja yikta'adami. ⁷ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 tnimqay ja jaq'y pøn jaty jam wyinaty windsø'jkidip:

—Yik'utskøxti yø tu'jts. Adamidi nøø.

Jøts ja ojts yikxon tyimyik'utsti, ⁸ winets nwindsøn'ajtim Jesú斯 tnimqay ja jaq'dyi:

—Aja'aptu'uttits inet waani, jøts xaninøjkxtit midi yø xøøw tø tniwqamuki.

Jøts ja ojts jade'en ttundi. ⁹ Ojts ja tja'gyapy midi ja xøøw tniwqamujkip jøts ja tsujxk nøø tø ja vino yjajtni, nika'ap ja tnijawí pø mä ja chøøñ; ja'ayi ja nugo tnija'widip pøn windsø'jkidip, pø ja'axi ja nøø wyinaty tø tjaapti. Xjats ja twaqdsøøy ja jemyaq'y ¹⁰ jøts ja tnimqay:

—Tum jawyeen øy pøn t'uuky yø vino y'øybì, jøts ku ja mi'ukpi ja kom tø t'uknidí winets ja yu'nkpì yikyakñim. Jøts mets, tø mets ja møk vino ne'egi xjaakyik'awixy, jøts mets yø yamním ne'egi xyaky oojknim.

¹¹ Yø'øbi milagri'ajtin idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 tyimijawyeen nankyejxøø jam Caná, jam Galileit etjotp, midi yiknigaxø'jk ja myøk'ajtin, winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts yjaakjanchjawiyi.

¹² Xjats ku ja jade'en y'ukjatty, winets ja ojts nijkxy mä ja kajp jam txøøwi Capernaum, møøt ja tyaak, møøt ja myigu'uktøjk, jøts møøt ja pyabøjkpitøjk. Jøts ja jam tyaq'nidøø ñigyawinaak xøøw.

Ku ja Jesú斯 tpawojpkijxy ja too'kpítøjkti jam tsaptøjk agø'øm

13 Ja paski xøøwts wyinaty tyimbyatnip midi ja israelit jaa'y tyundip, winets ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ojts ñijkxy jam Jerusalén. **14** Jøts ja jam tsaptøjk'agi'py tkubajtiyii'ñ ja jaa'dyi pøn too'ktip ja tsakaa, pøn too'ktip ja borreek, pøn too'ktip ja pak, jøts nayide'en pøn ja myigu'uk myeeñ tyikwa'kxidip, ja' jam wyinaty tsinaadyip mayim ja jam tank'atti. **15** Ku ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ja ojts jade'en t'ixy, xjats ja tyik'øyiyii'ñ tu'uk pawojp, jøts ja jam tpawojpkijxy niduki'iyyi ja jaa'y jam tsaptøjk agø'øm, møøt ja byorreek møøt ja chakaa. Jøts ja meeñ yikwa'kxpidi ojts ja myeeñ ja yik'ixko'odi, jøts ja myesi ja ojts yiktejimbetti. **16** Jøts ja tnimaay ja jaa'y midi paktoo'ktip:

—Yikjiwa'akti yø ya! Kidi nDeety tyøjk maadyøjk xyikwa'andi!

17 Winets ja pyabøjkpitøjk nay jatyi tja'myajtsidøø ja nøky ma ja David yide'en wyaañ: "Møk øts nba'ayøy ja mdøjk."

18 Xjats ja israelit jaa'y ttiibyøjktøø ja nwindsøn'ajtim, jøts ja tnimaadyøø:

—Ti tiy'ajtin øots xuk'ejxp jøts ku xjagyepy ja kutujk ku jade'en m'adi'ich?

19 Jøts nwindsøn'ajtim Jesú斯 ja ojts t'adsøy:

—Yikidawdi yø tsaptøjk, kidigøøk xøøw øts yø jadigojk nyikwa'kukit.

20 Winets ja israelit jaa'y wyandøø, jøts ja ojts ñii'mxyiyi:

—Wixijkxyudujk jumøjt yø tø yiktunk'aty yø tsaptøjk jøts yø tø y'oyi; ejøts me mwø'añ jøts ku mets yø kidigøøk xøøw xyikwa'k'øyit jadigojk?

21 Ku ja Jesús ja tsaptøjk tkajpxy, pø kyø'ømne'kx ja jade'en tyijpy. **22** Pø patyxí ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts yjujkpyijky jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, yø'øts ja pyabøjkpitøjk yja'myatstøø ku ja wyinaty jade'en tø wyä'añ. Xjats ja tjantyimyjanchja'widøø ja Dios kyajpxy, jøts nayide'en tmibøjkidøø ja nwindsøn'ajtim y'ayuujk sa jaty ja wyinaty jade'en tø wyä'añ.

Wa'ats ja Jesús tnijawi sa jaty jadu'uk jadu'uk wyinmay

23 Kuts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty tyiknaxy ja paski xøøw jam Jerusalén, jøts may ja jaal'y ja jam yjanchja'wiyyøø tyiyja'wiyyøø ku ja t'ejxti ja myilagri'ajtin midi ja tyumpy. **24** Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ka'ap ja nugo tyimñagyiyakyi, kumi wa'ats ja t'ejxkapy ja niduki'iyi sa pønjabøn. **25** Ka'ap ja chøkyiyi jøts ja pøn tyukmadowit sa jaty jaal'y jadu'uk jadu'uk yjaal'y'aty. Wa'ats ja kø'øm tyimñijawi sa pøngapøn y'äm yjotp wyinmay.

3

Ja Jesús jøts ja Nicodemo

1 Jamts idø'øn tu'uk fariseit jaal'y pøn txøøw'ajtp Nicodemo, jøts ja' idø'øn ja israelit jaal'y wyindsøn'ajtip. **2** Ja'ats ojts koots y'atstøk'ayø'øy ma ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty, jøts ja ojts t'atsnøjmi:

—Windsøn, nnija'wip øøts jøts ku Dios tø mguexyi jøts øøts xyikl'ixpøkt. Ka'ap me jeexyip jade'en xyiktuñ ja Dios myøk'ajtin

milagri'ajtingøjxp sám ixyám xyiktuñin, ku jeexyip mōøt mga'ity ja Dios.

3 Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku ka' pøn tpaatt ja Dios kyutujk midi yja'a'y ja tyanitanaapy pøni ka'ap pøn nayide'en kyaxi'iky jadigojk sám tø kye'exyin.

4 Winets ja Nicodemo tyiktiy jøts ja tnimaay ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—¿Sudsots ja møj ja'a'y nayide'en jadigojk kyaxø'økt sám ja tø kye'exyin? ¿Pø sudso'ampy jadigojk tyøkit tyaqak yjotp jøts kya'axkojmít?

5 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja yide'en t'adsøøy:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, pøni ka'ap pøn jade'en kye'exy ejxim ja ja'a'y kye'exyin, jøts nika'ats ja Dios myøk'ajtin myø'øyi, ka'ats pøn mibaat tyøkit ma Dios ja kyutujk ttanitani ja yja'a'y. **6** Ku ndeety ndaqak xyikaxø'kyim, nugo yø' xmø'øyim ja ja'a'y'ajtin; jøts ku ja Dios x'u'nk'ajtyim, ja'ats ja myøk'ajtin ja y'Espíritu Santo xmø'øyim. **7** Kidi nifyumaap xjawi jøts ku jade'en nnøjmi: “Nidukil'iyi ja'a'y pyaqat'atyidi ja chinqa'yin tyiktigatstít, ka'axigajtstipts ja ñamyayi jade'en.” **8** Pojp øy mædsoo pyøjy; wa'qats nmadøø'yim sa wyina'añ ja poj, ka'ats nnija'wa'an pøni ma chøøñ jøts pøni ma ñijkxy. Nayide'ents idø'øn ñamyayi ja'adi pøn ja Dios myøk'ajtin yikaxø'kiiyidip.

9 Winets ja Nicodemo tjaqktiibyijky:

—¿Sudso yø ndejin jade'en?

10 Xjats ja y'adsoji ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—¿Pø møj maestrimts mets ya israelit kajpkijxy, jøts mets yø yjade'embí xkanimadøy? ¹¹ Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku øøts ja' nnigajpxy midi øø nnija'wip, jøts nay ja' øøts nidestigi'ajtpy midi øø tø n'ixy; jøts meets ja xkajanchjawí sa øø njawa'añ. ¹² Nika' xjanchjawidi ku øts ja'abaqat ndiyimyanigajpxy ti jaty ya naxwiiñ, ¿ti ja'ats mee mjaakjanchjawip ja tsajpjøtpyit yja' ku meets njadukmado'ot?

¹³ 'Ka'axi jap pøn y'ats'øch jap tsajpjøtpy, øts idø'øn jap tsoo'mp kumi øts jap'ajtp jap tsajpjøtpy; jøts øts ja naxwii'ñit jaal'y ngudanaapy. ¹⁴ Jøts nayide'en ø nyiktu'unt sam ja Moisés ojts ttuñin ja tsaa'ñ jam abak etjotp ku ja ojts køjxp tiyji'iky, ¹⁵ jøts ja kyawindigø'ødyit pøni pøn ø xjanchja'widip, xemikøjxp ja tpaattit ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja kunuu'kxy chinqa'yin.

Pya'ayøøpy ja Dios ja naxwii'ñit jaal'y

¹⁶ 'Janch møk ja Dios tsojkin tjagyepy, jøts tpikta'aky ja pya'ayo'owin ya naxwiiñ ku ja y'U'nk tkexy midi tu'umchi, jøts ja kyawindigø'ødyit pøni pøn ja tjanchja'widip, jøts ja xemikøjxp ja kunuu'kxy chinqa'yin ja kunuu'kxy jujky'ajtin tpaattit. ¹⁷ Kidi ja'ajip ja Dios y'U'nk tyaniguejxpy ya naxwiiñ jøts ayo'on ja ttukpaatt ja naxwii'ñit jaal'y, jade'en'ampy ja tkexy jøts ja tyiknitso'ok'att ja naxwii'ñit jaal'y.

¹⁸ 'Pøni pøn tjanchja'wip ja Dios U'nk, ka'ap ayo'on ja yiktaguwani; pønts tkajanchja'wip, ja' y'ayo'on kutujkp xemikøjxp ja'agøjxp ku tkajanchja'wiyidi ja Dios y'U'nk midi tu'ugyi.

¹⁹ Pøni pøn tyimyjade'en'ajtip, tø y'ayo'on

ja kyutujknidi, ku ja myiiñ ya naxwiiñ midi ja jaa'y øy tsuj tyikwinmaaq'anbyatp, ka'ap ja yikupijky. Ne'egi ja kube'ets'ajtìn kugoots'ajtìn ja ne'egi chojktip, ja'agøjxp ku ja tyumjaka'øybi ttunwa'andi. ²⁰ Niduki'iyi pøn ja tyumjaka'øybi ttundip, kawin'ijxyim ja tjawiidi ja yik'øwyinmaaq'anbyatpi. Niwine'enin ja tkamijotwa'andi ja'agøjxp jøts kyanigaxø'øktit ja kya'ødyu'unindi. ²¹ Pønts ttsinaadyip ja tyiibyì yjanchpi, ja'ats tmijotwandip midi øy tsuj tyikwinmaaq'anbyatp ja jaa'y, jøts ja tyiknigaxø'øktit ja Dios yja' ti jaty ja tyundip.

Ku ja Juan Bautista jadi gojk tkajpxpaaqty ja Jesús yja'

²² Kuts idø'øn ja jade'en y'uukjajty, xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts tmøødø ja pyabøjkpitøjk jam Judeit naxjotp. Niyyeky ja jam tyaa'nidøø jøts ja jam møøt yiknøbajttøø. ²³ Jøts ja Juan nay ixam ja wyinaty yiknøbatmi ixam Enón midi ja Salimit kajp myiwingon'ajtpy, ja'agøjxp ja jam yiknøbety ku ja nøø jam janch kom; jamts ja jaa'y myendi jøts ja jam y'atsnøbatti. ²⁴ Jawyeenip idø'øn ja jade'en yjaty, ka'aním ja Juan wyinaty yikpikta'aky puxøjkjøtpy.

²⁵ Jøts nay winet ja Juan pyabøjkpi winaagin tnadyamigajpxyidi møøt ja myigu'uk israelit jaa'dyi, ja' ja tnadyamigajpxiyidip sa ja poky wyaq'ach. ²⁶ Nay winets ja Juan y'atsyikni'maqay:

—Windsøn, ixam ja ixyam yiknøbety pøn mets jam wyinaty møøt xøbidsimy ma ja Jordångit nøø, ja' pøn mets ojts xnigajpxy jøts niduki'iyyi jaa'y ja yjanchpabikyiyi.

27 Xjats ja Juan ja tnimaay:

—Ka' pøn ti tniyjaty pøni ka'ap Dios myø'øy.

28 Meetsxi ojts wä'ats kø'øm xtyimyadøy ku ø nwa'añ jøts ku øts ka' nCristo, jøts ku ø nja'ají pøn jawyeen yikajxp nugo. **29** Janch tsuj øts, janch xondäkp øts, jade'en ejxim ja tø'øxmyiyø'øbyi tyik'amajtski myigu'uk; jade'en øts nnayjawiyi kuts nmadøy ja Jesús y'ayuujk. **30** Yø' møjtøkipním jøts øts kuwani n'amutskit, kuwani n'ixnøjkxt.

Ja' pøn tsoo'mp jap tsajpjøtpy

31 Ja' pøn tsoo'mp jap tsajpjøtpy, tum ja' tuki'iyi tnítanaapy. Jøts pøn ya naxwiin'ajtp, ja naxwii'ñits ja ja'ajtip, jøts tum ja'ayi ja ñigajpxpy ti jaty ja ejtp. Pønts tsoo'mp jap tsajpjøtpy, ja' tuki'iyi tnítanaagyjxp, **32** jøts tum ja' ja ñigajpxpy midi ja tø t'ixy, midi ja tø tmadøy; jøts ka'ap ja pøn tjanchjawi midi ja ñigajpxpy. **33** Kuts øy pøn tjanchjawi, ja'ats wä'ats tyikniga'axp jøts ku Dios tkajpxy ja tyiibyi yjanchpi; **34** Dios kyajpxy Dios y'ayuujk ja kyajpxip pøn ja Dios kajxip, kumi amuum y'Espíritu Santo ja myø'øy. **35** Chøjkpy ja Dios Teety ja y'U'nk, jøts tuki'iyi tø ttagidøjkigiyixy ti jaty ejtp ka'ejtp. **36** Pøni pøn ja Dios U'nk tjanchja'wip, xemikøjxp ja nøjkx tpaatty ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja kunuu'kxy tsinqa'yin; pønts tkajanchja'wip, kawindem xøøw ja nøjkx tpaatty ja yjade'embi jujky'ajtin, ja Dios myøk'ayo'on ja nøjkx kyupøjkip.

4

Ja Jesús jøts ja Samariit tø'øxy

¹ Xjats ja fariseotøjk tnija'widøø jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 may pyabøjkpitøjkni, jøts may jawaani ja ja'a'y tyiknøbety jøts nigidi ja Juan jade'en; ² øy idø'øn nwindsøn'ajtim Jesú斯 ja kø'øm tkidyimyiknøbety, ja pyabøjkpitøjkts ja tyiknøbajttip. ³ Xjats ku ja tnimadøøy jøts ku ja fariseotøjk tø ñijawiyi, winets ja chøø'ñ jam Judeit naxjotp, jøts ja ojts ñijkxy jam jadigojk Galileit etjotp.

⁴ Ja Samariit et ja tyanaxp ku dø'øn ja jam ñijkxy. ⁵ Xjats ja yja'jty mä ja kajp jam tu'uk Samariit etjotp midi txøøw'ajtp Sicar, jam wingon mä ja Jacob ja y'u'nk José wyinaty tø tmø'øy ja ñaaajx. ⁶ Jamts idø'øn tu'uk ja nømu'ut midi yiktejp Jacob nømu'ut. Jøts kumi jotkøjxp ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 wyinaty ku ja yø'øy, xjats ja y'ixqajky jam nømu'ut agø'øm. Ja dø'øn wyinaty ja xøøw kujky. ⁷⁻⁸ Winets yja'jty tu'uk ja tø'øxyøjk jam nømu'ut agø'øm pøn ku'etip kugajpiп jam Samaria, jøts ja nøø ja tjuutwa'qñ, xjats nwindsøn'ajtim Jesú斯 ja ojts ñii'mxyi:

—Møøky øts nøø.

Jøts ja pyabøjkpitøjk, jam ja wyinaty tø ñøjkxti jam kajpjotp, jøts ja t'atsju'udyit ja kaaky ja jii'kxy.

⁹ Xjats idø'øn ja samariit tø'øxy tnimqay ja nwindsøn'ajtim Jesú斯:

—¿Sudso mets nøø x'amidøy jøts m'israelitja'a'yits mets jøts øts samariit ja'a'y?

(Kumi ka'ap ja israelit ja'a'y tminamyayidi ja samariit ja'a'y.) ¹⁰ Winets ja yide'en y'adsojøø ja nwindsøn'ajtim:

—Kuk xjanchñijawit midi ja Dios yajkpy, uk xnijawit pøn nøø ixa m'amidojiyip, ¿ja ti jajik me xka'amidøy jøts me nmo'ot ja øybì nøø ja wà'atspi?

11 Jøts ja tø'oxyøjk ja ñimqajyøø:

—Ni mdanøja'ap paat mets kya'ity, jøts køjnk yø nømu'ut. ¿Mats idø'øn xpøkwa'añ ja nøø midi mdijpy øy wà'ats? **12** Ja ndeety'ap Jacob øøts yø nømu'ut xukmidaan ma jaa ja y'ijty kø'øm y'uuky, jøts y'u'nk y'unajk, jøts yjiyujk chakaa nayide'en. ¿Ti mjäaktyimbyønts me ndejin?

13 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja t'adsøøy:

—Pøn jaty ya'at nøø t'uktip, tøødsidip ja jadigojk; **14** pønts t'ukp ja øybì ja wà'ats nøø midi ø nyajkpy, ka'ap tøødsi nijuuni y'ukpaajtniyit. Kumi jade'en ja nøø pyidsø'ømt jam y'anmija'wingøjxp midi øts ja nmøøpy, sám kom nøø pyidsimyin. Ja'ats ja xemikøjxp tukpaadiyip ja jujky'ajtin jøts ja øy'ajtin.

15 Winets ja tø'oxyøjk ja ñimqajyøø:

—Yø'øbi nøø øts teety xmo'op, jøts ø nga'uktøøjtsiñit nijuuni, jøts ø nga'ukmenit nøgombi ya nømu'utjøøjty.

16 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs tnimqay:

—Nøjkx mnìyaaq'y x'atsway jøts ya mme'ent.

17 Xjats ja tø'oxyøjk y'adsoojøø:

—Ka' øts nnìyaaq'y.

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs tnimqay:

—Janch tiigyaajpxy idø'øn mwà'añ jøts ku ka'ap mnìyaaq'y pøn; **18** kumi nimagojk tø xyiknaxy ja yaa'dyøjk, jøts pøn ixyam møøt, ka'ats ja xnìyaaq'y. Jøts ku jade'en tø mwà'añ, janch tiigyaajpxy idø'øn yø'.

19 Kuts ja tø'oxyøjk jade'en tmadøøy, jøts ja wyaañ:

—Mets teety, wa' mets idø'øn yjawi
 Dios mets idø'øn kyugajpxy. ²⁰ Wine'enin
 øø nsamariitjaā'y'aty, ya øøts ja n'aptøjk
 twindsø'øgidi ja Dios ixyä kojpkijxy, meetsts
 wine'enin mee m'israelitjaā'y'aty, jade'en mee
 mwa'añ jøts øøts ja jam nwindsø'øgit Jerusalén.

²¹ Jøts t'adsøøy ja nwindsøn'ajtim Jesúś, jøts ja
 tø'øxyøjk yiknøjmi:

—Øy xkamibøkt, wingomp idø'øn jøts
 meets xwindsø'øgidit øy mædsoo ja Dios. Ka'
 pyaqat'atyi jøts kuwaní mdyimye'endit ya
 kojpkijxy uk mnøjkxtit jam Jerusalén. ²² Meets
 samariit jaā'y, ka' mee xnijawi pøni ti mee
 mwindsø'jkip; øøts, nnija'wi pts øøts midi øø
 nwindsø'jkip; jabí israelit jaā'yts ñikøjxp myiñ
 ja nitsø'ok'ajtin. ²³ Ixyamts ja xøøw ja jumøjt tø
 yja'aty, jøts ku nayi Dios myøk'ajtingøjxp nay
 ja' tyiy'ajtingøjxp yikwindsø'øgit ja Dios Teety,
 pøni pøn tjantyimwyindsø'jkidip ja Dios. Jade'en
 ja ttsøky jøts ja jade'en ttu'undit pøni pøn ja
 windsø'jkiyip. ²⁴ Tu'ugyi tum jade'en Dios jøts
 myøk'ajtin; jøts pøn ja windsø'jkiyip, nay ja
 møk'ajtints ja yiktu'undip møøt ja tyiibyi yjanchpi.

²⁵ Xjats ja tø'øxyøjk wyqañ, jøts yiknimaay ja
 nwindsøn'ajtim:

—Nnija'wi pøts jøts ku mye'ent ja Mesías —midi
 tyijpy Cristo, midi memp yiknitsokpi—; jøts ku ja
 mye'ent, ja'ats tuki'iyyi xukmadoogøjxiim.

²⁶ Jøts nwindsøn'ajtim Jesúś ja tnimaay:

—Øts ja!, øtsxi dø'øn, ejx idø'øn ixyä nmigajpxy.

²⁷ Winets ja nwindsøn'ajtim pyabøjkpitøjk
 yja'ttøø, jøts ja ñigyumaap tja'widi ku tø'øxyøjk

ja møøt myadya'aky. Ka'ats pøn ñay'a'ejxiyi jøts ja tyiktø'øt ti chøjkpy uk ti ja tø'øxyøjk møøt ñadyamigajpxyi. ²⁸ Xjats ja tø'øxyøjk jamyi tnikejky ja chiiy, jøts ja ojts ñijkxy jam kajpjotp. Jamts ja ja'a'y ja ojts t'atsnøjmi:

²⁹ —Mendi jøts ja'a'y tu'uk x'ats'ejxtit pøn ø tø xukmadøy tuki'iyyi sa jaty ø tø n'adil'ich. ¿Kidi ja Cristip idø'øn ja ndejin, midi ja Dios tkajxp?

³⁰ Winets ja ja'a'y choo'ndøø jam kajpjotp, jøts ja ojts tninøjkxti ja nwindsøn'ajtim Jesùs ma ja jam wyinaty. ³¹ Jøts idø'øn pyabøjkpitøjk ja ixam ñii'mxyiyi møk'ampy:

—Windsøn, øy iiy wine'enin mga'aty.

³² Yide'ents ja ojts ñii'mxyidi:

—Ja øts ngaaky njii'kxy midi øts inet nga'apy njøø'kxp, ka' meets ja xni'jawi.

³³ Xjats ja pabøjkpitøjk agø'ømyi ñayiktøøbinaxwa'jkidøø, jøts ja ñawyaaajnidøø:

—¿Wan ndejin pøngapøn ja kyaaky tø tyanimiñi?

³⁴ Yide'ents ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja tnimqay:

—Ja' øts idø'øn ngaaky'ajtpy njii'kxy'ajtpy ku øts ja nbaduujnit ja y'ana'amin pøn tø xkexy jøts øts tyunk ja nyik'abajtiyit. ³⁵ Pø yide'enxi mee mwa'añ: “Ja maktaxk po' kya'ity jøts pikta'aky pyidø'økt”; østs wamp jøts mee nnøjmi: Ejxti øy kám midi ni'ipy, tø pikta'aky myøjaagøjxni jøts pyidø'øknit. ³⁶ Yikmijuupy ja' pøn ttunk'ajtp ja pikta'aky jøts ja tyikpidi'iky; jøts ja pikta'aky midi yikpidi'kpy, ja' ja wyø'añ jøts ja xemikøjxp tyu'unt. Jøts ja jade'en ni'amuki ttajotkujk'attit pøn neptip jøts pøn tyikpidø'ktip ja pikta'aky. ³⁷ Pø janch tamxi dø'øn ja' ku ayuujk wyø'añ: “Wenkpi

ja pikta'aky tnepp, jøts wenkpi ja tyikpidø'økp." 38 Jamts meets idø'øn nguexy jøts ja pikta'aky xyikpidø'øktit ma'ap tø mne'epti; jabi wenkpi tø yjatundi yjapøkti jøts meets tyunk ja xaxojniyi.

39 Mayts idø'øn ja jamit jaa'y tjanchja'widøø ja nwindsøn'ajtim Jesús pøn idø'øn jam kugajp'ajttip ja'abi kajp midi jam Samaria, ku ja tø'øxyøjk ja wyinaty tø tyimñii'mxyidi tiy janch, ku ja wyinaty yide'en tø wya'añ: "Tø øts ja tuki'iyyi xukmadooguixy sa' jaty ø tø n'adí'ich, sa' jaty njaa'y'aty." 40 Xjats ku dø'øn ja samariit jaa'y jam myendøø, jøts ja møk tnimaadyøø ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ja jam myøøtaaq'niyidit. Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús jam tyaa'niyii'ñ majtsk xøøw. 41 Jøts ja jaa'y may tjaaktyimyjanchja'widøø ku ja tyimyadowdi sa' jaty ja kø'øm ñii'mxyidi. 42 Jøts ja tnimaadyøø ja tø'øxyøjk:

—Ndyimyjanchja'wipnim øøts inet. Kidi ja'ajip øøts nugo njanchja'wip sa' jaty mee tø mwaa'añ ku øø tø xukmadøø. Pø tøxi øøts yø yam kø'øm njaa'ktyimyadøy sa' yø wya'añ. Tøts øøts nnijawi jøts ku yø janch Cristo, pøn naaxwii'ñit jaa'y tyiknitsokp.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky tu'uk ja windsøny'u'nk

43 Xjats ku kyimajtskxøøw'ajty, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús chøø'ñ jam Samariit etjotp, jøts ja ojts yjaaktyimñijkxy jam Galileit etjotp. 44 Jøts idø'øn ja jade'en yjajty sam ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty kø'øm tø wya'añin, jøts ku ja Dios kyugajpxy ne'egi ka'ap yikupiky jam kyø'ømgajpkøjxp. 45 Kuts ja nwindsøn'ajtim yja'jty jam Galileit etjotp, jøts ja jamit jaa'y,

chojktip ja' ku ja jam yja'jty, kumi tø ja wyinaty y'atsxøbætnidi Jerusalén ku ja paski xøow jam wyinaty tø ñaxy. Tøts ja wyinaty tuki'iyi t'ejxkøxti ti jaty jam wyinaty tø ttuñ ja nwindsøn'ajtim Jesús ku ja xøow jam ñajxy.

⁴⁶ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts ñijkxy jadigojk jam Caná midi nay jam Galileit etjotp, ma ja wyinaty ja tsujxk nøø tø t'ukyikvinojaty. Jøts jamts idø'øn tu'uk møj windsøn tyumbimi midi naye'en windsøn, ja'ats idø'øn y'u'nk jam wyinaty pojkip Capernaum. ⁴⁷ Xjats ku ja tnimadøø jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty tø yja'aty Galilea, jøts ku ja chøøñ Judeit etjotp, winets ja ojts t'ats'ixy jøts ja møk t'atsnøjmi jøts ja tmøødit jam tyøkwindum, jøts y'u'nk ja yikts'o'giyit pøn wyinaty tyimy'ookil'mnni. ⁴⁸ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús tnimaay ja jaa'y:

—Ka' meets janchja'win xjagyeypy. Yø'øyi meets ja'ayi m'ijxpy yø milagri'ajtin.

⁴⁹ Yide'ents ja ñimaayøø ja jaa'y pøn ja windsøn tyumbi'ajtpy:

—Men teety tsojk, næmga'aním øts n'u'nk y'øøky.

⁵⁰ Winets ja nwindsøn'ajtim tnimaay ja jaa'y:

—Wimbejtni, nøjkxní jam mdøjkwindum. Ju-jky'ajtp inet ja m'u'nk.

Xjats ja tjanchja'wiyii'ñ ku nwindsøn'ajtim Jesús ja jade'en ñimaayøø, jøts idø'øn yjanchnijkxy. ⁵¹ Jøts ku ja wyinaty yja'atwani jam tyøkwindum, winets ja tyumbitøjk ja ojts pyatsøyiyi, jøts ja ojts ñii'mxyiyi:

—Jujky'ajtp m'u'nk.

52 Jøts ja tyiktiiy ti hori dø'øn ja y'u'nk wyinaty kujk tø myøkpøjk'okwaañ, jøts ja tnimaadyøø:

—Uxø'øyip ja'ani, ja dø'øn ja xøøw wyinaty waani yjøpta'aky ku ja jøøn wyinajkijxy.

53 Xjats ja u'nkteety ojts tja'myech jøts ku nay ja'abi hori ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø ñii'mxyi: “Jujky'ajtp ja m'u'nk”; jøts níduki'iyyi wine'enin y'u'nk ñidø'øxy y'u'nk y'unaa'jk ja jam møøt, jadine'en ja ojts tjanchjawidi ja nwindsøn'ajtim Jesús.

54 Jøts idø'øn jade'en mimajtsk ja milagri'ajtin kujk ttuñ ja nwindsøn'ajtim Jesús jam Galilea. Tø ja wyinaty chøøñ Judea.

5

Ku ja Jesús tyiktsøøjky tu'uk køxujxpi pakxujxpi

1 Xjats ku dø'øn jade'en y'ukrajty, jamts idø'øn israelit ja'a'y wyinaty ttumidi xøøw, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús wyimbijty, jøts ja ñijkxy jadigojk jam Jerusalén. **2** Jam tøjk'aaw tu'uk ja'abi kajp midi yiktejp Borreek Tyøjk'aaw, jøts nay jam wingon tu'uk ja pili midi hebreit ayuujk yiktejp Betesda, magoxk ja tøjk'aaw ja tmøødi. **3** Jamts ja maabyamaaq'a'y kyo'knidi; pøn winapti, pøn pakma'atti, pøn køxujxtip pakxujxtip. Jøts ja jam t'awejxti ja nøø kunim ja y'adø'øst. **4** Atskidækpts idø'øn ja ankilis jam tu'uk pili agø'øm, jøts ja t'atsyik'adi'ich ja nøø. Kuts pøn pamaaq'a'y jawyeen ñidøki, najxpts idø'øn pya'am ja', øy ja ti pa'am yjadyimyapikyi. **5** Jøts pamaaq'a'y jam wyinaty tu'uk pøn wyinaty ee'pxmajktuktujk jumøjtøp ja pa'am pyaadyi. **6** Xjats ku nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts

t'ejxpaa^{ty} jøts ku ja jam kyo'kni, jøts ja t'ejxkajpy
jøts ku pa'^{am} ja wyinaty jadine'en jeky tm'i'ejtni,
jøts ja ojts tnøjmi:

—¿Mdsøjkpy tsoojkin?

⁷ Jøts ja pamaa'y ja ojts yide'en y'adsøyi:

—Me teety, tyimñipøn øts pøn ø xnøyiktøkip
jap nøøjøtpy ku yø nøø yja'ats'adi'ich. Yam ø
njatøkiwyami jøts jatyi wenkpi ñødøki.

⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tnima^{aay}:

—Pidø'øk, wejsjø'øk yø mmøaabajt jøts
mnøjkxnit.

⁹ Jøts nay jatyi chøøjky ja jaa'y, ojts tyikpidi'iky
midi ja jam tyama^{aay} jøts ja ojts yø'øcho'oni. Jøts
kumi poo'kxin xøøwts wyinaty, ¹⁰ winets ja israelit
ja'a'y tnimaadyøø ja jaa'y pøn wyinaty tø myøkpiky:

—Poo'kxin xøøwxì yam; jøts ka'ap pya^{aat}'atyi
xtsømwidett yø mmøaabajt.

¹¹ Xjats ja t'adsøøy:

—Ja' ø tø xnøjmi pøn ø tø xyiktsø'øky: “Yikpidø'øk
yø mmøaabajt jøts mnøjkxnit.”

¹² Jøts ja yiknima^{aay}:

—¿Pøn idø'øn tø mniⁱ'mxyi: “Yikpidø'øk yø
mmøaabajt jøts mnøjkxnit”?

¹³ Jøts ja jaa'y pøn idø'øn wyinaty tø chø'øky,
ka'ap ja tnijawi pøni pøn idø'øn ja wyinaty tø
yiktsø'øgyi. Jøts janch may jaa'yts jam, jøts
ja nwindsøn'ajtim Jesús tøyim ja jam wyinaty
cho'oni. ¹⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jadigojk
tpaajty ja jaa'y yap tsaptøkjøtpy midi ja wyinaty tø
tyiktsø'øky, jøts ja tnima^{aay}:

—Øyim yikxon xmado'ot, ejx idø'øn ixa tø mdsø'øky, kidi m'ukpøktyuni jøts kidi ti mjatyi ku jawaani ka'øy mdyimy'ukjajtnit.

¹⁵ Winets ja ñijkxy pøn tø chø'øky, jøts ja ojts ttukmadøy ja israelit jaa'y, jøts kudam idø'øn ja yja'aji ja Jesús, pøn ja wyinaty tø yiktsø'øgyi.

¹⁶ Ja'agøjxp idø'øn ja israelit jaa'y y'ijty tpawidetti ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja ttuku'oogiwyä'ändi ku dø'øn ja jade'en y'adil'ich poo'kxin xøøw.

¹⁷ Yide'ents nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimaajy'idøø:

—Yäm paat øts idø'øn ndeety tyuñ, paty øts idø'øn nayide'en nduñ.

¹⁸ Yø'øts idø'øn ja israelit jaa'y maasi tyuku'oogiwyändip ja nwindsøn'ajtim Jesús. Kidi nugo ja kutujkipxi ja kyamøj'ijxpy ku ja poo'kxin xøøw, pø nayide'enxi ja ñabyikta'agyi sam ja Dios, ku ja wyä'añ jøts ku Dios ja tyimdyeedyi.

Jade'en ja Dios Teety ja kyutuik tmø'øy ja Dios U'nk

¹⁹ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimaajy'idøø:

—Janch øts idø'øn nwä'añ jøts ku Dios U'nk ka' ti ttu'unt kyø'øm kutujkøjxp. Ja tyeety ja pyaduujnip yja' pøni sa ja kø'øm tnajtstuni. Tuki'iyi pøni ti tyumpy ja Dios Teety, nay ja'ats tyumpy ja Dios U'nk. ²⁰ Pø yjantyimchøjkpyxi ja Dios Teety ja y'U'nk, jøts ja tuki'iyi ttuk'ixy pøni ti jaty ja kø'øm tyumpy. Jøts yjaaktyimdyuk'ejx'adø'øtspnim ja' ja myøjpi ja y'øybi, midi meets ñigyumäap mjawidip.

²¹ Kumi nayide'en sam ja Dios Teety tyikjujkpyiky ja oo'kpi jadigojk, nayide'ents ja Dios U'nk tyaky ja jujky'ajtin pøni pøn ja tyamidsøjkpy. ²² Jøts

ka'ap Dios Teety tpayø'øy pøn, ja Dios U'nk ja tø ttaguwani jøts ja' ja tø tmø'øy ja møk'ajtin jøts ja pyayø'øty, ²³ ja'agøjxp nayide'en ja windsø'jkin yikmo'ot sám ja Dios Teedyin. Pøn tkamøjpiktakp ja Dios U'nk, nay ja Dios Teety ja kyamøjpiktakpy pøn tkajxp ja Dios U'nk.

²⁴ 'Tyiibyi yjanchipi øts idø'øn nwä'añ: Pøni pøn øts ngajpxy n'ayuujk xyikmøjiyip sa jaty ø nwä'añ, jøts ku ja tjanchjawi pøn ø xkajxp, pyaattip ja xemikøjxp ja kunuu'kxy'ajtin; jøts ka'ap ja yiktaguwaniñ jøts ja y'ayo'ot, tø ja ttanaxxy ja o'jkin jøts ja tpaatty ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja kunuu'kxy tsinäa'yin. ²⁵ Janch øts idø'øn nwä'añ, jøts ku ixyäm y'horipaatty ku ja jaa'y tmadojidit ja Dios U'nk kyajpxy pøn jaty tkajanchja'widipním; jøts kuts tmimado'odit, pyaattips ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja'adi. ²⁶ Ja ku Dios Teety tjagyepy ja møk'ajtin jøts ja kø'øm tyaky ja'abi jujky'ajtin, jøts nayı tøts møk'ajtin ja tmø'øy ja y'U'nk jøts ja tyakt nay ja'abi jujky'ajtin. ²⁷ Jøts tø ja tkutujkmø'øy jøts tiidyu'unin jøts payø'øyin ja ttu'unt, ja'agøjxp ku ja naaxwiiñnit jaa'dyi tkudani. ²⁸ Kidits ya'at ñigyumäap xjawidi, po ja'atpxi dø'øn ja xøow ja jumøjt ku ja jaa'y tmadojidit Dios U'nk y'ayuujk pøn windigøy ejtnidip, ²⁹ jøts ja pyidsø'ømdit jap oo'kpí jutjøtpy. Pøn øy tø y'atsnaaxwiin'aty, pidsø'ømdipts ja' jøts ja tpaattit ja kunuu'kxy jujky'ajtin; pønts tø kyanaxwiin'aty øy, jujkpyøktipts ja nayide'en jøts ayo'on ja yiktaguwaniñdit.

Yejxi tyiyi sa Jesús kyutujk tjagyepy

30 'Niti nguidyimduñ ngø'ømwìnmaa'ngyøjxp. Jade'en ø nduñ pøni sa nyik'ane'emy, jøts nima kyangdøy øts ja ndiidyu'unin, øts ja nbayø'øyin. Jøts niti nguidyimduñ ngø'ømdsojkingøjxp, ja' øts idø'øn ndumpy pøni sa ttsøky ja Dios Teety midi ø xkajxp. **31** Kuts ø kø'øm nnañitestigi'atit jøts ø kø'øm nnankmyøjiwya'aniyit pøni sa ø njawa'añ, ka'ap yø ti tiy'ajtin tjagyepy. **32** Jaaxi ja' pøn ø xnitestigi'ajtp, jøts øts ja xpudøki; jøts pøni sa ja wya'añ, nnija'wipts øts ja' jøts ku tiy janch ja wya'añ. **33** Meetsxi ojts xiibyiky ja Juan, jøts tiy janch ja' sa ja wyaañ ku ja y'adsøøy. **34** Kidits ja'ajip ø nmøk'ajtpy øy pøn jaa'y ja tiy'ajtin tjayaky; jade'en'ampy øts idø'øn jade'en nwaa'añ jøts mnitso'ok'ajtin xpaattit. **35** Jade'en idø'øn ja Juan y'ijty sam jaj yjajyin, jøts meets yjaj ja waani tø x'uktakondakojyi. **36** Njagyejpyts øts tiy'ajtin jawani ka'pxy sam øts ja Juan ojts xkanigajpxyin. Tuki'i yi ti jaty ø ndumpy, nay ja' idø'øn yø' midi øts Dios Teety tø xa'ane'emy jøts øts ja ndu'unt, yø'øts tyanigaxø'kp jøts ku tyiyi yjanchi ku øts Dios Teety tø xkexy. **37** Nayi yajkpy ja Dios Teety tiy'ajtin nayide'en jøts ku øts ja xkexy, øy meets ja nijuuni xka'ijxñim, øy meets ja nijuuni xkamadøynim. **38** Jade'ents ja y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk ka' xja'gyukidinim, ja'agøjxp ku ja ka' xjanchjawi pøn ja Dios Teety tø tkexy. **39** Janch ni'ejxi nibaadi meets Dios kyajpxy x'ixpøjkiyi, kumi jap meets ja xtyimyjapaatwa'añ ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi xemikøjxp; jøts øts Dios kyajpxy jap xnimadya'aky, **40** jøts meets ka' xpabøkwa'añ ku njadukpaatwa'andi yø'øbi jujky'ajtin.

41 'Ka' øts naxwii'ñit jaa'y y'agujkwindsø'jkin ngupøjkìyi. **42** Jøts njaqktyimñija'winip meets jøts ku meets Dios ka' xtsøky. **43** Ja Dios Teety ø ngudanaapy ku ø nmiñ, jøts meets xkagupiky; kuts mye'ent jadu'uk kyø'ømdsojkìngøjxp, mgupøkpts meets ja ne'egi. **44** ¿Ma meets ja janchja'win xmøøt'ajtnit, kumi mnagyupøjkxip meets ja windsø'lkin xem yám, jøts ka'ap ja tu'ukpi Dios yja' y'ixajyidi jøts ja xyiktu'undit? **45** Jøts kidi mwàq'andi jøts ku mee nni'øønit jam Dios Teety wyìngujkp; ja Moisés ja' mee kø'øm mni'øø'nìyip, pøn mee møk mjøp'ijxpy. **46** Kuk meets ja jeexyip xjanchjawì sa wya'añ ja Moisés, nayi tøts meets jeexyip nayide'en xjanchjawì, pø ja'axi ja Moisés ojts tja'ay jøts øts ja xnigajpxy. **47** Pøni ka'ats ja xjanchjawidi midi ja yjaay, ¿måts meets ja xjanchja'winet midi mee ndukmadøøpy?

6

Ku ja Jesús tyikaay ja nimagoxk milbi jaa'y

1 Xjats ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø yjaty, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts ñijkxy jam Galileit mejy pya'äm, jam jaduktamajñ. Nay yø'øbi mejy idø'øn yiktejp Tiberias. **2** Jøts may jaa'y ja jam ojts myøödiyi, kumi tø ja wyinaty yik'ixy ja myìlagri'ajtin ku ja tyiktsø'øky ja pa'amjaa'y. **3** Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús pyatøjkìyiñ må ko-jpk jam, jøts ja jam tmøøt'ixaqajky ja pyabøjkpitøjk. **4** Pyaqatwanipts wyinaty ja paski xøøw midi ja israelit jaa'y xyø'ajtip. (Ja' xøøw yja'myajtstip sam ojts y'awa'atspidsømdi jam Egipto y'etjotp.) **5** Jøts ku nwindsøn'ajtim Jesús ojts t'ixy jøts ku may jaa'y

ja pyamiñiyi, winets ja tnimaay ja pyabøjkpi Felipe:

—¿Mamts ñet jadine'en njuu'yindit ja kaaky ja jiikxy jøts yø jaqay niðuki'iyi kya'adyit?

⁶ Jade'en'ampy ja jade'en wyaq'añ jøts ja t'uk'ijxy sa ja Felipe yjatyimy'ukwa'ant; jøts kumi Jesús, niña'wipts ja kø'øm pøni sa dø'øn ja ttu'unt. ⁷ Xjats ja Felipe ja y'adsoojøø:

—Ku tsapkaaky majtsk magø'pxy denario juyin, niwine'en ja kyidymñibaqadit øyik pøn wine'enin yiin waan tyaja'adiyit.

⁸ Winets ja pyabøjkpi jadu'uk wyaañ pøn Andrés'ajtp, ja Simón Pedro y'uch:

⁹ —Ixyadam tu'uk mutsk mixyu'nk, magoxk cebadi tsapkaaky tmøødi jøts ajkxu'nk majtsk. ¿Ti windem yø mayjaq'y yø ndapaqajtnam?

¹⁰ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—Nøjmidì niðuki'iyi yø jaqay jøts wan t'ixa'akti.

Janch miyjoojt idø'øn jam ja et, jøts ja yaa'dyøjk nimagoxk milin y'ixaqtøø. Nika'ap ja tø'oxyøjk yikmachøy møøt ja y'u'nk y'unajk. ¹¹ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús tnixajiyiñ ja tsapkaaky, jøts ku ja ojts jawyeen ttukmøjawi ttukunuukxyjawí ja Dios Teety, jøts ja ojts tmø'øñim ja pyabøjkpitøjk. Ja'ats ja ojts tyikwa'kxti, jøts ja ojts tmo'odi niðuki'iyi ja jaqay pøn jam wyinaty tø y'ixa'akti. Nayide'en ja ojts tyikwa'kxti ja ajkx, jøts ja ojts tmøøgyøxti wine'enin ja kø'øm tsokti. ¹² Jøts ku y'abajtidøø kyujxidøø, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Pøkmukti tuki'iyi yø abu'xk midi jaty tø wyindañ, jøts kidi nugo ti wyindigøy.

13 W̄inets ja tp̄økmuktøø, jøts ja makmajtsk kach ujts t'abøjkidyøø ja kaaky abu'xkuna'jk, midi wȳnaty tø wȳindañ ja magoxtpit cebadi tsapkaaky. **14** Xjats ja jaq'y wȳandøø ku ja t'ejxtøø jøts ku ja nw̄indsøn'ajtim Jesúus jade'en wȳnaty tø ttuñ ja milagri'ajtin:

—Janch yø'tam idø'øn Dios kyugajpxy'ajtpy pøn yiktejp me'emp ya naxwiiñ.

15 Jøts kumi yja'wiyii'ñts ja nw̄indsøn'ajtim Jesúus, jøts ku ja jaq'y ja wȳnaty aguwani yiknøjkxwa'añi, jøts ja yiktøkiwy'añi møy windsøn, winets ja ojts nadyu'uk yjiwa'aky jøts ja ojts ñijkxy jam ko-jpkøjxp.

Ku ja Jesúus ojts yø'øy jam mejwȳingøjxp

16 Xjats ku ja et wȳnaty tø kyooodsiñi, winets ja nw̄indsøn'ajtim Jesúus pyabøjkpitøjk kyidaktøø jam meyj agø'øm. **17** Jamts ja ojts tyøkidi barkijotp, jøts ja ojts ttanaxwa'andi ja meyj, jam idø'øn ja nyøjkxti Capernaum. Jøts janch xaachkootsni dø'øn, jøts ka'animts wȳnaty ja nw̄indsøn'ajtim Jesúus wyimbejtni. **18** W̄inets janch møk py-ojp̄inaxwa'knøø, janch jadi'iñi ja nøø pyidø'kni.

19 Jøts ku dø'øn ja jam wȳnaty ñaxti, magoxt uk tudujk mil xajkin tø yø'øñidi, winets ja t'ejxpøttøø ja nw̄indsøn'ajtim Jesúus jøts ku jam wingon ja barki tnimiñ. Yø'øpy ja nøø wingøjxp, jøts ja yjantyim-chø'jkidøø. **20** Yide'ents ja ñimaajyidøø:

—;Øts idø'øn, kidi mdsø'øgidi!

21 Xjats ja yjotkukidøø, jøts ja ejtni xoni tyiktøjkidøø jap barkijotp, jøts ja pojñ ojts yja'atti ma dø'øn ja wȳnaty ñøjkxti.

Ku ja Jesúus ja mayjaa'y ojts y'ixa'ayi

22 Jøts ku kyimjabom'ajty, jøts ja jaa'y pøn jam wyinaty tø tyandi jam meyjam, jøts ja ojts tnijawidi jøts kudam ja nwindsøn'ajtim pyabøjkpitøjk wyinaty tø cho'onidi, jøts ku ja barki ja wyinaty tø ttanøjkxti midi jam wyinaty tu'ugyi, jøts ku nwindsøn'ajtim Jesùs ja nika'ap tmødidoøø. **23** Jøtsnim ojts yja'atti wenkpi barki midi jam tso'ondip ma ja kajp jam txøowi Tiberias, jam wingon ma ja jaa'y jam wyinaty ja tsapkaaky tø yikmo'odi, ku ja nwindsøn'ajtim wyinaty jawyeen tø ttukmøjawi tø ttukunuukxyjawi ja Dios Teety. **24** Xjats ku ja jaa'y t'ejxtøø jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs jam ka'ap pøn, jøts ni ja pyabøjkpitøjk jam kya'etti, winets ja ttatøjkidøø ja barki midi jam wyinaty tø yja'atti, jøts ja ojts ñøjkxti jøts ja t'ats'ixa'awa'andi jam Capernaum.

Ja Jesùs amuum xyikjujky'ajtimp

25 Jøts ku ja ojts yja'atti jam mey agø'øm, jøts ja ojts tpaaatti ja nwindsøn'ajtim Jesùs, jøts ttiibyøjktøø:

—Windsøn, ¿windii mja'aty ya?

26 Jøts nwindsøn'ajtim Jesùs ja ñimaajyidøø:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku meets ja'agøjxp x'ixa'ay ku mee ku'uxyi ojts mgay, jøts nigidi meets xja'gyukidi tigøjxp øts ojts ja milagri'ajtin nduñ. **27** Køjxp najxp kaaky jii'kxy y'ity, jøts kidi ja'abi xnidundi. Ja' ne'egi mnidu'undip midi xemikøjxp jajkp midi mmo'ojidip ja kunuu'kxy jujky'ajtin. Yø'øbi kaaky yø'øbi jii'kxy øts idø'øn nyajkpy, pø øtsxi ja naçwii'ñit jaa'dyi ngudanaapy.

28 W̄inets ja jaa'y tyiktødøø jøts ja tn̄imaadyøø ja nw̄indsøn'ajtim:

—¿Tits øøts idø'øn ndu'ump jøts ja yiktu'unt pøni midi dø'øn ja Dios chøjkpy jøts øøts ja ndu'unt?

29 Jøts nw̄indsøn'ajtim Jesúš ja y'adsoojidøø:

—Midi mdu'undip, ja' Dios chøjkpy jøts ja xjanchjawiñt pøn ja tø tkexy.

30 Jøts ja tjaaktyimdyiibyøjktøø, yiðe'en tn̄imaadyøø ja nw̄indsøn'ajtim Jesúš:

—¿Ti ejxa'ants mbikta'akp midi øø n'ejxp jøts myikjanchjawiñt? ¿Ti dø'øn mdu'ump? ¿Ti dø'øn myik'øyip? **31** Ojtsxi adøm ja n'aptøjk tjøø'kxti ja jiil'kxy jam abæk etjotp sam ja Dios kyajpxy wya'añin ku ja ñimy: “Ojts Dios ja tsapkaaky ja tyukayidi midi tso'omp tsajpjøtpy.”

32 W̄inets ja nw̄indsøn'ajtim Jesúš ja ojts yiðe'en y'adsøyidi:

—Janch øts idø'øn nw̄a'añ ku mee nnøjmi: Jøts kidi ja Moisésip ja', kidi ja'ajip ja ojts myø'øyidi ja tsapkaaky midi tso'omp jap tsajpjøtpy, øø ja Dios Teetyxi ja' pøn tyajkp tyimyja'abi tsapkaaky midi tso'omp tsajpjøtpy. **33** Ja tsapkaaky midi Dios yajkpy, ja' idø'øn tø kyida'aky jap tsajpjøtpy. Ja'ats yajkpy ja kunuu'kxy jujky'ajtin pøn jaty ya naaxwiiñ'ajttip, pøn ya yjanchja'widip.

34 W̄inets ja tn̄imaadyøø ja nw̄indsøn'ajtim:

—Teety, møøy'ejtik øøts yø'øbi tsapkaaky.

35 Jøts nw̄indsøn'ajtim Jesúš ja ojts ñii'mxyidi:

—Øts idø'øn ja' sam ja tsapkaaky midi tmøøpy ja jaa'y ja kunuu'kxy jujky'ajtin. Pøni pøn ø xn̄imemp, pøn ø xpabøkp, nijuuni yuuj xøøw ja tka'ext; pøni pøn ø xjanchja'wiñp, nijuuni tøødsi

ja t^{ka}gup^økt. ³⁶ Jade'ents s^am tø nnøjmidⁱ, ka'
mee xjanchjawi øy mee tø xja'ixy. ³⁷ Ni^dukⁱ'iyⁱ
øts ja xnimendi pøn øts ja Dios Teety xagødøjkⁱp;
jøts ja'adi pøn øts idø'øn jade'en xnimendip, ka'
øts ja mibaat ngajxpidsimy. ³⁸ Kaja'ajip øts jap
tsajpjøtpy tø nnidsøøñ jøts øts ja ngø'ømwinmaq'ñ
nyiktu'unt, pø ja' Dios Teetyxi øts ja yja' nduuujnip
pøn ø xkajxp. ³⁹ Jøts ja' idø'øn ja chøjkpy jøts ø ni
tu'ugin nga'ejxigø'øty pøn jaty øts ja tø xagødøki,
jøts øts ja nyikjujkpyøktit ku wyinaty ja naxwii'ñit
kyøjxnit. ⁴⁰ Jøts nay ja' ja chøjkpy jøts ni^duki'iyⁱ
tpaattit ja jujky'ajtin midi xemikøjxp pøni pøn
t'ejxtip tnija'widip, pønts tpabøktip ja Dios U'nk,
jøts øts ja ñiyikjujkpyøktip ku naxwii'ñit kyøxt.

⁴¹ Winets ja israelit jaa'y tyabagajpxpinaxwa'akti
ja nwindsøn'ajtim Jes^{us} ku dø'øn ja wyaañ: "Øts
idø'øn ja', ja tsapkakaaky midi kidaakp jap tsajpjøtpy."
⁴² Jøts wyandøø:

—¿Kidi ja Jes^{us}ip yø' pøn José myajnk'ajtpy? Pø
nnija'wimts adøm tyeety tyaq^ak yø'. ¿Sudso yø
jade'en wya'añ jøts ku yø tsajpjøtpy kyida'aky?

⁴³ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jes^{us} ja tnimaay:

—Majstu'utti yø pagajpxk. ⁴⁴ Ka'ap øts pøn
nugo ajawi xtyimñimiñ pøni ka'ap øts Dios Teety
ja kø'øm xagødøki pøn ø xkajxp; jøts øts ja jaa'y
nyikjujkpyøkt ku wyinaty ja naxwii'ñit kyixy.
⁴⁵ Yide'en ja Dios kyugajpxy ñøky wya'andi:
"Dios ja ni^duki'iyⁱ yik'ixpøkidip." Jade'ents øts
ja xnimendi pøn jaty ja Dios Teety y'ixpøjkⁱn
tmadojidiip, pøn jaty ja tnija'widip.

⁴⁶ 'Ka'axi pøn t'ixy ja Dios Teety; pø ja'ayixi ja
nadyu'ugyi t'ejxp pøn nay jam tso'omp ma Dios.

⁴⁷ Jøts tyiibyi øts idø'øn nwa'añ jøts mee nnøjmi, pøni pøn ø xjanchja'wip, ja'ats idø'øn tpøtp ja tsinäa'yin midi xemikøjxp. ⁴⁸ Øts idø'øn ja' sám ja tsapkaaky. Øts nyajkpy ja kunuu'kxy tsinäa'yin ja kunuu'kxy jujky'ajtin. ⁴⁹ Ojtsxi ja m'aptøjk tkaydi ja tsapkaaky jam abæk etjotp, jøts ja jade'enbaat y'o'jkøjxtøø ndukti'iyi; ⁵⁰ ja tsapkaakyts midi ø ndijpy ja tsajpjøtpy kidaakp, jøts ku ja pøn tka'adyit, ka'ats ja y'anmija'win wyindigø'ødyit. ⁵¹ Øts idø'øn ja kø'øm yø'øbi tsapkaaky midi tø kyida'aky jap tsajpjøtpy; jøts ku pøn tka'aty yø'øbi tsapkaaky, xemikøjxp ja yujujky'att. Ja'abi tsapkaaky øts idø'øn ñamyayi nyakp, ku øts ja nne'kx ku øts ja nni'jpy ndagømøoyit ja naxwii'ñit jaa'y jøts tpøattit ja nitso'ok'ajtin.

⁵² Winets ja israelit jaa'y agø'ømyi tkajpxy'ajtpinibøjkidyøø, jøts ja ñawya'añidi:

—¿Sudso ñe'kx sudso ñi'jpy yø xmøøwya'añin jøts ja nga'ayin njøø'kxin tsapkaagyin?

⁵³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñi'mxyidi:

—Øts idø'øn wamp, pøni ka' øts nne'kx xjøø'kxiidi nni'jpy x'uukti, ka'ats ja nitsoojkin xpøattit. ⁵⁴ Pøni pøn nne'kx xjøø'kxiip nni'jpy x'uukip, ja'ats ja kunuu'kx jujky'ajtin tpøattip; øts nyikjujkpyøktip ja' ku naxwii'ñit kyøxt. ⁵⁵ Kumi jade'en'ampy ja møk'ajtin xjagyaptit øts nne'kxkøjxp nni'jpkøjxp. ⁵⁶ Pøni pøn øts nne'kx xjøø'kxiip nni'jpy x'uukip, xemikøjxp øts nmøøtt n'ett. ⁵⁷ Ja Dios Teety pøn ø xkajxp, ja' tmøøt'ajtp ja jujky'ajtin, ja'agøjxp øts njujky'aty; jøts nayide'en pøn øts nne'kx nni'jpy xjøø'kxiip, nay øts køjxpxi y'etti. ⁵⁸ Ja'abi tsapkaaky

øts idø'øn nnigajpxpy midi kidakp jap tsajpjøtpy. Ka'ap yø ñayide'eni sám ja tsápkaaky midi meets ja m'aptøjk ojts tkaydi, jødsyim ja ojts niduki'iyyi yjadyimy'oookti; pønts tkaapy yø'øbi tsápkaaky midi ø ndijpy, pyaatpts ja jujky'ajtin ja' xemikøjxp.

⁵⁹ Jam idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús yø yjade'embí ixpøjkin tyajky ma ja jaq'y ñamyukyidi tsaptøjkjotp, jam Capernaumit kajpkøjxp.

Ya'at ayuujk xuknija'wimp ja øchinaa'yin midi xemikøjxp

⁶⁰ Kuts ja pyabøjkpitøjk jade'en tmadowdi ja ixpøjkin pøn jam wyinaty tpawidejttip ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja wyandøø:

—Ku yø jade'en wya'añ, janch tsep yø' jøts yø yikupøkt; ¿pøn yø jade'en tiyy ukmøjpiktä'aki?

⁶¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús tja'wiyii'ñ, jøts ku ja jade'en tjanch'ayoji ku ja wyinaty jade'en tø wya'añ, winets ja tyiktiy:

—¿Yø' m'ayoojidip? ⁶² ¿Sa mdejtit winets jøts ku ø nbatøjkinit nay jap ma øts jap ijty ndsønni? ⁶³ Ja anmija'win ja' idø'øn jujky'ajtp; ¿ti yø ne'kx?, ka'ap yø ti wya'añ. Jøts ti jaty ø tø ngajpxy, yø' idø'øn ja Dios tyiy'ajtin'ajtpy, jøts yø' idø'øn yikjujky'ajtp xemikøjxp. ⁶⁴ Jøts ja meets ixa winaqagin pøn yø tkajanchja'wip.

Tø dø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wyinaty tnijja'wiñi pøn jaty ja'adi pøn tkajanchja'widip, jøts ja' pøn ja køyakiyip. ⁶⁵ Jøts ja yide'en yjaäkwäañ:

—Ja'agøjxp meets jade'en nnøjmi jøts ku ø ka'ap pøn nugo ajawí xnimiñ, pøni ka'ap Dios Teety ja kø'øm xagidøki.

66 Winets may jaa'y myajtstuujtiniyi ja nwindsøn'ajtim Jesús, ka'ap ja t'ukmøøtwidejtnidi.

67 Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts tyiktiy jøts ojts tnøjmi ja ñimakmajtskipi jaa'y pøn ja pyabøjkpi'ajtpy:

—¿Mnøjkxwamip meets nayide'en?

68 Jøts ja Simón Pedro ja ojts yiðe'en y'adsøyi:

—¿Pønimts øø teety njaaaktiyimñinøjkxp? Tum ja'ats me mgajpxpy midi xemikøjxp yikjujky'ajtp.

69 Tøts øots yø njanchja'wiñi jøts nnijal'wiøp øots jøts ku me Cristo, ja Dios U'nk, midi jujky midi kunuu'kxy.

70 Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—¿Ti kidi mee tø nwilixy nimakmajtsk? Ixats mee niðu'ugin miku'aty.

71 Ku dø'øn ja jade'en wyaqñ ja nwindsøn'ajtim Jesús, ja Judas Iscariote dø'øn ja jade'en tyijpy pøn ja Simón myajnkip, pø ja Judasxi ja wyinaty koyakwajnip, øy idø'øn ja nimakmajtsk møøt yjaka'pxy ja pyabøjkpitøjk.

7

Ka'ap ja Jesús ja myigu'uk yjanchjawiyi

1 Xjats ku dø'øn ja jade'en wyinaty tø y'ukjaty, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam ja wyinaty wyidity Galileit etjotp. Judeit etjotp idø'øn kyawidetwa'añ ku ja ja'it jaa'y jam wyinaty yik'oookwa'añiyi.

2 Jøts kumi ja xøowts wyinaty tyimbyatpy midi ja israelit jaa'y tyundip ku ja tyik'øyidi ja wæxnaky, nayide'en sám ojts y'etti y'apteety jam abæk etjotp, **3** winets idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús ja myigu'uktøjk ñimaajiyøø:

—Ka'ap ya mda'ant; jam mnøjkxt Judea, jøts ja mbabøjkpitøjk nayide'en jam m'ejxmiyit sa jaty mduñ. ⁴ Ku pøn ttsøky jøts yikniyawit, ka'ap ja ti amaa'tsk ttuñ. Ejx mets yø jade'en xuñ. Tunts mets yø jade'en øy madssoo, jøts mets yø øy pøn xuk'ext.

⁵ Niwine'eninxí dø'øn ja myigu'ukti ja kyananchjawiyi. ⁶ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesúš ja tnimaay:

—Ka'aním øts ndiemi tpaaaty jøts ø nnøjkxt; jøts meets, øy meets øy juuni mnøjkxt. ⁷ Ka' meets ya pøn mmi'ekiyi; øts, yikmi'ajkip øts ja'agøjxp ku øts ja tuki'iyyi nnigajpxy sa jaty kya'øyja'a'y'atti. ⁸ Nøjkxts mee m'atsxøbaatty; ka'ap ø nnøjkxt, kumi ka'aním øts njujky'ajtin pyaat'atyinim.

⁹ Kuts ja jade'en wyaqañ, jøts ja jamyi Galilea tyaqañ.

Ku ja Jesúš ojts ñijkxy xø'ajtpi

¹⁰ Xjats ku ja myigu'uk wyinaty tø choondi, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúš nayide'en ñijkxy ma wyinaty jam ja xøøw, øy idø'øn ja ka'ap yjadyimñank'y'ijxyi jam mayja'a'yjotp. Yu'uch idø'øn ja wyidity. ¹¹ Jøts idø'øn ja israelit jaa'y ja yjadyimy'ixa'ayi ku ja xøøw tyuñi, yide'en idø'øn ja wyq'andi:

—¿Ma net ja jaa'y midi Jesúš nadyejip?

¹² Jøts jam mayja'a'yjotp jam ja may pøn ja nimadyajkiyip. Pømbi jam nømp: “Øy jaa'yxi ja”; jøts jadu'uk wyamidi: “Ka'ap ja y'øyja'a'yì, nugo jaa'y ja twin'iñ.”

¹³ Jøts ka'ap pøn nugo ajawì møk tnimadya'akti ja'agøjxp ku ja israelit jaa'y wyindsøn jamdi, ja' ja chø'jkidip.

14 Kujkwá'kxníp ja xøøw wyinaty ku ja nwindsøn'ajtím Jesús tyøjkiyii'ñ jam tsaptøjkjotp, jøts ja jam yik'ixpøjk'okwañañ. **15** Jøts idø'øn ja israelit jaq'a'y ja ñigyumaq tyimyjawidi, yide'en ja wya'andi:

—¿Sudso yø jadine'en tjaty, jøts ka'ats y'ixpikyi?

16 Xjats ja nwindsøn'ajtím Jesús t'adsøøy:

—Yø ixpøjkin ka' øts yø nja'aji, ja' yø' yja' pøn ø xkajxp. **17** Pøni jam pøngapøn, pøn jade'en ja tsojkin tjagyajp jøts tpadunwa'añ sa Dios ttsøkyin, ñijawipts ja' pøni kidi jamip øts n'ixpøjkin chøøñ ma Dios, uk kidi ngø'øm ja' øts jade'en ngajpxpy. **18** Pøn kyø'øm ja' nugo tkajpxp, jade'en'ampy ja jade'en ttuñ jøts ja jaq'a'y ja yikmøjtøkiyt; pøni pøn ttsojkp jøts tyikmøjtøkit ja Dios Teety yja' midi ja tø tkexy, tiy janch ja wya'añ, ka'ap ja tyqaayi.

19 ¿Ti kidi ja yjanchi jøts ku meets ja Moisés ojts mmø'øyi ja kutujk? Jøts ka'ats niwine'enin xpadundi ja kutujk. ¿Tigøjxp ku xyik'ookwa'andi øts?

20 Jøts ja mayjaq'a'y ja y'adsoojiyi:

—Pø tø mets mik'u' mdatøkiyi; ¿pøn idø'øn myik'ookwajni?

21 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaaay:

—Tyimyja' idø'øn ku tuk'oijkl ojts jade'en n'adi'ich yam yjapoo'kxinxøøwi, ja'ats mee mga'øyja'wip. **22** Ojts meets ja Moisés mdanigutujk'atyi jøts meets mutsk una'jk ja chuujku'nk xjøptsuktujtit midi yiktejp circuncisión (øy ja tyeety'aptøjk ja tjayiktso'onda'aky, pø nigidi ja'ajipxi ja kø'øm tyiktso'ondakp), ¿tigøjxp meets ja mutsk mixyuna'jk xuujni ja circuncisiówan tjanpoo'kxinxøøwi? **23** Jabi mduujnipts

meets ja mutsk mixyuna'jk ja circuncisión øy ja poo'kxinxøøwi, ¿ti kuts øts ja xami'ambiky ku øts ja jaa'y amuum tø nyiktsø'øky ku poo'kxin xøøw? ²⁴ Kidi meets øy sagasa mbayø'øy pøni sa øy tigati x'ejxti. Ku mbayø'øwyø'øndit, yikxon xu'undit tiy'ajtingøjxp.

Ku ja Jesúus tnigajpxy pøn ja kajxip

²⁵ Xjats winaagin pøn wyinaty tø choondi jam Jerusalén, jøts ñay'amidoojiñaxwa'jkidøø:

—¿Kidi ja'ajip yø' midi yik'ixaapy, midi yik'ookwændip? ²⁶ Ixats yø kyajpxy mayja'a'y agujky, mats yø pøn sa kyanima'añiyi. ¿Wan ndejin kudunktøjk tjantyimyjanchjawidi yø'øbi jaa'y jøts ku yø Cristo? ²⁷ Jabi wa'atsxi adøm yø nnija'wam ma yø chøøñ; kuts ja Cristo mye'ent, ka'ats ja yiknijawit pøni ma ja choont.

²⁸ Ja'ayi ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja jade'en ojts tmadøy, pø ixamxi ja wyinaty tsaptøjkjotp yik'ixpiky, xjats ja møk wyaañ:

—Aaa wa'ats tam meets x'ijxy'aty, jøts mni'ja'wip tam meets yø pøni ma ø ndsøøñ! Kidits ngø'ømwiniñma'a'ngyøjxpipxi ø nmiñ, ja' ø xkajxp jøts øts ja ngudanit midi dø'øn tyimyjanch'ajtp, midi mee mga'ijxy'ajtpy. ²⁹ Wa'ats øts ja n'ijxy'aty kumi jam ø ndsøøñ, ja'ats ø xkajxp.

³⁰ Winets ja ojts tjadyimyja'ukmatswa'andi jøts ja ttsu'umdit; nika'apts ja ojts pøn ñixajiyi kumi ka'anim ja wyinaty xyøga'pxy. ³¹ Jamts ja maydi pøn ja janchja'wiyøø, pøn wændip:

—Ku ja mye'ent ja Cristo, ¿ti milagri'ajtin ja jawaani yjaaktyimdyu'unt, ti ti yø jaa'y yam kyatumpy?

Ku ja fariseotøjk t'ana'amdi ja chaptøjk jøts ja Jesúś yikmatst

³² Xjats ja fariseotøjk tmadowdi sa jaty ja nwindsøn'ajtim Jesúś ja jaa'y ñimadya'agyiyi; wínets ja t'ana'amdøø ja tsaptajk pøn tump jap tsaptøjkjøtpy, jøts tyimyikmatst ja nwindsøn'ajtim. Ja teetywíndsøn idø'øn ja jade'en møøt y'adø'øtsti.

³³ Wínets ja nwindsøn'ajtim Jesúś wyaañ:

—Tyimyjawaani meets yam njaakwíndsøøni, jøts øts ja n'awimbejtyinit pøn ø tø xkexy.

³⁴ Xjadyimyja'ixaq'ap meets, ka'ats mee ma xpaaatt. Ja ti ja meets jap mnøjkxt matsuap n'ett?

³⁵ Xjats ja israelit jaa'y agø'ømyi ñayiktøøbinaxwa'jkidøø:

—¿Ma dø'øn yø ñøjkxwa'añ, sudso dø'øn yø wyaañ jøts ku adøm yø nga'ukpaajtna'ant nimá? ¿Wan yø ndejin jam tninøjkxwa'añ ja israelit jaa'y pøn jadi'iñi tø yø'øwyø'kxnidi, møøt tø ñamyidøjkniyidi ja griegit jaa'y? ¿Ja' ndejin yik'ixpøkwampy? ³⁶ ¿Ti dø'øn yø jade'en tyijpy ku yø jade'en tø xnimä'ayin ku wyaañ: “Xjadyimyja'ixaq'ap meets, ka'ats mee ma xpaaatt, ja ti ja meets jap mnøjkxt matsuap n'ett”?

Ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi ja Jesúś yajkpy

³⁷ Ja yjadu'ukpi xøøw midi ja xøøw tyamigugøjxinip, ja' idø'øn ja tyimy'ukmøjnajxnip, wínets ja nwindsøn'ajtim Jesúś wyaañ kukiyyiñ, jøts ja møk'ampy wyaañ:

—Pøni pøn ja kunuu'kxy jujky'ajtin ttsojkp jade'en sám ndøøjtsant, wants ø xniimiñ jøts ø nmo'ot. ³⁸ Pøni pøn ø xjanchja'widip, jade'ents ja yjattit sám wyaañ ja nøky jøts ku ja jam

y'anmija'winqotp jade'en myu'ut ja nøø midi yikujuky'ajtp xemikøjxp.

³⁹ Jade'en idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús tjetijy, pøni pøn ja janchja'wiyip, ja'ats ja Espíritu Santo pyaattip; ka'aním idø'øn ja Espíritu Santo wyinaty myiñ, kumi ka'aním ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tmimadakixy ja ayo'on jøts chajpatt.

Ku ja jaa'y ojts ñawyanwa'kxniyidi ja nwindsøn'ajtim Jesús køjxp

⁴⁰ Xjats jam mayja'a'y agujkp winaagin wyandøø, ku ja jade'en ojts tmadowdi:

—Tyimyjanchja'adam idø'øn yø jaa'y ja Dios kyugajpxy midi idø'øn yik'awejxp.

⁴¹ Jøts jadu'uk wyamidi:

—Ja Cristo yø'.

Jøts wyenkpi wyamidi:

—¿Sudso ndejin ja Cristo jam kyaxø'økt Galilea?

⁴² Yide'ents jap nøkyijxpy jaabyety wy'añ jøts ku ja rey David ja' y'apjaa'y Cristo'atp, jøts ku ja jam choont Belén, nay jam ma ja David y'ijty kyugajpi.

⁴³ Xjats idø'øn ja jaa'y jade'en ñawyanwa'kxniyidi ja nwindsøn'ajtim Jesús køjxp. ⁴⁴ Jam winaagin pøn ja tjadyimy'ukmåtswandøø, nika'apts jade'en pøn y'adiiçch.

Ku ja windsøndøjk ojts tkajanchjawidi ja Jesús y'ayuujk

⁴⁵ Jøts ja tsaptajktøjk ojts wyimbejtnidi ñøjkxnidi ma ja fariseotøjk jam wyinatyi møøt ja teetywindsøndøjkti, ja'ats ja ojts ñii'mxyidi:

—¿Tigøjxp ku tø xkayikmendi?

⁴⁶ Jøts ja tsaptajktøjk y'adsowdi:

—;Ka'anim mə pən jade'en kyajpxy səm yø jaɑ'y
kyajpxyin!

47 Wınets ja fariseotøjk ja ñimqajyidøø:

—;Meebaɑat nayide'en tø myikwin'øø'nidi? **48** ;Ti
tø adøm winaqagin ja nwindsøn t'ukjanchjawidi, uk
tø ja yjawi tu'ugin ja fariseit t'ukpabøkti? **49** Yø
mayjaɑ'dyi pən tkamøja'widip ja kutujkin, yø'
kawindiy'ajtip ku ja tpabøkti.

50 Ja Nicodemo pən ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts
koots ñinijkxyi, nay ja fariseit ja', ja'ats ja myigu'uk
ojts tnøjmi:

51 —Jade'en səm adøm ja ngutujk tyikutujkyim,
ka' pyaat'atyi jøts adøm jaɑ'y ja ayo'on ndy-
imdyanigajpxkojin ku ja ka'anim nmadø'øyindi
jawyeen pəni ti dø'øn ja tyumpy.

52 Jøts ja ojts yide'en yik'adsøy:

—;Nayi Galileit jaɑ'y mets? Ixpøk waani ja Dios
kyajpxy jøts xnijawit jøts ku ni tu'ukn'im ja Dios
kyugajpxy jam kyayiknijawinim Galilea.

Ja ka'ødyø'øxy

53 Jøts ojts ñøjkxnidi mə jaty pən tyøjk.

8

1 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam ja ojts ñijkxy
Olivos kojpkøjxp, **2** xjats ku yjajtaajky kyimjabom,
winets ja ojts ñijkxy jam tsaptøjkjotp. Jøts ja
jam øy pən ñimejniyøø, winets ja y'ixaajky jøts
ja yik'ixpøjktøjkiyii'ñ. **3** Jøts ja kajpxwejpitøjkti
møøt ja fariseotøjkti, ja' ojts twaqamendi tu'uk
ja tø'øxyøjk pən ja myigu'uk ñiyaa'y myøøt'ajtip.

Jøts idø'øn ja jam ojts yikpikta'aky mayja'a'y agujkp pøn jaty jam wyinatyi, ⁴ jøts ja tnimaadyi ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Windsøn, jap ya'at tø'oxyøjk tø tyimyikubaqadi ku ja myigu'uk niyyaa'y tmøøt'ajti. ⁵ Yikutujkpy ja Moisés kyutujk jøts adøm yø'øbi tø'oxyøjk nga'tspa'oo'kint. ¿Sa me m'ukwa'añ?

⁶ Jade'en'ampy idø'øn ja ojts jade'en wya'andi jøts ja tkajpxy'ejxwa'andi, jøts ja jade'en tigati ttukpøky'atwa'andi. Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús wyindajky, jøts ja ojts ja kyotsal'jx ttajaabyinaxwa'jky ja naajx. ⁷ Jøts kumi yiktiibyøjk'adøtsp ja', winets ja kyookukiyii'ñ jøts ja tnimaay:

—Pøni jam pøn kapøkmyøøt, wan ja jawyeen tkonji'iky ja tsaq jøts ttaka'atst yø tø'oxyøjk.

⁸ Jøts ja naye'eñim ñaxkoogojmi, ja naajx ja yjay'adichkpy. ⁹ Jøts ku ja ojts jade'en tmadowdi, jøts ja yjanchnabyøkyjawiødøø, jøts ja ojts wya'kpiðsømnidi niðu'uk jaty. Ja møja'a'dyøjk jawyeen piðsømnidøø; xjats ku ja wyinaty tø pyidsømgøxti, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús nadyu'uk tyaañ møøt ja tø'oxyøjk. ¹⁰ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús kyookukiyii'ñ jøts ojts t'ixy ku ka' pøn, ja tø'oxyøjkjy iap wyinaty, jøts ja tnimaay:

—¿Ma net ja'adi pøn mni'øø'niyidip? ¿Ka' pøn sa tø mduniyi?

¹¹ Jøts ja ñimaajyøø:

—Ka' windsøn'ajtim pøn.

Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ni øts mets sa ngatu'unt. Nøjkxni, kidi m'ukpojkpituni.

Ja Jesú斯 xyikujajimp xyikudøø'kximp

¹² Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ojts jadigojk tmigajpxy ja mayjaq'y, jøts ja tnimaaqay:

—Øts tu'uk tu'uk ja naxwii'ñit jaal'y nyikujajtaajkip nyikudøø'kxaajkip; pøni pønts ø xjotmay'ajtp, pøni pøn øts ja nja' xpabøjkip, ja'ats idø'øn yikmo'op ja wejin ja kajin jøts ja tyukpaqadit ja kunuu'kxy jujky'ajtin, nijuuni ja wimbeets kugoots kyajattit.

¹³ Winets ja fariseotøjk ja ñimaaqayøø:

—Kø'øm mets jam øy mnanktyiidyøkiyi, ka'ap yø ma tyuñ.

¹⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ja t'adsøøy:

—Jade'en sa ø nwål'añ, tump yø' øy ø kø'øm nnanktyiidyøkiyi. Øts ja nnija'wip ma ø ndsøøñ jøts ma ø nnøjkxt. Meets, ka' xnijawidi pøni ma ø ndsøøñ uk pøni ma ø nnøjkxt. ¹⁵ Jade'en meets øy ti xpayø'øy sam ja naxwiiñ'ajtin ja kyutujkin. Ka'ap øts øy pøn ti ndabayø'øy; ¹⁶ jøts kuts nbayø'øty øts, tiy øts ja ndiidyu'unin nbikta'akt, kumi ka' ø nadyu'uk ndiidyu'unt, nayide'en øts ja møøt ndiidyu'unt ja nDeety pøn ø xkajxp. ¹⁷ Jade'en jap kyøxja'ayi jap nøkyjøtpy midi mee mgutujk'ajtpy, ku ja testigi'ajtpi namajtsk tum jade'en wyq'andi, ja'ats idø'øn yja' yikjanchjawidip. ¹⁸ Jade'ents øts yam kø'øm nañidestigi'ajtip, jøts jadu'uk ja nDeety pøn ø xkajxp, ja' ø xnidestigi'ajtp.

¹⁹ Winets ja nwindsøn'ajtim yiktiibyijkay:

—¿Ma dø'øn ja mDeety?

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 t'adsøøy:

—Meets, ka' mee xnijaw̄i, jøts ni ja nDeety mee xkanijā'wiȳi; ku øts jeexyip xnijaw̄idi, mnayinijā'widipts meets jeexyip ja nDeety.

20 Jade'en idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaqāñ ku ja ixam wyinaty yik'ixpiky jam tsaptøjkjotp, ma ja limunsi meeñ wyinaty ja ñigajuun. Nika'apts ja ojts pøn myachi, kumi ka'anim ja wyinaty xyøga'pxy.

Nømp ja Jesús: “Ka'ap meets jap mibaat mnijkxy pøni ma ø nnijkxy”

21 Jøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaagyojmi ja mayjaa'y:

—Nøjkxnip øts, øy mee xja'ixa'at mi'ookpts meets ø mbøky; jap ma ø nnijkxy, ka'ap meets jap mibaat mnøjkxt.

22 Wìnets ja israelit jaq'y wyandøø:

—¿Wan yø ndejin ñankpya'ookwā'aniyi, patyts yø wya'añ ku adøm jap nganøjkxin ma yø ñijkxy?

23 Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimaajyidøø:

—Meets, ya mee mdsøøñ, ya mee mgaxi'iky; øts, jam ø køjxp ndsøøñ. Ya mee mnaxwiiñ'aty, øts ka'. **24** Paty meets idø'øn nnøjmi jøts ku mbøky xmi'ooktit; ku ka' xjanchjawidi pøni pøn øts, mmi'ooktipyimts idø'øn ja mbøky jade'en.

25 Wìnets ja nwindsøn'ajtim Jesús yiktiibyiky:

—¿Pøn mets idø'øn?

Jøts nwindsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Jaayim øts yø nnigajpxy ity ku nyik'ixpøjktøjk̄iȳiñ. **26** May øts ja wìnmaqāñ njagyepy midi ø ngajpxwampy, jøts mee nbayø'owya'añ nayide'en. Tiy'ajtingøjxp ja kyajpxpy pøn ø xkajxp, jøts pøni sa ø nnøjmi ja

naxwii'ñit jaa'y, jade'en øts idø'øn ja tø nmadøy
jøts ku ja jade'en wyaq'añ.

²⁷ Ka'apts ja tja'gyukidi øts kudam ja ja'
yiknigajpxy ja Dios Teety. ²⁸ Ja'agøjxp ja ojts
ñii'mxyidi:

—Ku meets jam kruskøjxp xpíkta'qkt, jaanimts
meets x'ejxkapt øts ku øts idø'øn ja wyinaty sa tø
nwaq'añ, øts ku ka' ja ngø'ømwinmaq'ñ nyiktuñ;
ja'ayi øts idø'øn ngajpxpy midi øts ja nDeety tø
xuknijawí. ²⁹ Pøn øts xkajxp, møøt øts ja n'ity; ka'
øts ja nDeety nadyu'uk xmajstu'uty, pø tum ja'axi
ø ndumpy midi ja tyajotkujk'ajtpy.

³⁰ Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en ojts
wyaq'añ, winets may jaa'y ja ojts yjanchjawiyi.

Ka'nduknaxa'amp, jaa ja Dios yja'jøts ja miku' yja'

³¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaay ja israelit jaa'y pøn ja wyinaty tø yjanchjawiyi:

—Pøni mnadyamiyojxidip tu'ugyi sa ixa
nnøjmidí, meetspits idø'øn tiy xjantyim-
byabøjkpi'atp; ³² winets ja tyiibyi yjanchpi
xnijawidit, øts ja myik'awa'atspidsømidip.

³³ Jøts ja ojts yide'en t'adsowdi:

—Ja Abrahamxi øøts ndeety'amøjip, øts
ka'animts øy pøn windi xyiktuñ nugo ajawí.
¿Sudsots me mnimy øts ku øø n'awa'atspidsø'omt?

³⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Janch øts idø'øn nwaq'añ ku mee nnøjmi,
niduki'iyyi pøni pøn poktyundip, ja pøky ja ñamyayi
yja'bøjknip. Pokpyatki'py ja ñamyayi y'ejtnidi.
³⁵ Tu'uk ja tumbi pøn yikøjø'ømit'ajtnip, ka'ap ja
nayide'en ja kutujk tjagyepy sam ja jaa'y ja y'u'nk

y'una^q'jk tjagyepyin. ³⁶ Jade'ents øts ja Dios Teety x'U'nk'aty jøts ku mee nyik'awa^q'atspidsø'ømt, xemik'ojxpts ja jade'en. ³⁷ Øy meets ja Abraham xja'aqdsi xjakojpki, xyik'ookwāmpts meets nayide'en wīnāqagin, ja'agøjxp ku meets ø n'ayuujk xkagupøjki pøni sã njawa^qañ. ³⁸ Pø ja'ats ø ngajpxpy midi øts nDeety tø xukjaty; jøts ku meets, pø ja'axi mee nayide'en mbadumpy midi meets mdeety mdani'ana'amip.

³⁹ Jøts ja ojts yik'adsøy:

—Ja Abraham øø ndeety'amøjip.

Yide'ents ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Ku meets jeexyip ja Abraham mjanch'u'nk'atyiyi mjanch'una^q'jk'atyiyi, nayide'en meets jeexyip mjaa^q'aty sám ja ojts yja^qa^q'atyin. ⁴⁰ Ni jade'ents, o meets ja tyiibyi yjanchpi tø njadukmadøy sám øts Dios Teety ja tø xjaduknijawin, ne'egi xyik'ookwamp meets. ¡Ni ja Abraham ojts jade'en kya'adi'ich sám meedsin! ⁴¹ Nayide'en mee m'adi'ich sám ja mdeety y'adi'ichin.

Wīnets ja wyāndøø, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yiknimaay:

—Ka'ats øøts jadi'iñi ngaxi'iky; ja Dios øø tu'ugyi nDios Teety'ajtpy.

⁴² Wīnets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ku jeexyip ja Dios Teety xDios Teetyjawidi, xtsojkp meets jeexyip, pø jamxi ø ndsøøñ ma ja Dios jam ku øts ixyam nyqa'aty. Kidi ngø'ømwina^qa^q'ñipxi ø nmimimpy, pø ja Diosxi ø xkajxp. ⁴³ ¿Tiku wīne'enin mguidyimyja^qgyukidi sã ø njawa^qañ? Ka' xtyimyadoowajnidí ja ngajpxy

ja n'ayuujk. **44** Ja miku' ja' mee mdeety'ajtpy; ja' mee mgøjø'ømit'ajtip jøts ja' mdunwàndip ti jaty ja ñanktyunwajnip. Tso'onda'agyip ja miku' yikjaq'a'y'oo'knibøjkini. Nijuuni ja tkayiktuñ ja tyiibyi ja yjanchpi, jøts nijuuni tiy janch kyakajpxy. Ku ja tyaqay'aty, jade'eñi ja kyajpxy sayim idø'øn ja myiku'atyin, ja'agøjxp ku yjantyimdyaqayi, jøts ja' idø'øn tniwindsøn'ajtp ja taqay'ajtk ja win'øø'nk. **45** Kuts øts yam tiy janch njawa'añ, ka'ats meets ø xmibiky. **46** ¿Pøn jam winaagin ukwa'ñnwamp jøts ku øts pøky nmøødi? Kuts tiy janch nwå'añ, ¿tigøjxp ku ø ka' xjanchjawidi? **47** Pøn Dios ja'ajtip, myadoowajnip ja' ja Dios y'ayuujk; jøts kumi ka'ats meets Dios mja'atyi, patyts meets ja ka' xpatmadoowajni ja y'ayuujk.

Jaayim ja Cristo ku ja Abraham yja'ajty

48 Xjats ja israelit jaq'a'y ja ojts ñii'mxyiyi:
—Tyimdyiyimxi øts idø'øn njadyimyjawa'añ
ku øø nnimy jøts ku me msamariitjaq'a'yi, jøts ku ja miku' tø mdatøkiyi.

49 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja ojts yide'en t'adsøy:

—Niwine'enin øts miku' xkadatøki. Ja' øts ja'ayi ndumpy jøts øts Dios Teety nwindsø'øgi, ja' mee xkadamø'ejxp. **50** Ka'øtsip ngø'ømja' n'ixaapy, øyi ja yjajaa'aji pøn øts nja' x'ixqajyip. Ja'ats tpayø'øpy pøn ødyump ka'ødyump. **51** Jøts janch øts idø'øn nwå'añ, pøni pøn tmøjpiktakp sa ø nwå'añ, nijuuni ja kya'oooktit kyawindigø'ødyit.

52 Winets ja israelit jaq'a'y ja y'adsoojiyøø:
—Tønímts øts inet yam ndyimyjanchjawinim
jøts ku ja miku' tø mjanchtatøkiyi. Sa ja Abraham

tø y'øøky møøt niduki'iysi ja Dios kyugajpxtyi, jøts me mwa'añ: "Pøni pøn tmøjpíktakp sa ø nwa'añ, nijuuni ja kya'oooktit kyawindigø'ødyit." ⁵³ ¿Ti me ndejin mjaaqtyimdyajinajxpy jøts ku ka' myajada'aky øts ja ndeetyl'amøj Abraham? Sa ja y'ø'jky jøts sa nayide'en y'oo'ktøø ja Dios kyugajpxy, ¿pønts mets idø'øn mdsaañadyijyi?

⁵⁴ Jøts ja nwïndsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ku ø kø'øm nnankmyøjtøkiwyø'ønit, ka' ma tyuñ øts ja ngø'ømja'. Ja Dios Teetyts ja' ø xyikmøjtøjkip midi mdejttip jøts ku ja' xDiosidi.

⁵⁵ Meets, ka' meets ja xnijawidi. Øts, wø'øts øts ja nnijawøi, jøts ku ø nwa'añt jøts ku øts ja ka'ap nnijawøi, janchtyimdyøaqy øts idø'øn wyinaty nayide'en sám meedsin. Njanchtyimñija'wiøts øts ja' jøts nmimadøøpy øts ja' pøni sa ja wyø'añ.

⁵⁶ Jøts ja Abraham, pøn meets idø'øn m'aqdsidip mgugojidip, xaxondøajk øts ja' ku tnijaw'aty kuts nmenwø'añ ya naæxwiiñ; x'ejx øts ja' jøts janch øy tsuj ja ñayjawiyi.

⁵⁷ Winets ja israelit jaa'y tnimaadyøø ja nwïndsøn'ajtim Jesús:

—Ni kyaja'atynim ja mjumøjt wixijkxmyajk, jøts mjanch'uknimy jøts ku ja Abraham tø x'ixy?

⁵⁸ Xjats ja nwïndsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Tiy janch idø'øn nwa'añ, jøts ku øts jaayim wyinatyni ku ja Abraham kyaxi'jky.

⁵⁹ Winets ja tnixajidi ja tsaq jøts ja ttaka'atswa'añdi ja nwïndsøn'ajtim Jesús; nayu'jtsi ja', jøts ja ojts pyidsømni jam tsaptøjkjotp, jam ja mayja'a'y ja ttanajxy, jøts ja ojts jade'en cho'oni.

9

Ku ja Jesús ojts tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y

¹ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty ñaxy, winets ja ojts t'ixy tu'uk ja yaa'dyøjk pøn wyinaty winap, jade'en ja tyimgye'exy.
² Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja pyabøjkpitøjk ñimqajyiyøø:

—Windsøn, ¿sudso yø jaa'y jade'en winap tø kye'exy? ¿Jade'en idø'øn n'ukwa'qanint, ja tyeety idø'øn ndejin jantyimbyøkmyøøtti, uk kyø'ømbøky idø'øn yø jade'en tuujnip?

³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ñimqajyidøø:

—Kidi kyø'ømbøkyip yø jade'en kyuwanjajtip, jøts nigidi ka'ap tyeety yø tpøkyi; jade'en'ampy idø'øn yø jade'en yjaty, jøts yø' ñikøjxp yiktuk'ejxit ø pøn midi ja Dios tyu'ump. ⁴ Wants øts ja tyunk tjaaktymdyuujni jaaktsojknim; jomøñ ø n'ukugoodsiñit kuts ja wyinaty ja tyunk ngatungøjxi pøn ø xkajxp. ⁵ Pøni wine'enin ø njaktsøoni ya ñaxwiiñ, njaktyimdyu'umbyimts øts jade'en sam ja jai kyujajy kyudii'kxy. Jade'en øts ja ñaxwii'ñit jaa'y ñamyayi nyikujajtaagidit nyikudøø'kxaagidit.

⁶ Kuts idø'øn ja jade'en wyan'abajtiyii'ñ ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja ojts chujy tyiknaxkida'aky jam ñaxkøjxp, jøts ja ñaajx ja yii'nim ojts ttamimo'otsyø'oyi ja chujy. Mo'ontsu'nk tyik'oyiyii'ñ, ja'ats ja ojts yiktawinjaaxy ja winap jaa'y. ⁷ Jøts ja tnimqay:

—Nøjkx m'atsnawyimbujuji jam nømu'utjotp midi yiktejp Siloé —jade'en idø'øn ja Siloé y'ayukpidsimy: ja' pøn tø yikexy.

Xjats ja *winap jaa'y* jam ojts ñijkxy jøts ja ojts ñawyimbujuyi, jøts ku dø'øn ja ojts wyimbijty, *win'ejxnip ja!*! ⁸ Winets ja *jaa'dy* pøn ja jam myigujøønip myigudøjkip, jøts ja'adi pøn jaty ja wyinaty tø *y'ijxyiy* jøts ku ja wyinapi, ja'ats idø'øn *wandøø*:

—¿Kidi ja'ajip yø' pøn ja *y'ijty xumi'ixakp*, pøn ja *y'ijty xumilimunsi'amidoop*?

⁹ Jam *winaagin wyandi*:

—Janch ja' yø'.

Winaagin ja wyamidi:

—Ka'ap ja yø'øji, jantyimñayide'en tam tyimyixy.

Kø'ømts ja *jaa'y yide'en wyaqan* pøn wyinaty tø *wyin'ejxwa'kxy*:

—Pø øtsimpts ja'.

¹⁰ Winets ja *yiktiibyijkay*:

—¿Sudsomts yø mween tø yjaty, pø *mwin'ejxnipts yjawí*?

¹¹ Jøts ja *t'adsøøy*:

—Yø *jaa'y midi Jesús txøøw'ajtp*, yø' mo'onts tø *tyik'oyi* jøts øts ja tø *xawinjaaxy*, *yide'en ø xnimaay*: “Nøjkx m'atsnawyimbujuyi jam nøølagø'øm midi *yiktejp Siloé*.” Xjats ø tø *njanchnijkxy* jøts kuts ø tø *nnawyimbujuyi*, jøts øts yø nween tø *y'ejxwa'kxy*.

¹² Jøts ja ojts *tjaakyiktwdi*:

—¿*Ma net ja jaa'y*?

Jøts ja *tnimaay*:

—Ka' *nnijawí*.

Ku ja fariseotøjk tyiktøwdi ja winap jaa'y sudsow ywin'ejxwa'kxy

13 Winets ja ojts twaanøjkxti ma ja fariseotøjk jamdi. **14** Tyimbyoo'kxin xøøwts idø'øn wyinaty ku ja nwindsøn'ajtim Jesúus tyik'ø'yiyii'ñ ja mo'onts midi wyinaty tø ttuktatsø'øky ja winap ja'a'y, **15** paty ja fariseotøjk jam ttibyøjkojmid i ja ja'a'y sudso'ampy idø'øn ja wyeen ja wa'ats y'ejxni. Jøts ja y'adsojimbijty ja':

—Mo'onts øts ja tø xawinjaaxy, xjats ø tø nwimbuuy, paty øts ixyam wa'ats n'ejxni.

16 Winets winaqagin ja fariseotøjk wyandøø:

—Ja ja'a'y pøn jade'en tø y'adi'ich, ka'inet Dios ja tja'aji, kumi ka'ap ja twindsø'øgi ja poo'kxin xøøw.

Jøts winaqagin wyaqamidi:

—¿Sudso milagri'ajtin ja ndejin jade'en ttu'unt, pøni janch pojkipitumbi ja'a'y tam ja wyinaty?

Jøts agø'ømyi jade'en ñawayanwa'kxiyiidi ku kyanagyupikyidi, **17** jøts ja jadigojk tyiktøøgojmid i ja ja'a'y pøn wyinaty winap uk'ejt:

—¿Jøts mets, sa mets idø'øn mwaa'aañ, pøn idø'øn yjawi ja ja'a'y midi tø myikwin'ejxwa'kxyiyi?

Jøts ja wyaañ:

—Øts wamp, Dios ja' kyugajpxy.

18 Jøts ja israelit ja'a'dyi ka'ap idø'øn ja tjanchjawiywa'andi ku dø'øn ja ja'a'y y'ijty wyinapi, jøts ku ja tø wyin'ejxwa'kxi. Yiknajtswaa'wiyibaat ja tyeety ja tyaqak, **19** jøts ja ojts tnøjmid i:

—¿Meets idø'øn ya'at mmajnk? Janch winap idø'øn yø tø kyaxi'iky, pø mnømdipxi. ¿Sudso'ampyts yø wa'ats wyin'ejxni?

20 Winets ja u'nkteety y'adsoodøø:

—Sudsomts øøts yø n'u'nk nganijawit, pø wínäpxi dø'øn yjanchke'exy. ²¹ Ni øø nganijawí sudso'ampy yø tø wyin'ejxwa'kxy, jøts nija' øø nganijawí pøni pøn yø tø yiktsojkxiyi yø wyeen. Yiktøwdi jade'en kø'øm; pø møja'a'ñixi yø', wan kø'øm mdukmadøyidi.

²² Jade'en'ampy idø'øn ja tyeety tyaak ojts jade'en wya'andi, tsø'jkidip ja', pø tøxi ja israelit ja'a'y wyindsøndi wyinaty tkajpxy'ajtnidi, ku ja abiky yikpikta'aktit pøni pøn wämp jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús Cristo'aty, midi ja Dios tkajxp. ²³ Paty ja møja'a'y wyandøø: "Yiktøwdi kø'øm, pø møja'a'ñixi yø', wan kø'øm tnigajpxy."

²⁴ Wìnets ja israelit ja'a'y twaadssowdi jadigojk ja ja'a'y pøn idø'øn y'lijty wínäp, jøts ja ojts tnøjmidí:

—Tukmadook øøts tiy janch sam Dios t'ijxyin; jade'en øøts yø nnijawí jøts ku yø pyojkpitumbijaa'yí pøn tø myiktsø'øgyi.

²⁵ Jøts ja t'adsøøy:

—Ka'ap øts yø nnijawí pøni pøn yø', pøni pojkpitumbi ja'a'y uk kapojkpitumbi ja'a'y yø'. Yø'øyi øts nnija'wip jøts ku øts y'lijty nwínäpi, ixyam wä'ats ixyam nwín'ejxni.

²⁶ Jøts ja tyiktøøgojmidí:

—¿Sa ja tø mdüñi? ¿Sa ja tø ttuñ jøts ku ja tø myikwin'ejxwa'kxyiyí?

²⁷ Jøts ja yide'en t'adsøøy:

—Tø meets ja njadukmadøy jøts meets ja ka' xmøjpikta'aky; ¿wínäak ojk nnigajpxt? ¿Uk ja' mdsojktip jøts ja yja' xpabøkwajnidí?

²⁸ Wìnets ja y'amyiknimaqay chaachyiknimaqay, yide'en ja wya'andi:

—Yø jaa'y me mbabijkpy, øøts ja Moisés øøts yja' nbabøjkip. ²⁹ Nnija'wipxi øøts ja' ku ja Moisés ojts myigajpxyi ja Dios; yø jaa'y, nguidyimñija'wip øøts yø' pøni mä yø chøøñ.

³⁰ Jøts ja t'adsøøy, yide'en ja tnimäay:

—¡Yø' idø'øn tiy janch nimä'at yikja'wip, ku meets yø xkanijawí pøni mä yø chøøñ, jøts tøts øts yø xyikwin'ejxwa'kxy! ³¹ Wa'atsxi yiknijawí jøts ku Dios ka'ja' tmadøy pøn pojkipitumbijaa'y'ajttip; ja'ayi ja myadoojojip yja' pøn ja windsø'jkiyip, pøn ja padu'unxiyip ja yja'. ³² Ka'axi yjawi mä pøn nmadøynim ku tu'uk ja winap jaa'y ja jaa'y tyikwin'ejxwa'kxy midi winap tyimgya'jx. ³³ Ku yø jeexyip Dios tkaja'aji, niti yø jeexyip tkatuñ.

³⁴ Xjats ja yiknimäay:

—Jøts mets, ku mets pøkyjøtpy tø mgue'exy, ¿jøts mets idø'øn jade'en xyik'ixpøkwä'añ?

Jøts ja jap ojts yik'ixkajxpidsimy.

Pøn tkanija'widip ja Dios yja'

³⁵ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúz tnimadøøy jøts ku ja winap jaa'y jap wyinaty jade'en tø yikajxpidsimy; jøts ja ojts tminabyäadyi, winets ja ojts tnøjmi:

—¿Mmøja'wip mjanchja'wip Dios U'nk?

³⁶ Jøts ja ojts nii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, tukmadook øts pøn ja', wan ø tmøjawi tjanchjawí.

³⁷ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúz ja t'adsøøy:

—Tø mets ja x'ejxni; pø øtsxi dø'øn ja', ixyä kø'øm møøt mmadya'aky.

38 W̄inets ja jaa'y ñagyuxendyaajkøø, jøts ja tw̄inguxanaaqay ja nw̄indsøn'ajtim Jesús, jøts ja tn̄imaaqay:

—W̄indsøn'ajtim, nmøja'wip njanchja'wip mets.

39 Jøts ja nw̄indsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—Ja' øts ya naxwiin tø nnimiin jøts ja payø'øyin tyunit tiy'ajtingøjxp; pøni pønts w̄imbeets kugoots, win'ejxwa'kxtipts ja' jøts ja t'ejxtit tnijawidit; pønts tja'ejxtip tjanija'widip jøts tkamibøkti, ja'ats t̄andip w̄imbeets kugoots ejxim winap jaa'yin.

40 W̄inets wiñaqin ja fariseotøjkti pøn jaty jam wyinaty, ku ja jade'en tmadowdzi, winets ja ojts tnøjmidji ja nw̄indsøn'ajtim Jesús:

—¿Uk wan øts idø'øn nayıde'en nw̄imbeedsi?

41 Jøts ja nw̄indsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Ku meets jeexyip mw̄imbeedsi kugoodsi, ka' meets jeexyip myiktapøky'ejxti ja mbøky. Kumi mnømdip jøts ku x'ejxti xnijawidi, mdaja'atidipts meets ja mbøky.

10

*Jade'en ja Jesús n'ukpiktaaajkint ejxim tu'uk ja
øybi kurajt n'ejxit*

1 Janch øts idø'øn nwa'añ, pøn jap katøjkip ma ja borreek ja kyemy'aaw, pøn abiky'ampy tøjkip, ja maa'tspi dø'øn ja'. **2** Jøts ja jiyujk'ejxpi, ja' jap najxp ma ja kemy'aaw jap. **3** Ja yiktojk'awatspi, ja' ja yik'awajtsxiyip ja tøjk'aaw jøts ja tyøki, jøts wa'ats ja byorreek ja yukmadøyi. Xyømøøpy ja tu'uk jaty jøts ja tyikpidsimy jap kemyjøtpy. **4** Kuts ja tø tyikpidsimy tuki'iyi ja yjìyujk jøts ja jawyeen tw̄inway, payø'øyip ja' kumi wa'ats ja yukmadøyi.

5 Ka'apts ja nugo ajawí tpanøjkxtí ja wyenkpi; ne'egi yjaaktyimkyajkidiip ja', kumi ka'ap ja tyukmadowdi ja wenkjaal'y.

6 Ja'agøjxp ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts jade'en tmimadya'aky ja jaa'y, jøts ja ttuktamimadowiwyā'añ sa ja yja' yjaal'y'atti, ka'apts ja ojts tmoododowdi pøni ti dø'øn ja jade'en yjatiipy ku ja jade'en ñii'mxyidi.

Jade'en ja Jesús n'ukpiktaqajkint ejxim tu'uk øybi borreek'ejxpí

7 Wìnets ja nwindsøn'ajtim Jesús jadigojk tnimaagyojmí ja jaa'y:

—Janch øts idø'øn nwa'añ: Jøts ku øts idø'øn jade'en ñamyayi nnabyikta'agyí sam tøjk'aawin, ma ñaxtit øts ja nja', sam ja borreek ja tyøjk'aaw t'ayø'øyidi. **8** Jøts ja win'øø'mbi pøn tø y'atsmendi jøts wya'andi ku Dios tø kyexyi, jade'en idø'øn yjamendi ejxim ja maa'tspin; øts njaal'y, ka'ap ja ñagyiyajkidi nugo ajawí. **9** Øts idø'øn jade'en sam ja tøjk'aaw; pøni pønts jap tøkjidi, ja'ats idø'øn nitsok'attip. Jøts øts ja ndanitanit ja nja', ejxim ja borreek u'nk yiknitani jap kyemyjøtpy.

10 Ja'ayi ja maa'tspi ñimimpy jøts ja myeech, jøts ja yikjaal'y'øøky jøts ja yikudigøy; øts, ja' ø nnimimpy jøts meets øy yikxon xpaaattit ja kunuu'kxin ja jujky'ajtin. **11** Jade'en øts idø'øn sam ja jaa'y pøn øy borreek'ejxp. Ku dø'øn ja øy t'ixy ja byorreek, øy sa tmowanjaty ja kø'øm, nugo ku byorreek ja kya'øøky. **12** Pøni pøn mijuy tump, ja'ayi ku ja t'ixy jøts ku ja myiñ ja awa'añ miy'uk, jøts ja japyi tnike'eky ja byorreek jøts kyakni, kumi ka'ap ja tyimyja'aji midi ja jiuyk ñi'ejxpí'ajtpy,

jøts nika'ats ja tkø'ømja'aji. Xjats ja miy'uk tmajtsni ja borreek, jøts ja jadi'iñi tyik'ayø'øbyaky.
13 Jade'en'ampy ja'abi ja'a'y kye'eky kumi mijuy ja tyuñ, patyts ja ka'ap tkwenti ja borreek.

14-15 'Øts idø'øn øy jiyujk'ejxpi'ajtp. Sam øts ja Dios Teety xnijawin jøts wa'ats øts ja nnijawi; nayide'ents øts idø'øn ja njaa'y wa'ats nnijawi, jøts øts ja nayide'en wa'ats xnija'wimiyidi. Øts yø nguwanjatip. **16** Jøts jap øts ja borreek abiky njaa'akmøödi midi kajap'ajtp ya'kemyjøøjty; nyikme'empts øts jaa ja nayide'en. Jøts xmimado'odip øts ja', jøts tu'ugyi ja ñi'ejxpi yjagyajpniyit.

17 'Ja'agøjxp øts ja Dios Teety xtsøky kuts ngu'oogidit yø'ødi, jujkpyøkpts øts jadigojk.
18 Nipøn ø mibaat xkayik'øoky, kø'øm øts ja nnajtsjawit jøts ø nnagyøyakit ngø'ømdsojkingøjxp. Tiy'ajtingøjxpts øts nnagyøyakiyit, jøts nay tiy'ajtingøjxpts øts njukpyøkt jadigojk. Tøxi øts ja Dios Teety jade'en x'anememy.

19 Xjats ku ja israelit jaa'y jade'en ojts tmadowdi ja kajpxy ja ayuujk, jøts kø'ømyi ñawyawanwa'kxkojmiyidi. **20** May ja jamdi pøn wändip:

—¿Tiku yø xtsaamyøjpikta'akti, pø miku'ts yø tø tyatøkiyi, pø loki ja jajtpts yø'?

21 Jøts wyenkpi wyamidi:

—Ka'ap jeexyip pøn jade'en kyajpxy, ku jeexyip pøn ja miku' tø tyatøkiyi. ¿Ti ma ja miku' tø t'ukyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y?

Ku ja israelit jaa'y ojts twindsowdi ja Jesús

22 Yu'aats nep'aats idø'øn wyinaty pyatpty, jamts idø'øn Jerusalén ja xøøw wyinaty tyuñi, ku ja yikja'myech yikxøduñ ja tsaptøjk. **23** Jøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús jap wyinaty wyidity tsaptøjkjøtpy, ma ja tøjk'aaw jap midi yiktejp Salomón ja Tyøjkwimbo'kx. **24** Jøts ja israelit jaa'y ja ojts ñawyä'k'awidityiyi, jøts ja yikni'maay:

—¿Ejtp øøts idø'øn jade'en xyik'etwa'añ maapy tajp? Pøni mets tam idø'øn janch Cristo midi Dios tkajxp, ixymyits øøts xtyimdyukmado'ot.

25 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Tø mee njadukmadøy, jøts meets ja ka' xmibiky. Tuki'iyi ti jaty ø ndumpy, ti jaty ø xanigutujk'ajtp ja Dios Teety, yø'øts ja wa'ats tyimyjayiknigaxø'kp; **26** meets, ka' meets xjanchjawi, kumi ka' mee mnayja'aji midi ø nja'ajtpy, sám aqamyi tø nnøjmid. **27** Jade'en øts ja nja' xyukmadøy sám ja borreek ja ñi'ejxpi tyukmadøyin, jøts wa'ats øts ja nnijawi. Xpaduujnidipts øts nja' ja'adi. **28** Øts ja nmøødyip ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi xemikøjxp, jøts nijuuni nøjkx kyawindigøydi, jøts nipøn øts ja xkapøjkxit ku øts ja ngøjø'ømit'atti. **29** Ja Dios Teety øts ja xagødøjkip, ja' tu'uk møj, ka' pøn jade'en, pønts ja mibaat uk kønaxip jøts ja yikpøjkxit. **30** Øts møøt Dios Teety tu'ugyi øøts.

31 Winets ja israelit jaa'y jadigojk tkonjø'øktøø ja tsaq, jøts ja ttaka'atswa'andi. **32** Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Tø mee kawinaaqk ojk ja mwingujky nduujni ja ødyu'unin Dios Teety myøk'ajtingøjxp. Ja'ats

meets yám xagubatwámp ku meets yám xká'atswa'áñ?

³³ Winets ja israelit jaa'y y'adsoodøø, jøts ja nwindsøn'ajtim yiknímaqay:

—Kidi ja'ajíp mets yám myiktaguga'ádsíwyámp, ku mets ja ødyu'unin tø xjadyimyjabikta'aky, pø ja'axi yám myiktagubatwámp ku ja Dios kajaa xtyimyigajpxigøy. Pø nugo jaa'yxi mets, jøts jade'en mnabyikta'agyí sam Dios.

³⁴ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tnímaqay:

—Jade'en meets ja mgutujk jap yja'ayi jøts ku Dios yide'en wyáñ: “mDios meets.” ³⁵ Janch yikníja'wíp jøts ku Dios kyajpxy jap yide'en wyáñ, ka'ap ja pøn tkaupiky; ja' ja Dios ojts diostijy ja jaa'y pøn ja ojts tyiknaxy ja kyajpxy ja myadya'aky. ³⁶ Jøts kuts øts Dios tø xwiwich abiky, jøts øts ja ya tø xkexy naxwiñ, ¿sudsots meets jade'en mwá'añ jøts ku øts ja tø nmigajpxigøy, ku tø nwa'añ jøts ku ø ndios U'ngi? ³⁷ Pøni ka' øts ja' nduñ midi ja Dios Teety tyumpy, kidits mee xjanchjawi. ³⁸ Kuts øts ja nduñ, øy mee xjagajanchjawi janchja'widik øts ja ndunk, jøts jade'en xnijawidit jøts ku øts ja Dios Teety xmøøt'ity, jøts øts ja nayide'en nmøøt'ejtmí.

³⁹ Winets ja jadigojk tjadyimyjatsumwåndøø, kajkts ja nwindsøn'ajtim Jesús.

⁴⁰ Jøts ja ojts wyimbnejtními ñøjkxními jam xøøbidsimy'ampy, ma ja møj nøø midi yiktejp Jordán, jøts ja jam tyaañ ma ja Juan y'ljty yiknøbety. ⁴¹ Janch namay ja jaa'y ja ojts t'ats'ejxti jam, jøts ja wyá'andi:

—Tyimdyiy tyimyjanch tam idø'øn, øy idø'øn ja Juan Bautista ojts tkatuñ ja milagri'ajtin, ka'pxts ja y'ayuujk pyidsimy sa tniimadyaqjky ya'atpi jaal'y.

⁴² Jøts ja'abi etjotp janch namay ja jaal'y ojts tmibøkti ja nwindsøn'ajtim Jesús.

11

Ku ja Lázaro y'øjky

¹ Ja dø'øn tu'uk ja jaal'y, yaal'dyøjk, midi pojkip. Lázaro ja xyøøw, jam ja Betania kyugajpi, nay jam ma ja María jøts ja y'uch Marta jam kyugajpidi.

² Yø María dø'øn ja' pøn yø Lázaro chø'øjip, ja pamaaal'y, ja'ats idø'øn ojts ja aceite pa'akxuu'kpi tpiktaqjkxiyi ja nwindsøn'ajtim Jesús tyeky, jøts ja wyaaq ja ojts ttuktati'ich jadigojk. ³ Ja'ats idø'øn mørøt ja y'uch tkajpxy ñigajxidøø ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, janch pojkip ja mmigu'uk.

⁴ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ja jade'en tmadøøy, winets ja wyaañ:

—Ka'ap yø pa'am myajada'akt jøts ja tyimyik'oookt; jade'en'ampy idø'øn ja jade'en yjaty jøts ja Dios myøk'ajtin wyingaxø'økt, jøts yø'øbi pa'amgøjxp yiktuk'ejxtit ja jaal'y jøts ku ja Dios U'nk nayide'en tmøøt'aty ja møk'ajtin.

⁵ Øy ja nwindsøn'ajtim Jesús tjanchjaba'ayøy ja jaal'dyi, ja Marta, ja María, jøts ja Lázaro, ⁶ ku ja yiktukmadøøy jøts ku ja Lázaro pojkniyi, jøts ja jam majtsk xøøw yjaaktyimdy'a'aniyii'ñ ma dø'øn ja jam wyinaty. ⁷ Winetnimts ja tniimaaq ja pyabøjkpitøjk:

—Wan jam tja₉'a'my₉indi jadigojk jam Judeit naxjotp.

⁸ Jøts ja pyabøjkpitøjk ja ñim₉ajyiyøø:

—Windsøn, pø jamts ja israelit jaa'� jawaani mgaka'ats'o'jkøø; Ɂjøts nay jam mnøjkxwa'ãñ jadigojk?

⁹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—Ka' pøn sa xu'unt ku ka' kya'pxñim. Niti tsø'øgi ngamøøt'aty sám nwidejtìn xinaxy, awa'ats ja nøø' ja tuu' ja' ku tyuk'ejxpaaaty ja ya'it naxwii'ñit jaj; ¹⁰ kuts ja koots'ajtìn yja'aty, janchjøptsø'øgi jøpjawi nwidejtint, pø ja jajxi xka'ejtxa'am.

¹¹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—Maqanip ja nmigu'uk Lázaro; n'atsyuxpts øts iñet ja'.

¹² Winets ja pyabøjkpitøjk ja ñim₉ajyiyøø:

—Windsøn'ajtim, pøni tø tam idø'øn ja mya'oo'kni, pø møkpøkwaniøp idø'øn ja'.

¹³ Jade'en'ampyts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tiy, jøts ku ja Lázaro wyinaty tø y'oo'kni, jøts ja pyabøjkpitøjk jade'en ja wya'andi, jade'en ja tiy wya'ãñ jøts ku ja nugo mya'ay. ¹⁴ Xjats ja ojts wa'ats tyukmadøyidi ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Tø ja Lázaro y'oo'kni. ¹⁵ Ne'egi xondakp øts jade'en jøts ku ø tø ngajam'aty, tyimy'øy'ajtp ne'egi jade'en jøts mee xjanchjawi. Wants tja₉'a'my₉indi jøts n'ats'ejxit.

¹⁶ Winets ja Tomás, pøn yiktejp xeeñ'u'nk, ja'ats tnim₉ay ja mybabøjkpitøjk:

—Wan adøm nayide'en tja₉'a'my₉indi, jøts yø nmøøt'oo'kint.

Ja Jesús tyuk'awimbejtip ja jaa'y ja jujky'ajtin jøts ja'jujky'ajtin'ajtp kø'øm

¹⁷ Jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam yja'jty, jøts ja tpaajty ja Lázaro, jøts ku ja wyinaty myaktaxk xøøwip tø ñajxøjkiñi. ¹⁸ Wíngon ja Betaniit kajp tyañ mä ja Jerusalén jam, majtsk kilometro jagujkip ja yjagami. ¹⁹ Jøts namay ja israelit jaq'y jam wyinaty tø y'atstøjk'ayø'ødyi mä ja Marta jam møöt ja María, jøts ja tkajpxjot'amøjkidi ja'agøjxp ku ja myigu'uk ja wyinaty tø y'ookni. ²⁰ Xjats ku ja Marta tnimadøøy jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty yja'atwa'añ, winets ja chø'jñ jøts ja tjøpkubajtiyñ; jøts ja María jap ja tyøjkjøtpy tyaqañ. ²¹ Jøts ja Marta tnimqay ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, kuk jeexyip tø mya'aty, ka'abik øts jeexyip ja nmigu'uk tø y'øøky. ²² Jade'ents ø nnijawí jøts ku mets ja Dios Teety mmo'o jit pøni ti mets ja m'amidøøpy.

²³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyi:

—Ju juky'atp ja mmigu'uk jadigojk.

²⁴ Xjats ja Marta wyaqñ, jøts ja tnimqay:

—Janch jade'en, nnija'wip øts jøts ku ja jadigojk t'awimbetit ja jujky'ajtin, ku ja pyidsø'ømt jadigojk mä oo'kpi, jaanimts ja'abi xøøwnim ku Dios tyika'pxt.

²⁵ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimqay:

—Øts idø'øn ja' pøn ttuk'awimbejtip ja jaa'y ja jujky'ajtin, jøts øts jujky'ajtin'ajtp kø'øm. Pøni pøn ø xjanchja'wip, øy ja yja'øøky, jujky'ajt kunaxpts ja ejtp. ²⁶ Jøts pøni pøn ja jaakjujky'ajttip jøts pøni

xjanchja'widiп øts, ka'ats ja y'anmija'win nøjkx wyindigøy. ¿Mjanchja'widiп?

27 Jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, njanchja'wip øts. Ndyimy-janchja'wip øts ku me mCristo, ja Dios U'nk, midi'iyip idø'øn y'ity ya naxwiiñ menwamp.

Ku ja Jesús ojts twinya'axy ja Lázaro ku tø y'øøky

28 Xjats ku ja Marta jade'en y'ukwaañ, winets ja ojts t'atsyajxi ja chø' María, jøts ja ojts amaa'tsk tnøjmi:

—Ixa ja windsøn ya, jøts ixap mwaadsøyi.

29 Ja'ayi ja jade'en tmadøøy, jøts ja María jatyí pyidi'jky jøts ja ojts t'ats'ixy ja nwindsøn'ajtim Jesús. **30** Ka'aním ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty kyajptøki; nay ixjamním ja wyinaty ma ja Marta ja møøt tø ñabyaadyi. **31** Jøts ku ja t'ejxtøø ku ja María pyidi'jky ku ja wyinaty putyi tø pyidsimy, jøts ja israelít jaq'dyi midi jam wyinaty tøjkjotp tkajpxjot'amøkidip ja ku'oogi, xjats ja tpadso'ondøø, jade'en ja wyinmaydi jam ja tijy yaxpi ñijkxy ma ja oo'kpi jam wyinaty tø ñaxøki.

32 Winets ja María, ku ja yja'jty ma ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty, jøts ja ojts ñagyuxendya'agyi nwindsøn'ajtim tyekyjø'm, jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, kuk jeexyip tø mya'aty ka' øts jeexyip ja nmigu'uk tø y'øøky.

33 Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts t'ixy jøts ku ya'axy ja María jøts ja israelít jaq'y naye'endi midi ja María jam wyinaty tø pyadsøøñiyi, winets ja nwindsøn'ajtim ja jotmay ojts pyaadyiyi jøts ja ojts tyimchaachjawi. **34** Winets ja tyiktiiy:

—¿Mä tø xyiknaxökidi?

Jøts ja yikni^{mä}qay:

—Windsøn'ajtim, men x'ats'ixy.

³⁵ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús yjanchyajxy.

³⁶ Jøts ja israelit jaa'y winet wyandøø:

—Ejxti yjantyimchöjkpy tam yø tø y'ity.

³⁷ Jøts ja jade'en winaagin wyandøø:

—Pø yø'øxi ja winap jaa'y tø tyikwin'ejxwa'kxy,
¿sudso yø niwine'enin sa tø tkatuñ ja Lázaro jøts ja
jeexyip tø kya'øky?

Ku ja Lázaro yjukpyiky jadigojk

³⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts ja jotmay
jadigojk tyatøkiyi, jøts ja ñijkxy mä ja oo'kpi jam
wyinaty tø ñaxöki. Tøjk'aqawin ja tsaa jam, jøts
nayi tsaa ja tø yjaaktyimyikta'agi'iy. ³⁹ Jøts ja
nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—Jigø'ødi yø tsaa.

Winets ja Marta, midi ja oo'kpi y'uchiip, ja'ats ja
ojts ñii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, pø janchxuu'knip inet yø', pø
myaktaxk xøøwipts yø y'oo'kni.

⁴⁰ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ñimäajyøø:

—¿Ti kidi ø tø nnigajpxy jøts pøni ku xjanchjawi,
winets x'ejxit ja Dios myøk'ajtin?

⁴¹ Winets ja tjigiidyi ja tsaa. Jøts ja
nwindsøn'ajtim Jesús jam tsajpwemp ojts pyat'ixy,
jøts ja wyaañ:

—Dios Teety, dioskujujiip ku øts ja n'ayuujk tø
xmadojiyi. ⁴² Nnija'wip øts jøts ku mets ejtp ja
nja' xmadojiyi, jøts ja' øts jade'en xyikwamp jøts
yø jaa'y ja øy'ajtin tpaaattit pøn jaty ixaadi, jøts
tjanchjawidit jøts ku mets xkexy.

43 Xjats ku ja jade'en wyan'abajtiyii'ñ, jøts ja møk wyaañ:

—¡Lázaro, pidsøm jap!

44 Jøts ja oo'kpi pyidsiimy kópity pakpity, jøts ja wyeen y'aaw twinwets'aty ja wet. Winets ja nwindsøn'ajtim tnimaay ja jaal'dyi:

—Kókajti pakajti jøts xmajtstu'uttit, wan tnijkxy.

Ku ja jaa'y tkajpxy'ajttøø jøts yikmatst ja Jesús

45 Ja'agøjxpts ja israelit jaa'y namay tjanchja'widøø ja nwindsøn'ajtim Jesús midi ja María jam wyinaty myøøt, jøts ja' ojts t'ejxti ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en ttuuñ. **46** Winaagin tninøjkxtøø jøts ja ojts t'ats'ejxti ja fariseotøjk, jøts ja ojts ttamimadya'akti sa ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø y'adi'ich. **47** Winets ja fariseotøjk jøts ja teetywindsøndøjk møøt ñamyujkidí ja kutujk adsinaabyidi, jøts ja ojts ñømdi:

—¿Sudso ndaababyajtindit? Janch kawine'en yø jaa'y milagri'ajtin tjantyuni jøts ja ejxa'an tpiktaqky. **48** Ku yø jade'eñi n'ixmajtsindit, janch niduki'iyyi jaa'y yø yjanchja'winiyit, jøts ja romit kudunktøjk myenidit, jøts ja tyikudigøøñidit adøm yø ndsaptøjk jøts adøm yø ngajp.

49 Nay ja'abi jaa'y txøow'ajtp Caifás, pøn wyinaty teetywindsøn'ajtp ja'abi jumøjt, ja'ats ja ojts ñii'myxidi:

—Mguidyimñija'wip mee ti, **50** ni xkanijawidi kudam adøm njayik'ødyunwa'añindi ku tu'ugyi ja jaa'y tku'oogit ja ñaqajx ja kyajp, jøts kidi tuk'iyyi kyudigøøgyøxt wine'en ja ñaqajx ja kajp.

51 Kidi kyø'ømwinmaaq'ñipts ja Caifás yiktumpy ku ja jade'en wya'añ: jade'en'ampy idø'øn

ja', kumi ja' wyinaty teetywindsøn'ajtp ja'abi jumøjt, xjats ja Dios ja ojts yikwa'ñi jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús y'ookt tkudanit ja israelit kajp ja israelit naajx; ⁵² jøts kidi tyimy ja kajp tyimy ja naajx, ja'ayip nayide'en jøts ja niduki'iyi ja Dios y'u'nk y'unajk tyikyø'omyukwøngøjxi pøn wyinaty tø yø'øwyø'kxnidi. ⁵³ Winet ets ja israelit kudunktøjk tnïwinmaaq'yidøø jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tyimy'ookt.

⁵⁴ Ja'agøjxp ja nwindsøn'ajtim y'ijty ka' nugo ajawi y'ukwidejtni jam may israelit ja'a'yjotp, ojts ja jam cho'on i Judeit etjotp, jøts ja ojts ñijkxy ma jam wingon ja abak et midi nugo tsayjoojt. Jam ja ñijkxy ma ja kajp txøowi Efraín, jamts ja ojts tmøotsøoni ja pyabøjkpitøjk.

⁵⁵ Tyimdyøts jøts tpøtnit ja pøski xøøw midi ja israelit ja'a'y tyundip, jøts idø'øn ja mayja'a'y yjantyimñøjkxti Jerusalén, jøts ja jam ttunwa'ñdi tpadunwa'ñdi ja kostrumbri, jøts pyøky ja wyø'atstít ku ka'anim ja pøski xøøw tpøaty. ⁵⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam yjanchyik'ixa'ay ku ja jøts ja xem yøm ñawyø'añidi:

—¿Sa mee m'ukwa'ñ? ¿Me'emp ja yjawi xøbaøtpi uk ka'?

⁵⁷ Jøts ja fariseotøjk, jøts ja teetywindsøndøjk, tø ja wyinaty tnï'ana'amdi jøts ku pøn t'ext tnijawit ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ja jatyi tnigajpxt, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús yikmatst jøts ja yiktsu'umt.

12

Ku ja Jesús ojts yiktagujaaxy ja pa'akxuu'kpi

¹ Xjats ku wyinaty ja paski xøow tkapaatynim jadudujk xøow, winets ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ojts ñijkxy jam Betania ma kyugajpi ja Lázaro, pøn ja wyinaty tø tyikjujkpyiky jadigojk. ² Jamts ja a'ux y'øyiyii'ñ jøts ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ja yiktawindsøl'øgi; ja Marta ja jam ojts wyingi'yi, jøts ja Lázaro ja tmøøtkay møøt pøn jaty jamdi. ³ Winets ja María tyikmiiñ kujkwa'kxy lyitrin ja aceite midi pa'akxuu'kp, jøts janch tsowi ja!, ja'ats ja ojts ttaja'jxiyi ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 tyeky, jøts ja ñayjawyaayi ttuktatiijch. Amuum ja tøjkjojt pya'akxuu'kpøjkijxy. ⁴ Jøts ja Judas Iscariote, midi ja Simón myajnkip, midi ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 pyabøjkpi'ajtpy, jøts midi ja wyinaty koyakwajnip, ja'ats jade'en waan:

⁵ —¿Tiku yø pa'akxuu'kpi ne'egi tø kyayiktøøky? Tigøøk magø'pxy denariin jeexyip tsow'aty, jøts ayoobi ja'a'y ja jeexyip yiktabudøki.

⁶ Kaja'agøjxpip ja Judas jade'en wya'añ ku ja tpa'ayøy ja ayoobi ja'a'y, pø ja meeñxi ja ne'egi pya'ayøopy. Ja winmaa'ñ ja yikyø'øpy ku ja myeech, jøts kumi jam ja wyinaty tkøjø'øm'aty ja meeñ'abøjk'ii'ñ midi'ibi ja mybabøjkpitøjk myøøt'ajttip, jøts ja amaa'tsk tyukpiky tyukøñ ja meeñ midi yik'ejttip. ⁷ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 tnimaay:

—Majstu'ut, ja' yø ixa tø tpikta'aky midi tump ku ø nnaxøjkiñit. ⁸ Ja'atpyim ayoobi ja'a'y, øy juuni jaty xmay'attit xpudøkidit; jøts øts, ka' meets ja xumiwin'ejxkunaxt.

Ku ja Lázaro yikajpxy'aty ku tyik'oookwa'andi

9 Jøts ja israelit jaa'y may tñimadowdi ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty Betania, jøts ja ojts tninøjkxti, kidi ja nwindsøn'ajtim Jesús nadyu'uk yik'ejxwamp, nayide'en ja t'ejxwa'andi ja Lázaro pøn ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø tyikjujkpyiky. **10** Winets ja teetywindsøndøjk tka-jpxy'ajtti jøts ja nayide'en tyimyik'ooktit ja Lázaro, **11** kumi ja' ñamyayi ja pøky tjagyajp ku ja israelit jaa'y ñawya'kxyidi, jøts ja may pyuwajtsniyidi jøts ja tjanchja'wiñidi ja nwindsøn'ajtim Jesús.

Ku ja Jesús kyajptøjk'iyi'ñ jam Jerusalén

12 Xjats idø'on ja jaa'dyi may ja jam wyinaty tø yja'atti Jerusalén, jøts ja xyøbaatwa'andi ku ja paski xøøw; jøts ku kyimjabom'ajty, jats ja ojts tnijawidi jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty yja'atwa'añ ja'abi kajpkøjxp. **13** Winets ja tiixy ja ojts tpootti, jøts ja ojts ttapatsowdi ja nwindsøn'ajtim Jesús, yide'en ja wyandøø:

—¡Møj Dios kyunuu'kxin! ¡Øy wa'ats yø' midi ixym Dios Teety kyejxpy, midi israelit jaa'y wyindsønip!

14 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús tpaajty tu'uk ja buur jøts ja ojts ttawa'atspety, tyimbyatpy idø'on jade'en sam jap jaabyety nøkyijxpy:

15 Meets Sión kajpjotpit, kidi mjotmay'ookti; ejx, pø ixats myiñ ja mwindsøn, yikxon buuru'nk ttaku'xni.

16 Ka'ap ja pyabøjkpitøjk ja jatyi tja'gyukidøø yø'øbi winmaa'ñ, østi jaanim ku ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø chajpjajtni. Jaanimts yø tja'myajtstøø jøts kudam yø tnigajpxy ja

nwindsøn'ajtím ku ja jap jade'en yja'ayi, jøts tyimyjade'ents ja wyinaty tø yjaty kyubety.

¹⁷ Jøts ja jaa'dyi midi ja nwindsøn'ajtím Jesús jam wyinaty mørøt, ku ja tyaxpidsiimy ja Lázaro jap oo'kpi jutjøtpy, ku ja wyinaty tø tyikujkpyiky jadigojk, ja'ats idø'øn jam tnimadyäktip sa jaty ti jaty ja wyinaty tø t'ejxti. ¹⁸ Patyts idø'øn ja jaa'y ojts tpatsowdi ja nwindsøn'ajtím Jesús, kumi tø ja wyinaty tnijawidi ja milagri'ajtin midi ja nwindsøn'ajtím wyinaty tø ttuñ. ¹⁹ Xjats ja fariseotøjk agø'ømyi ñawyajnidøø:

—Tøxi ixa xja'ejxti sa yø yjawi ñityu'unint. Ejxti, ejx níduki'iyyi jaa'y pyanijkxyiyi.

Ku ja griegit jaa'y t'ejxwa'andi ja Jesús

²⁰ Jøts ja jaa'dyi midi jam wyinaty tø ñøjkxti xøbatpi Jerusalén, jam ja winaqagindi pøn griegit jaa'dyi. ²¹ Ja'ats jam tnimendi ja Felipe pøn kugajpip Betsaida jam Galileit etjotp, jøts ja ojts tnøjmidi møkta'aky:

—Ja Jesús øø teety n'ejxwampy.

²² Xjats ja Felipe ojts tninijkxy ja Andrés jøts ja ttukmadøøy; winets ja namajtsk tninøjkxti ja nwindsøn'ajtím Jesús, jøts ja ojts ttukmadowdi.

²³ Jøts ja nwindsøn'ajtím Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Tø tpaaaty ku nxøga'pxy ma øts yikxon nyikwinqawit nyikwindsø'øgit, øø Dios Teety ø xkajx jøts ja naxwii'ñit jaa'dyi ngudanaapy.

²⁴ Tiy janch ø nwø'añ ku mee nnøjmi, jøts ku tu'uk ja ariinbjik kyaka'ay naxjøtpy jadi'iní ja ñaxy; pøni midi'its ka'ap naxjøtpy, ne'egi may ja wyimbijty ku ja wyindigøy. ²⁵ Nayide'en idø'øn meetsmi. Pøn kasajatyim nay'ejxip, pøn

nabya'ayojip, ka'ap ja mibaaat ja nitso'ok'ajtin tpaat�; pønts kanabya'ayojip, wan tjaty sa yjaty øts køjxp, ja'ats idø'øn tpaatp ja nitso'ok'ajtin. **26** Pøni pøn øts xpabøjkpi'atwamp, wan ya tmiñ jøts ø xmøøtwidettit xmøøtsøønidit. Yikajxa'akpts idø'øn ja' jam Dios wyingujkp.

Ku ja Jesús tnigajpxy ja y'o'jkin

27 Janch tø øts ixyam ndyimyjotmaadyøki; ¿jøts ti sa ø nwa'ant? Ja ti ja ø nwa'ant: "Dios Teety, ka' øts jade'en xyikjatt xyikubatt sa øts ixyam njatwa'añ ngubatwa'añ"? Po ka'axi øts ja' tø nnimiñ jøts øts jade'en ngajatt. **28** Metsts Dios Teety tu'ugyi ja mja' majada'akp.

Winets yikmadøøy ja ayuujk jøts ku jap yjawi tsajpjøtpy wya'añ:

—Tø øts ja jade'en nduñ, jøts ndunwampy øts ja jade'en jadigojk.

29 Jøts ja jaa'y midi jam wyinaty amidooodujktip, yide'en ja wya'andi jøts ku ja y'anaawi midi jade'en wyinaty tø wyina'añ, jøts pømbi wamidip:

—Ja ankilis yø tø myigajpxyi.

30 Winets ja ñimaajyidi ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Ka' øts køjxpip yø ayuujk jade'en tø yikmadøy, meets køjxp yø jade'en wya'añ. **31** Ixyats idø'øn tø tyimyja'aty ja xøow ja jumøjt ku ya'atpi naxwii'ñit jaa'y yiktiidyu'undit, jøts ku nayide'en yikpawopt ja miku' midi ya naxwiin tnigubajk'ajtp ja kya'oybi. **32** Jøts ku øts jam nøjkx nyikpikta'aky jam kruskøjxp, ñijawidip ja øy pøn jøts øts xjanchjawidit.

³³ Ja'ats idø'øn ja jade'en yjatijpy sudso ja wyinaty y'ookwā'añ. ³⁴Xjats ja mayjaā'y ja yide'en y'adsoojøø:

—Tø øø nnimadøy ku pøngapøn tkajpxy øøts ja ngutujk, jøts ku ja Cristo yujujky'att xemikøjxp. ¿Sudsots me mwa'añ jøts ku mets myikpikta'akt jam kruskøjxp? ¿Pøn idø'øn ja' midi tsoo'mp tsajpjøtpy, midi ja naxwii'ñit jaā'y tkudanaapy?

³⁵ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaāay:

—Mjaākujajidip mjaaākudøø'kxiidip meets ja jaā, tyimdyøts jøts ja kya'uk'ejtnit. Jaākyiktundits ejx yjaākja'atynim, jøts kidi kube'ets kugoots mjatti; ja jaā'y pøn jade'en jajtip, ka'ap ja tnijawidi pø sa ja yjattit kyubattit. ³⁶ Janchjaā'widik øts nja', pø øtsxi dø'øn ñamyayi jade'en sam ja jaā, jøts jaāktyimñayamnimts øts x'ejxti xnijawidi jøts mee njaākja'bøkt.

Ja'ayi ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts jade'en y'ukwaní, jøts ja cho'onaa jøts ja jadi'iñi yø'ødyigøøñi.

Yq'at tnigajpxp tigøjxp ja israelit jaā'y ojts tka-janchjawidi ja Jesús

³⁷ Øy idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty kawine'en tø tjiatuñ ja milagri'ajtin jam mayjaā'y wyingujkp, jøts ni jade'en ja kyayikjanchjawi. ³⁸ Ja ti jats ja jade'en kyajatt sa wyinaty tø wyā'añ ja Dios kyugajpxy Isaías, ku ja yide'en tjaadyaañ: Dios Teety, ¿pøn adøm ja ngajpxy ja n'ayuujk tø x'ukupøjkya'am?

Øy ja Dios Teety ja myøk'ajtin tø tnānky'ijxyi, ka'ap ja pøn tmøjpikta'aky.

39 Jøts idø'øn ja jade'en ka'ap tjanchjawiidi, nayide'ents ja Isaías wyinaty tjaadyaqamí:

40 Dios ja jade'en tuujnidip, jøts ja jade'en wimbeets kugoots yik'ityidi, jøts ja ka'tkupøkti,
jøts ja wyeen ja tkada'ejxitit øy ja wa'ats ty-imyja'ejxti,
jøts ja nika' ja ja'gyukin tjagyaptit,
jøts ja nika' ñabyøkjawiyyidit øy øts ja wine'en njayikpøkwyat'swa'andi.

41 Jade'en'ampy ja Isaías jade'en wyaañ, kumi tø ja wyinaty jekyip Dios Teety tyuk'ijxyi jøts ku jade'en ja Jesús ja y'øy'ajtìn xuk'ejxit, jøts ja ojts jade'en patki'jyi tnigajpxy.

42 Jøts øy idø'øn ja yjajade'eni, may ja israelit ja'a'y tjanchja'widøø ja nwindsøn'ajtim Jesús, østi windsøndøjk paat winaqagin tjanchja'widøø; ja'ayi ku ja pøn ka' ttukmadowdi, ja'agøjxp ku ja ttsø'øgidi ja fariseotøjk jøts ja ka'ap tyukmajstu'udit ja tyunk. **43** Ja ja'a'y yja' ja ne'egi yikmøjtøjkidip, jøts ka'ap Dios yja'.

Ja Jesús y'ayuujk payø'øyiyip ja ja'a'y pyøky

44 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús møk wyaañ:
—Ja' pøn ø xjanchja'wip, kidi øtsip ja tu'ugyi xjanchja'wip, nayide'en ja ñamyayi tjanchjawi ja Dios Teety midi ø xkajxp. **45** Jøts pøn øts ixa x'ejxp xnija'wip, nayide'ents ja t'ixy tnijawi pøn ø xkajxp. **46** Jøts ku øts ñamyayi jade'en sam ja jaj, ja' ø tø nnimiñ ya naxwiiñ pøni pøn ø xjanchja'widip, jøts kidi øts ja wimbeets kugoots nyiktandi. **47** Pøni pøn ø xmadojip ja n'ayuujk jøts ka' tmøjpikta'aky, kidi øtsip ja ndabayø'opy ja

pyøky; kaja'ajip ø tø nnimiñ jøts øts ja naxwii'ñit jaq'a'y ndabayø'øyit ja pyøky, pø ja'axi ø nnimimpy jøts øts ja nyiknitso'ok'attit. ⁴⁸ Pøni pønts øts nja' xkatsojkip jøts ka' tmøjpikta'aky sa ø nwa'añ, jats ja' pøn ja ttabayø'øyip ja pyøky, nayø'øyi ja nøjkx kø'øm ni'øøniyip sa jaty ø tø nwa'añ, ku kyøxt ja naxwii'ñit. ⁴⁹ Kidi ja'ajip ø ngajpxpy sa ø kø'øm nwìnmay; ja' midi ø xkajxp, ja Dios Teety, ja' øts yø xanigutujk'ajtp jøts øts jade'en ngajpxt, jøts øts jade'en nyik'ixpøkt. ⁵⁰ Jøts wä'ats ø nnijawi, jøts ku ja' wya'añ ja Dios Teety y'ana'amìn sudso yikpaatt ja jujky'ajtin xemikøjxp. Jade'ents idø'øn, pøni sa jaty ø tø nwa'añ, jade'en øts idø'øn ja tø ngajpxnaxy sám øts ja Dios Teety ja tø xanigutujk'aty.

13

Ku ja Jesús pakpujy ja pyabøjkpitøjk

¹ Tyimdyø jøts ja paški xøøw tpøtnit, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús wä'ats ja tnijä'wiñi jøts ku tø kya'pxy ja hori jøts ku ja tmajtstu'utt ja naxwiiñ'ajtin, jøts ja Dios Teety ja tninøjkxnit. Ejtp ja tpa'ayøøy ja pyabøjkpitøjk, xjats ja jade'en tpikta'aky møk ja ejxa'an, jøts ja tnäky'ijxyi mabaat ja pa'ayo'owin ja tjagyepy.

²⁻⁴ Jøts ja Simón myajnk, ja Judas Iscariote, tø ja mikü' ja wyinaty tyatøkiyi, jøts ja tyukwìnmaa'ñ'atyi sudso ja tka'ødyu'unt ja nwindsøn'ajtim Jesús. Wä'ats ja tnijawi ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ku ja nay jam ñijkxy ma ja Dios Teety ja tø yiktsøøñi, jøts ku ja amuum tø kyutujkmø'øyi. Xjats ku dø'øn ja jam

wyinaty y'a'ux'attí, wínets ja tyanaagyukiyíi'ñ jam kyaadyaqjk jøp'am, jøts ja twejtstaqjky ja wyet, jøts poop wet ja ojts ñadyatenwøø'niyi. ⁵ Xjats ja nøø t'ada'amiyíi'ñ jam købuj'iñ'ñjotp, jøts ja pyabøjkpitøjk ja ttapakpujpinqaxwa'jky, jøts ja nay jatyí ttuktati'ich ja poop wet midi ja jam wyinaty tyenwøøn'ajtpy.

⁶ Jøts ku ja wyinaty tpakpujwa'ãñ ja Simón Pedro, wínets ja ojts ñii'mxyi:

—Wíndsøn'ajtim, ¿mets ne'egi ndeky xpujip?

⁷ Jøts ja nwíndsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ka' mets yø ixyam xja'gyuki, mjä'gyukipnímts mets yø nøjkx.

⁸ Jøts yide'en ja ñii'mxyi ja Pedro:

—Ka' me mibaat ndeky xpujit.

Wínets ja nwíndøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Pøni ka' øts yø mdeky nbuwy, ka'ats me n'ukmigu'ukwønit.

⁹ Wínets ja Simón Pedro wyaañ, jøts ja nwíndsøn'ajtim Jesús yiknøjmi:

—Wínets ø windsøn'ajtim amuum xpujiyit ja ngø'ngubajki; jøts ka' nugo ja ndeky.

¹⁰ Jøts ja nwíndsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øy ku ja'ayi tyeky tpujt pøn tse'abajtipním, kumi wa'ats ja amuum. Nayide'ents meets m'anmija'win wyaañsøi oy kidyimñiduki'iyi.

¹¹ Jade'en'ampy ja wyaañ ku ja ñimy: “Øy ka' nidoiki'iyi mdylimwya'adsidi”, ja'agøjxp ku ja wa'ats tnijawi pøn ja wyinaty koyakwajnip.

¹² Xjats ku ja jade'en y'abajtiyíi'ñ tpujkøjxiyi ja pyabøjkpitøjk tyeky, wínets ja ñadyanijajni ja wyet

jadigojk, jøts nay jam y'ixaajky mä ja mesi jøts ja tnimäay ja pyabøjkpitøjk:

—¿Mnija'widiip tigøjxp jade'en tø ndundi?
13 Meets, xmaestri'ajtp meets, xwindsøn'ajtin'ajtp meets, janch tiigyajpxy kumi janch jade'en.
14 Pøni øts tamts maestri, jøts pøni øts tamts windsøn'ajtim, tøts ja mdeky nbujidi, nayide'ents meets idø'øn xuumit xem yäm. **15** Tø nduk'ejxti jawyeen, jøts nayide'en xu'undit sam ø tø ndunjøpi. **16** Jøts janch øts idø'øn nwä'añ, jøts ku ka' pøn tumbi tjinaxy ja wyindsøn; uk ja jaa'y pøn kexy yø'øpy, ka'ap ja tjinaxy pøn ja kajxip. **17** Jøts pøni mja'gyukidip yø'øbi winmäa'ñ jøts jade'en xu'undit, jotkujkts x'ejxtit.

18 'Jøts kidi niiduki'iyp meets jade'en ndijy; nnija'wip øts ja' pøn jaty ø tø nwi'ixy. Kuwanits jade'en yjatt sám jap jaabyety nøkyijxpy: "Jats ja tu'uk tø x'ukmidsepøjkni pøn ø mørøt ngay n'uuky."
19 Patki'iyp øts ya'at yäm nnigajpxy jøts ku jade'en nøjkx yjaty, jøts xiyyawidit xjanchjawidit jøts pøni pøn øts. **20** Janch øts idø'øn nwä'añ, jøts ku øts ja xkupiky pøni pøn ø xkupøjkip ja ngudanaabyi; jøts pøni pønts øts jade'en xkupøjkp, ñayi kyupijkpyts ja nayide'en pøn ø xkajxp.

Ku ja Jesús tnigajpxy sa ja Judas kyøyakiyit

21 Xjats ku ja wyinaty jade'en tø wya'añ, jøts ja tyimchaachjotmaadyøkjii'ñ, jøts ja ojts yikxon wä'ats tnigajpxy:

—Tiy janch mee nnøjmi, jøts ku meets ja niidu'ugin pøn ø xka'ødyunwamp.

22 Winets ja pabøjkpitøjk xem yäm ñawyin'ejxjø'jkidøø, jadi'iñi tkamidaabyaatti pøni

pøn idø'øn yiktejp. ²³ Winets ja tu'uk, midi ja nwindsøn'ajtim Jesús janchminamyaqayip, jam ja wyinaty pyukø'øm tmøt'a'ux'aty. ²⁴ Ja'ats ja Simón Pedro amaa'tsk nimaqay jøts tyiktø'øt pøn idø'øn yiktejp. ²⁵ Winets ja wingon tpuwa'adsiyii'ñ ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, ¿pøn idø'øn mdijpy?

²⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyi:

—Wan øts tsapkaaky tukpidasi t'uknemuji, jøts pøni pøn øts inet ja nmøopy, ja'ats idø'øn ja wyinaty.

Xjats ja ojts jade'en tnemuji ja tsapkaaky, jøts ja ojts tmø'oy ja Judas Iscariote midi ja Simón myajnkip. ²⁷ Jøts ku ja Judas ja'ayi t'axajiyii'ñ ja tsapkaaky, jøts ja miku' ja ojts tyatøkiyi. Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Jatyi dø'øn xungoxt midi mdunwampy.

²⁸ Jøts nipøn ja tkamadooguki tigøjxp idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en tnimaay ja Judas. ²⁹ Ja Judasts idø'øn wyinaty tkøjø'ømit'ajtp ja meeñ abøjk'ii'ñ, jøts winaqagin jade'en wyinmaydi pø ja'ajik idø'øn tiy ja nwindsøn'ajtim Jesús tyijpy, jøts ja Judas t'atsju'uty ti jaty tsojkip ti jaty tunwamp ku ja xøow, uk tmo'ot tigati ja ayoobi jaal'y. ³⁰ Xjats ku ja Judas wyinaty tø tkaagyixy ja chapkaaky, jøts ja ojts chøøñ. Koodsni wyinaty.

Ja jemy ana'amin

³¹ Xjats ku ja Judas wyinaty jade'en tø chøøñ, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaqañ:

—Yamnimts inet tiy yik'ext yiknijawit ja nmøk'ajtin, jøts nay ja Dios Teetyts myøk'ajtin nañky'ejxip. ³² Jøts kumi nañky'ejxip øts ja Dios

Teety myøk'ajtin, nayide'ents ja tnanky'ejxmiyit øts ja nmøk'ajtin, jøts tsojk ja jade'en ttu'unt.

³³ Ka' meets u'nk jeky n'ukmøøtsinnañit. Nayide'en meets yám ndukmadoowa'añ sám adøm ja nmigu'uk israelit jaq'y nnimaadyøø, jøts ku ja jap ka'ap ñøjkxtit mä ø nnijkxy øy øts wine'en xja'ixa'ay. ³⁴ Ixyamts nmo'odi ja jemy ana'amin: jøts ku xem yám mnamyi'løy'atidit mnamyiyuuy'atidit. Nayide'en sám mee njanchøkyin, nayide'ents idø'øn mnachokidit xem yám. ³⁵ Pøni mdundip jade'en, tyumnijawidipts jade'en øy pøn jøts ku mee ø xpabøjkpi'aty.

Ku ja Jesús ojts tnigajpxy jøts ku Pedro kyanigajpxiyit

³⁶ Xjats ja Simón Pedro tyiktiyy ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, ¿mä dø'øn mnøjkxwa'añ?

Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja y'adsoojøø:

—Jap mä ø nnijkxy, ka'ap ø mibaaat ixyam jap xpanøjkxt; xpanøjkxp øts, ja' ku jaanim.

³⁷ Winets ja Pedro wyaañ, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yiknøjmi:

—¿Tigøjxpimts windsøn'ajtim ku øts ka' ixyam ndsoont? Ixyats øts, øy me ngu'oogit.

³⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús t'adsøøy:

—¿Janch idø'øn mwaa'añ jøts ku ø xku'oogiwyaañ? Øts wamp, ka'anim wyinaty tsapni'læaw y'aya'axy ku mets wyinaty tigøøk ojk tø xkagupiky ku me x'ijxy'aty.

14

Jesús køjxp ja Dios Teety yikpaatt yik'ext

¹ 'Kidi mmaydi mdajti, ajot'atti Dios Teety, jøts ajot'ajttik øts nayide'en. ² Ma chøoni ja Dios Teety may tsinaadyaajk ja jap tmøodi; ku jeexyip ka' yjade'eni, tø meets ja jeexyip ndukmadooni. Jøts wants ø tnijkxy jøts øts ja n'a'ejxit ma mdsøenidit. ³ Jøts kuts øts wyinaty tø nnijkxy, jøts kuts øts ja wyinaty tø n'a'ejxi ja tsinaadyaajk, winets ø nme'ent jadigojk jøts mee nmøodiñit, jøts nay yap mjuky!attit ma øts idø'øn yap ndsinaawya'añ. ⁴ Mnija'widipxi pøni ma ø nnijkxy, jøts mnija'widipts ja tuu'!

⁵ Winets ja Tomas tnimaay ja nwindsøn'ajtim:

—Ka'ap øw windsøn'ajtim ja nnijawi pøni ma me mnøjkxwa'añ; ¿sudso'ampy øts ja tuu' nnijawit?

⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja t'adsøøy:

—Tum øts amuum ja tuu', ja tyibyi yjanchpi øts nayide'en, jøts ja kunuu'kxy jujky'ajtin nyakpy. Øts køjxp ja Dios Teety yikpaatt yik'ext. ⁷ Kuk øts jeexyip xnijawidi pøni pøn øts, nayı mnija'wi pts meets jeexyip nayide'en ja Dios Teety; jøts tøts idø'øn ja ixa xjanija'winiidi, mja'ejxtipts idø'øn ja'.

⁸ Winets ja nwindsøn'ajtim ñimaajyøø ja Felipe:

—Windsøn'ajtim, ja'ayi ku øw xtyimdyuk'ext ja Dios Teety, wan øw t'ijxy.

⁹ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesùs ja yide'en t'adsøøy:

—Windil'ixyip mee Felipe nminabyaajtniyidi, jøts ni jade'embaat me xka'ijxy'ajtni? Pøni pøn ø x'ejxp, nayı y'ijxpy ja nayide'en ja Dios Teety; jøts, ¿sudso'ampyts me x'amidøy jøts mee nduk'ext ja Dios Teety? ¹⁰ ¿Ka' xmibiky ku øts Dios Teety møøt n'ity, jøts ku øts ja nayide'en xmøøt'ejtmii? Tuki'iyi sa jaty nnøjmidì, kidi ngø'ømwinmaaq'ñjøtpyip øts

yø njuuty. Ja Dios Teety midi ø xmøøt'ejtp, ja' kø'øm tyunk tump. ¹¹ Jøts janchja'wík øts jøts ku øts Dios Teety møøt n'ity, jøts ku øts ja nayide'en xmøøt'ejtmi; uk pøni ka'ats, øyts øts ja'ayi xajanchjawít, pø m'ijxpyxí ti jaty ø ndumpy. ¹² Jøts tiy janch mee nnøjmi, pøni pøn ø xjanchja'wíp, ñayi yjatp ñayi tyu'ump ja nayide'en ti jaty ø njajtpy, ti jaty ø ndumpy, jøts ja tyikne'egidit tyikaja'adit ja'agøjxpts kuts ja Dios Teety nmøøt n'ett. ¹³ Jøts tuki'iyyi pøni ti jaty mee m'amidøøpy ku ø xkajpxpaåttit, øtsts ja kø'øm jade'en ndu'ump, jøts øts jade'en nyikwingaxø'jkit ja Dios Teety myøk'ajtin y'øy'ajtin. ¹⁴ Ndu'ump øts jade'en pøni ti jaty mee m'amidøøpy jøts ku øts xakajpxtit.

Ku ja Jesús wyq'añ jøts ku ja Espíritu Santo tkaxt

¹⁵ 'Pøni xtsojkp tam meets, paduujnidik meets ja n'ana'amin. ¹⁶⁻¹⁷ Jøts nnøjmip øts ja Dios Teety jøts ja mdanigaxidit tu'uk pøn mbudøkiyidip, pøn myikjot'amøkpøkiyidip, pøn ja tyiibyi yjanchpi myøøt'ajtpy. Jøts ja'ats meets møøt m'ett kunaxt. May ja'a'y ja kyagupøkit ja'agøjxp ku ka' t'ejxti tnijawidi. Jøts meets, tø meets ja xnijawi, pø ixaxi ja xmøødidi, jøts ja'ats mee møøt m'ett. ¹⁸ Ka' mee nadyu'uk nyiktañ, nniwimbett meets jadigojk. ¹⁹ Wøngonip ja xøøw ku ø ka' ma' n'ukyik'ejxnit; jøts meets, x'ejxp meets; kumi jujky øts, mjuky'atpts meets. ²⁰ Jaanimts xja'gyukidit jøts ku øts ja Dios Teety møøt n'ity, jøts meets xmøøt'ejtmi, jøts mee nayide'en nmøøt'ejtmi. ²¹ Pøn tø tnijawi jøts pøni xpaduujniyip øts ja n'ana'amin, jade'en ja tyiknigue'exy jøts ku øts ja xjanchøky. Jøts ja'ats

ja Dios Teety chokp pəni pən ø xtsojkp, jøts ndsokp øts ja nayide'en, jøts ja'ats ø x'ejxp, ja'ats ø xnijawip ku nnənky'ejxit øts nja'!

²² W̄inets ja yjadu'ukpi Judas ja n̄imqajyøø (nigidi Iscariotib̄i w̄amp midi ja Jesús køyakp):

—W̄indsøn'ajt̄im, ḡtigojxp ku øts ja ja'ayi n'ext ku mnənky'ejxit, jøts nika'ap n̄iduki'iyyi ja naxwii'n̄it ja'a'y?

²³ Jøts nwindsøn'ajt̄im Jesús y'adsøøy:

—Pøn ø xtsojkp, pyadumpy ja' sa ø nwə'añ, jøts ja'ats idø'øn tsokip ja Dios Teety; jøts ja'ats ø nnime'emp møøt ja Dios Teety, jøts øts ja xemikojxp nmøøt'ett. ²⁴ Jøts pøn ø xkatsojkp, ka'ap ja tmøjpikta'aky sa ø nwə'añ. Yø kajpxy yø ayuujk ixa xmadowdi, ka'øtsip yø' nja'; ja' yø' yja' midi ø xkajxp, ja Dios Teety.

²⁵ 'Ndukmadoogøjxtip yam tuki'iyyi, njaktyimyøøtsinaadyipním yam; ²⁶ ja Espíritu Santots midi ja Dios Teety mdanigaxiyidip jøts øts ja xkudanit, ja' idø'øn mbudøkiyidip, ja' idø'øn mgajpxjot'amøjkiyidip jøts ja mdukjajtkøxidit tuki'iyyi, jøts nay ja' mdukjajt'myajtskøxiyidip tuki'iyyi sa jaty mee tø nnøjmi.

²⁷ 'Jotkujk nnawya'kxa'andit. Nyajkpy øts ja øy'ajt̄in tsuj'ajt̄in. Ka'ap øts jade'en nyaky sám øy pønin nugo wya'añ. Kidits mmaydi mdajti, ka' mee mdsø'øgit. ²⁸ Tøxi xmadowdi ku ø nnimy jøts ku ø nnijkxy, jøts ku ø nme'ent jadigojk jøts mee nmøøtsøønit. Kuk meets jeexyip xjanchøky, mjanchxondakp meets jeexyip ku tø xnijawidi jøts ku nninijkxy ja Dios Teety; kumi ja' idø'øn jawaani møy jøts nigidi øts. ²⁹ Patki'jyi ya'at jade'en

ndukmadowdi jøts ku wyinaty jade'en yjaty jøts xjanchjawidit.

³⁰ 'Ka' mee mørøt jeky n'ukmøøtnagyajpxniyit; ja'agøjxp ku ja wyingøñ ja Satanás pøn yikutujkp ya naxwiiñ. Øy øts nmøk'ajtin ja xjagamimajadajkiy, ³¹ jatpts jade'en jøts jade'en tnijawit ja naxwiiñit jaq'y jøts ku ø ndsøky ja Dios Teety, jøts ku øts ja nbaduñ sa øts ja tø x'anemey. Tanidits jøts wan ya ttsøø'ñindi.

15

Ja uví tsá'am kipy

¹ 'Jade'en øts idø'øn ñamyayi sam uví tsá'am ñiguipy, jøts ja Dios Teety jade'en sam ja jaq'y midi ja uví kipy t'ejx'ejtp. ² Jøts ja tyikwinajki ja y'awaj ja y'axeeñ midi katøomip; jøts midi tøømyip, yikxon ja tyikwa'ach twibøøty twibiky ma ja jam t'ijxy sa yjatwa'añ, jøts ja jawaani may yjaaktyimdyøømit. ³ Nayide'ents meets idø'ønmi; tø mee mwatsni, ja ixpøjkin mee tø myikwa'achi midi mee tø nmøøy. ⁴ Kidi mee xmajtstutni, kumi ka'ap mee nmajtstu'uty. Ka'axi kipy awaj tyøømi jadi'iní ku ja kya'ity ja ñiguipy; nayide'ents meets idø'ønmi, ¿ti mee nadyu'uk mnityu'ump ku mee wyinaty ja nja' tø x'ixmajtsniyi?

⁵ 'Øts idø'øn jade'en sam ja ujts ñiguipyin, jøts meets jade'en sam ja' y'awaj y'axeeñin. Pøni pønts ø xkamajtstutp, jøts ku øts ja nayide'en ka' nmajtstu'uty, ja'ats idø'øn ja yja' møj wingaxø'økp; jøts ka' mee ti nadyu'uk mayi ku ø nga'ett. ⁶ Pøni pønts ja nja' xkaminamyajiyip, ja'ats jade'en

yik'ixjibep sám ja kipy awáj midi ka'øy, jøts kuts ja tyø'øtst jøts ja jønjøtpy yikpiktä'akt, japts ja tyø'øty.

7 'Pøni ka' mee xmajstu'uty, pøni ka' meets ja n'ixpøjkìn xja'dyigøjyìdi, amidowdits pøni ti mdsojktip jøts meets ja myikmo'ot. **8** Ku yikxon xpadundi ja Dios Teety yja' sá ttsøkyin, jade'en'ampyts ja y'øy'ajtin myøk'ajtin yikpa'ixy, jøts nayide'en idø'øn yiknijawit ku meets idø'øn xjanchpabøjkpi'aty. **9** Jade'en mee ndsøky sam øts Dios Teety xtsøkyin; tun'ejтик meets yø nja' ku meets ja tsojkin ndami'ity. **10** Pøni xpaduujnidiøts ja n'ana'amin, jade'en'ampyts mee møøt m'ettit øts ja ndsojkin, nayide'en ñamyayi sá øts ja nDeety y'ana'amin nbaduujniyi, jade'ents øts idø'øn ja chojkin nmøøt n'ity.

11 'Jade'en'ampy meets jade'en nnøjmi, jøts mjotkujk'attit nayide'en sám øts, jøts ejtni xoni x'ejxit. **12** Ya'at øts idø'øn n'ana'amin'ajtpy: øy yikxon xem yám mnamyayidit mnachokidit, nayide'en sám øts ja tsojkin nbikta'aky sá mee ndsøky. **13** Jade'en idø'øn ja tsojkin møy yikjagyeypy pøn amuum nayojaxip, jøts ja myigu'uktøjk tkudani jøts jujky'ajtin ja tpaattit. **14** Meets idø'øn nmigu'uk'ajtpy pøni mdundiøts jade'en sá ixa n'ana'amdi. **15** Ka' mee ndijy jøts ku mee mdumbi, kumi ka'ap ja tumbi tnijawí pøni ti jaty tyumpy ja wyindsøn. Nmigu'uktijpyts meets yám, ja'agøjxp ku tuki'iyi tø nduknija'wigyøxti sá jaty øts ja Dios Teety tø xnøjmi. **16** Kameedsipxi tø xpikta'aky; pø øtsxi mee kø'øm tø nwí'ixy, jøts mee tø ndanipiky jøts nøjkx ja mdunk yikxon xyikwingaxø'økti, jøts wan tmøji wan tkaja'aji.

Jade'ents ja Dios Teety mmo'ojidit pøni ti jaty m'amidooodip ku ø xkajpxpaqattit amumjoojt. ¹⁷ Yø' idø'øn nda'ana'amdip, jøts xem yam mnabya'ayowidit jøts ja tsojkin xjagyaptit.

Ku ja ka'oyjaa'dyi tkatsokti ja Jesús møøt ja pyabøjkpitøjk

¹⁸ 'Pøni mmi'ajkiyidip ja' pøn ya naxwiiñ, mnijaq'widipxi jøts ku øts ja jawyeen nayide'en tø xuñ. ¹⁹ Ku meets jeexyip nayide'en m'adil'ich sám pøn ya naxwiiñ wyinmaydi, nayide'ents meets ja jeexyip mdsøkyiyi sám ja ttsøkyin pøn nayide'endi sám ja'ajindi. Øts meets ya tø nwif'ixy ya naxwiiñ ma nayide'en chøønidø pøn jade'en winmaadyip, jøts ja'agøjxp myikmi'ekyidi kumi ka'ap ja'abi winmqa'añ x'ukyikyø'øñidi sám o pøn naxwiiñ. ²⁰ Ja'myatstits sa tø nnøjmidø, jøts ku ka'ap ja tumbi ñamyøjiyit sám ja wyindsønin. Tøbaats ø nyikpawidity ku ngayikupiky, nayide'ents meets idø'øn myiktumit; jøts pøni xpaduujnidipts øts ja n'ixpøjkin, nayide'ents meets ja m'ixpøjkin yikpadumit. ²¹ Øts køjxp idø'øn jade'en myiktu'undit ja'agøjxp ku ka'tnijawidi pøn ø xkajxp.

²² 'Ka'ap ja jeexyip ti pøktyi, kuk øts jeexyip ngamiñ, kuk øts ja jeexyip ngaduknijawidi. Ixyam ti ñikyajpxtip jøts ja pyøky kyayiktagubatit; ²³ ja' pøn ø xmi'ajkip, ñayi myi'ajkip ja nayide'en øts ja nDeety. ²⁴ Ka'ap yø jeexyip ti pøktyi kuk øts yø jeexyip ka' ti nduk'ejxti midi ø tø nduñ yø' wyingujkyi, sám ka'ap pøn jade'en tø tyuk'lijxyidi; tø yø t'ejxnidi, ja ti ja'ats yø myija'widip, pø xmi'ajkidipxi øts yø', jøts ñayi myi'ajkidip yø

nayide'en ja Dios Teety. ²⁵ Ja'agøjxpts ya'at jade'en yjaty kumi ka'pxy jade'en yjatt sa ya'at kajpxy ayuujk wya'añ, midi jap koxja'ay yø' kyutujkjøptyi: "Nadøki øts yø xmi'ekyidi."

²⁶ 'Paty øts ja Dios Teety xukaxt ja Espíritu Santo jøts øts ja nja' xkajpxiyit, pøn pudøjkip kajpxjot'amøjkip, pøn nayide'en tmøøt'ajtp ja tyiibyi yjanchpi. ²⁷ Jøts mee nayide'en ja nja' xkajpxmìiyit, pø tøxi meets ja x'ixy sa jaty y'ejxi tyiyi, sa jaty tø ngajpxwa'kxtso'ondaqkyim østi ixymambaat.

16

¹ 'Jade'en'ampy jade'en nnøjmidø jøts kidi nugo winmayimbetti winmay'adøjti.
² Myikwojpidsø'ømp myikajxpidsø'ømp meets jap tsaptøjkjøtpy, østi yja'at paat ja xøow ku ja jaal'y wya'añdit jøts ku Dios yja' ja tpaduujnidø ku meets ja myik'oogiyit. ³ Ja'agøjxp ja jade'en y'adø'øtsttit ku ja nijuuni tkaniyawidinim pøni pøn ja Dios Teety, jøts pøni pøn øts. ⁴ Jøts ja'agøjxp ya'at jade'en ndukmadowdi ku wyinaty jade'en yjatwa'añ, jøts xja'myatsttit jøts ku yø tø ndukmadooni.

Ti dø'øn ja Espíritu Santo tyumpy ya naqxwiin

'Ka' meets yø jade'en patki'jyi ndukmadøøy, kumi ja'ajt øts kø'øm.

⁵ Ixyamts ø nnøjkxwanø tsinaabyi ma ja jap midi ø xkajxp; jøts øts ja nmøøtsinaamyit jøts nipøn tamts mee niðu'ugin tkayiktiy pøni ma øts idø'øn nnijkxy. ⁶ Jotmay mee ne'egi jinaxy tø mjaaktyimdyatøkiyi, ja'agøjxp ku yø jade'en tø ndukmadowdi. ⁷ Janch idø'øn nnøjmidø jøts ku ne'egi jade'en m'øy'ajtxidit

jøts ku nnøjkxt. Ku ø nganøjxt, nijuunits ja kyamiñ midi mbudøkiyidip midi mgajpxjot'amøjkiyidip. Ku nnøjxt, kø'ømts øts ja ngaxt. ⁸ Jøts ku dø'øn ja nøjkx myiñ, ja' ja tyu'ump jøts ja naxwiiñit ja'a'y ja ttukjawit ja pyøky jøts ku yjanchpojkpitumbijaa'yidi, jøts ku ja tu'ugyi ja winmaaq'ñ sudso tyø'ødit sudso tyuda'aktit, jøts ku Dios ja pyayø'øyidit. ⁹ Ja'agøjxp pyojkpitumbijaa'y'attit ku ø ka' xjanchjawidi; ¹⁰ ñija'widipts nøjkx sa y'ejxi tyiyi midi'ibi øy midi'ibi paat'ajtidip, kumi jam ø nnijkxy ma Dios Teety, jøts ka' mee x'uk'ejxnit, ¹¹ jaanimts tja'gyukidit ja Dios pyayø'øyin jøts ku tyiy'ajtingøjxp yikutuky, po tøxi wyinaty ja tiy'ajtin tyaky, jøts ja miku'yikastigimo'ot midi møj y'ity ya naxwiiñ.

¹² 'Jap øts may ja madya'aky njajagyepy midi ndukmadoowandip, ka' inet xja'gyukidit ixyamyi.
¹³ Kunim mye'ent ja Espíritu Santo, ja'ats ja tukil'iyi mdukl'ixpøjkoxidip sudso tyiyi yjanchi; ka'axi kyø'øm ja' ja tyiktu'unt pøni sa jaty ja wya'añ, ja' ja kyajpxp pøni sa jaty pøni ti jaty ja myadøøpy, jøts ja mdukmadowidit ti jaty tunwajnipním. ¹⁴ Jade'en'ampyts øts ja winja'win windsø'jkin nbøatt, kuts ja ngajpxy ja n'ayuujk xpadu'undit sa mduknijawiyidi ja Espíritu Santo. Øts ja ngajpxmyo'op. ¹⁵ Nayide'ents ja Dios Teety kyajpxy ja y'ayuujk sam øts nja'ajin, paty øts jade'en nwa'añ jøts ku nayide'ents nmo'ot ja ngajpxy ja n'ayuujk, nayide'ents yø mduknijawiyidit.

Xondajkin ja nøjkx wyimbidsimy ku njotmay'o'jkindit

16 'Ka' y'ukjajknit ku mee ka' x'uk'ejxnit, ku wyinaty waani tø ñaxy ja tiempí jaanimts ø x'ejxtit jadigojk, pø jamxi ø nnijkxy ma jam Dios Teety.

17 Wìnets ja pyabøjkpitøjk wìnaqagin nixem niyam ñawyajnidøø:

—¿Ti yø jade'en tyijpy ku yø xnimaqayin jøts ku ka' y'ukjajknit, ku yø ka' n'uk'ejxna'ant, jøts ku waani ñaxt winetnímts ja n'ejxindit jadigojk ja'agøjxp ku ñijkxy jam ma ja Dios Teety? **18** ¿Ti dø'øn yø jade'en tyijpy jøts ku "ka' y'ukjajknit"? Ni kyayikja'gyuki niwine'en pøni ti dø'øn yø jade'en tyijpy.

19 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts ja t'ixy jøts ku ja pyabøjkpitøjk yjawi tyibyøkwaañiyi, jøts ja tnimaqay:

—Tøxi nnøjmidì jøts ku ka' y'ukjajknit ku mee ka' x'uk'ejxnit, kuts wyinaty waani tø ñaxy ja tiempí jaanimts ø x'ejxtit jadigojk. ¿Kidi yø'øjip meets ixja mnayikløjiyidip? **20** Jøts tiy janch øts idø'øn nwaañ ku mee nnøjmi, jøts ku nøjkx ja yajxin x'ejxti, ku nøjkx ja jotmay'o'jkin xpaatti yam ja naxwiiñit jaqay xyonda'akti. Jøts ka'ats yjade'eni, øy mee mabaat mjantyimyajotmay'øøky, xondøajkin ja nøjkx wyimbidsimy ku jade'en mjotmay'ookti. **21** Jade'en idø'øn ñamyayi yjaty sam ja tø'øxyøjk ku ja kya'axwa'añ, janch wìnmay jotmay yjaty ku tø tpaaty ja tiempí ku ja y'u'nk pyøjkjø'økni; ku tø tminawya'kxniyi ja maxu'nk nika'ap ja t'ukja'myajtsni jøts ku y'u'nk ja tø pyiky, ja'agøjxp ku ja xyonda'aky ku ja tø tyikaxi'iky tu'uk maxu'nk ya naxwiiñ. **22** Nayide'ents meets idø'øn mjajtnimi, mjanchjotmay'oo'ktip ixyam; wimbetp øts jøts mee nmìnabyaqadit jadigojk,

winetnimts ja xondaajkin xpaaattit yikxon, jøts niþon ja mgapøjkxiyidit.

²³ 'Jøts ja'abi xøow ka' ø ti x'ukyiktøønidit. Janch meets idø'øn nnøjmidì, jøts ku ja Dios Teety tuki'iþi mmo'ojidit pøni ti jaty ja m'amidooodip øts køjxp.
²⁴ Østi ixyambaqat ka'anìm ti x'amidowdi øts køjxp; amidowdi pøktsowdi, mbaattip ja' jøts jade'en mx-onjattit.

Tøts ja Jesucristo tmimajada'aky midi ja naxwii'ñit jaal'y yikwindigøøpy

²⁵ 'Madya'akyøjxp ya'at yam nugo tø ndukmadowdi jøts xamimadoodøwidit; ja'atp ja xøow ku ka'ap jade'en nøjkx n'ukmigajpxnidì abiky madya'akyøjxp, wa'ats meets ja ndyimdyukmadoonit nøjkx pøni sa ja Dios Teety y'ejxi tyiyi. ²⁶ Jøts ja'abi xøowtøs øts køjxp ja Dios Teety x'amido'odit xpøktso'odit ja øy'ajtin; jøts nika'ap øts yam ndyimwy'añ jøts ku øts n'amido'ot ja Dios Teety jøts mee nni'amidowit. Ka'ap chøkyi jøts kø'øm n'amido'ot, ²⁷ pø mdsojkip meets ja Dios Teety. Jade'engøjxpts ja mdsøkyidi kumi xtsojkp meets nayide'en, jøts tøts xjanchjawidi jøts ku øts Dios Teety xkexy. ²⁸ Jam ø tø ndsøøñ mä Dios Teety jøts øts ya tø nmiñ ya naxwiñ, ixyamts øts inet nmajstu'utwangojmi ja naxwii'ñit, jøts ø n'awimbetiwy'añ jadigojk ja Dios Teety.

²⁹ Xjats ja pyabøjkpitøjk wyandøø:

— Ixyamnim inet tiy janchwa'ats xnigajpxñim, ka' x'ukyiktuni ja abiky myadya'aky midi kayiktamimadodø'wip. ³⁰ Ixyamnimts øots inet njanch'ixy njanchnijawi jøts ku tuki'iþi

xnija'wigyixy, jøts ku ka' chøkyi jøts ku øy pøn kuwañi mdyimdyiibyøkiyit. Ja'agøjxp øø njanchjawi jøts ku jam mdsøøñ ma Dios Teety.

³¹ Jøts nwindsøn'ajtím Jesú斯 yide'en t'adsøøy:

—Jøts xjanchja'wiñidip øts ixyam? ³² Ja wyingøñ jøts tø yja'aty ja xøøw ja jumøjt, jøts tyimñay'ixyamyi, ku meets inet m'agakpaktit pø ma pønjabøn ñøjkxt, jøts øts inet nadyu'uk xnika'aktit. Ka'ap ø nadyu'ugi, jats ja Dios Teety xmøøt'ity. ³³ Ndukmadoogøjxtip ya'at yam tuki'iyi, jøts ja øy'ajtin jotkujk'ajtin xpaattit ku ø x'ajot'attit. M'ayo'ombaattip ya naxwiiñ; jotmøkts mnabyikta'agidit, tøts øts inet nmimajada'aky midi ya naxwiiñ yikwindigøøpy.

17

Ku ja Jesú斯 tní'amidowi tnibøktsowi ja pyabøjkpitøjk, jøts ja ttukmadøy ja Dios Teety

¹ Xjats ku ja nwindsøn'ajtím Jesú斯 jade'en wyan'abajtiyiñ, jøts ja ojts jam tsajpwemp pyat'ixy, winets ja wyqañ:

—Dios Teety, tø ja hori kya'pxy. Yikmøjtøjkiks øts, kunuu'kxyja'wikts øts, jøts me nayide'en nyikmøjtøkit, jøts me nayide'en myikunuu'kxyjawit. ² Metsxi tø xmø'øy ja kutujk jøts øts naxwii'ñit jaal'y ja ni'ijtyi nda'ana'amdit, jøts ja tpaaattit ja jujky'ajtin xemikøjxp pøn jaty me tø xkømø'øy. ³ Jøts jade'en'ampy yikpaaaty ja jujky'ajtin xemikøjxp ku tu'ugyi mets Dios Teety myikjanchjawi, sam nayide'en ja Jesucristo, pøn mets ya tø xkexy naxwiiñ.

4 'Tø øts ja ndunguixy jade'en midi me tø xa'ane'emy, jade'engøjxpts myikmøjawi myikunuu'kxyjawí ya naxwiiñ. **5** Møøkyts øts jam mwingujky nay ja'abi møk'ajtin midi øts y'ijty nmøøt'ajtpy møøt mets ku ka'aním wyinaty naxwii'ñit y'øyinim.

6 'Jøts ja jaa'dyi midi me kø'øm tø xwiwich ya naxwiiñ midi me tø xagødøki, tøts øts ja nduknija'wigyøxti pøni pøn mets. Jøts mets ja y'ijty mjaa'y'ajtpy, jøts mets ja tø xagødøki. Tøts ja tpadundi mets ja m'øgyajpxy mets ja m'øy'ayuujk. **7** Niija'winidip ja ixyam wa'ats ti jaty me tø xmø'øy jøts ku mets ja xja'aji. **8** Tøts øts ja ndukmadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi me tø xukmadøy, jøts tøts ja tkupøkti, tøts ja tnijawidi jøts ku ja yjanchi jøts ku øts jam ndsøøñ ma mets jam. Tø ja tjanchjawidi jøts ku me tø xkexy.

9 'Yø'øts ønni'amidoowidip pøn jaty me tø xmø'øy ja'agøjxp ku ja xja'aji; jøts nigidi ja'abi nni'amidoowip pøn øts tø xkabadundi. **10** Midi jaty ø nja'ajtpy, nayi mets mja' ja', jøts nay ja'ats ø nja'ajtmip; jøts nayi øts nmøk'ajtin nay øts gunuu'kxin ja xyiktuujnidip.

11 'Øts, ka'ap øts n'ukyaa'ajtnit ya naxwiiñ; yø'øts ja tañdip, jøts me nninøjkxnit møøtsinaabyi. Kunuu'kxy Dios Teety, agø'øduk axajtuk mmøk'ajtingøjxp pøn jaty ø tø xagødøki jøts ni'amuki ni'aga'pxi y'ettit, kyanamyajstu'udidit nayide'en sám adømin. **12** Ku øts yø ya y'ity nmøøt'etti ya naxwiiñ, n'ejx'ejttip øts yø!, ja møk'ajtin ø nyiktumpy midi me tø xmø'øy, ja'ats øts yø nda'agø'ødujktip nda'axajtujktip. Ni tu'ugin

yø tø kyawindigøydi, ja'ayim idø'øn jade'en tø yjaty midi'iyim y'ljty windigøy'ejtnip, jøts jade'en ka'pxy tpaaaty sa ja mgajpxy sa ja m'ayuujk xyiktaqañ.

13 'Ixyamts me nninøjkxnit ma mets jam; jøts ku njaaknayaqa'aty ya naxwiiñ, ja'agøjxp øts jade'en nwaa'añ jøts ja mja' yjotkujk'attit sam ø njotkujk'atyin. **14** Tø øts ja ndukmadoogøxti ja m'øgyajpxy ja m'øy'ayuujk, ja'ats mmi'ajkiyidip pøn ja ka'owyinmaaq'ñ tjagyajp. Ja' yiktami'ajkidip ku ja yjade'emb i wìnmaaq'ñ tka'ukyiktunidi, nayide'ents øts ka' nyiktuñ ja yja'adi. **15** Kaja'ajipts ø n'amidøøpy jøts xwaabidsø'omt ya naxwiiñ, ja' n'amidøøpy jøts xkuwa'ant xkubokt, jøts miku' yja' kidi myajada'aky. **16** Nayide'en ja'adi sam øts, ka' nyiktuñ ja kya'owyinmaaq'ñ. **17** Pøkjø'økts ejxjø'økts mdìy'ajtingøjxp mjanch'ajtingøjxp; pø tiy janchxi ja mgajpxy ja m'ayuujk. **18** Nayide'ents sam me tø xaniguexy ja naxwii'ñit jaa'y, nayide'ents øts ja yam ndanipøkti ndani'ejxti pøn ya naxwiiñ ja ka'owyinmaaq'ñ tjagyajptipnim. **19** Amumjoojt øts njaaktyimñadyamiyoxiyit yø'øgøjxpti, nayide'ents ja ñadyamiyoxiyidit ku ja mgajpxy ja m'ayuujk ttu'undit midi tiy janch.

20 'Kidi ja'ayip ø nugo ndyimñi'amido'owidip, nayide'en ja'amidip pøn ø xjanchjawiwyandipním ku ja myigu'uk ja tmadoojojdit ja øgyajpxy ja ømyadya'aky. **21** Jøts ja' øts yam n'amidøøpy jøts tu'ugyi ja wyinmaaq'ñ tyik'ettit; jøts tu'ugyi y'ettit møöt adøm, nayide'en Dios Teety sam mets xmøøt'ity jøts sam me nmøøt'ity. Jøts wan tu'ugyi ja wyinmaaq'ñ tpikta'akti jøts

jade'en ttukjanchjawidit ku me tø xkexy, pøn ja ka'owyinmqa'ñ tjagyajptip. ²² Tø øts ja nmo'odi nay ja'abi møk'ajtin midi me tø xmø'øy, jøts tu'ugyi wyinma'adyit nayide'en sám adøm njá'. Tu'ugyi nayide'en mets mja', jøts nayide'ents øts njá'ami. ²³ Øts ja møøt nnamyayidit, jøts mets xmøøtnamyaa'y Miyit jøts ja tu'ugyi y'ettit, jøts jade'en ja naxwii'ñit jaq'ay t'ejxtit tnijawidit jøts ku me tø xkexy, jøts ku mets ja xjanchøky sám me xtsøkyin.

²⁴ 'Dios Teety, metsxi ja tø xagødøki, jøts ja'ats ø ndsøjkpy jøts ja yjap'attit ma øts jap ndsinaawya'añ, jøts t'ejxtit ja møk'ajtin ja øy'ajtin midi me tø xmø'øy; jaayim me xtsøky ku ka'aním wyinaty naxwii'ñit y'øyinim. ²⁵ Mets Dios Teety tiy'ajtin janch'ajtin mmøøt, jøts ka'ats ja naxwii'ñit jaq'ay mnijawiyi; jøts øts, nnija'wip mets; jøts yø pabøjkpitøjk, ñija'winidip yø' jøts ku me tø xjanchkexy. ²⁶ Tø øts ja ndukmadowdi mbøn mets jøts njaaktukmadoowandipním øts. Jade'ents sá mets xpa'ayøyin, nayide'ents ttaba'ayoomidit ja myigu'uktøjk. Nmøøt'etpyim øts yø' y'agujkpti jade'en.

18

Ku ja Jesús ojts yikmach

¹ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en wyinaty tø wya'añ, winets ja tmøøtsøø'ñ ja pyabøjkpitøjk, jøts ja ñøjkxwa'andi jam jaduktamajñ ku ja ttanaxtit ja nøø midi yiktejp Cedrón. Jam tu'uk ja kám ma y'ity øy ti tsá'am, jamts ja nwindsøn'ajtim Jesús tmøøtkuyø'øyiyi'ñ

ja pyabøjkpitøjk. ² Jøts ja Judas, pøn ja wyinaty ixam ka'ødyunwajnip, wä'ats ja t'ijxy'aty ja'abi et, pø jamxi ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty kawinäqk ojk tø ñamyukyidi mørøt ja pyabøjkpitøjk.

³ Jade'en'ampyts ja Judas jam ojts tmøøtja'aty tukpiky ja soldaditøjk mørøt ja jaa'dyi midi t'ejx'ejttip ja tsaptøjk, ja teetywindsøndøjk ja fariseotøjk ja kajxidip, tumda'o'jk mørøt ja jam yja'ttøø kunø'øky. ⁴ Niija'wiñip ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wyinaty sa jaty ja yjatwa'añ kyubatwa'añ, winets ja twinguwa'jkiyii'ñ, jøts ja tyiktiyy:

—¿Pøn dø'øn m'ixaadyip?

⁵ Jøts ja ojts yide'en y'adsowdi:

—Ja Jesús øø n'ixaapy, ja Nazaretit jaa'y.

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Øtsimts ja'.

Jøts ja Judas midi ka'øy'adøtsp, ixam ja tmøødi ja mayja'a'y. ⁶ Jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús wyañañ: “Øtsimts ja”, winets ja jadi'iñi y'ixnøjkxtøø jøts ja kya'tsjimbejttøø. ⁷ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja jadigojk tyiibyøjkidøø, jøts ja ñimaajyidøø:

—¿Pøn dø'øn m'ixaadyip?

Jøts ja wyandøø:

—Ja Jesús, ja Nazaretit jaa'y.

⁸ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Tøxi nnigajpxy jøts ku ja y'øtsi. Pøni øts tam x'ixaadyip, majstu'uttits øts yø nbabøjkpitøjk.

⁹ Jade'en'ampy ja jade'en yjaty, jøts ja jade'en ka'pxy tyimyjaty ku ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty yide'en kø'øm tø wya'añ: “Pøn jaty øts ja Dios Teety tø xagødøki, ni tu'ugin ja tø kyawindigøydi.” ¹⁰ Jøts ja Simón Pedro jam

wyinaty tø tnixaji tu'uk ja tsujx, ja'ats ja ojts tjuuty, jøts ja ttaxikpo'otuujty ja ja'a'y midi txøøw'ajtp Malco, ojts y'aga'ndyatsk ja tyimgyajtspo'jtiyi, ja teetywindsøndøjk idø'øn ja tyumbi jade'en jajtp. **11** Yide'en ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaay ja Pedro:

—Piktä'ak yø mdsujx nay jap ma tø xjuuty. ¿Sa me mwimay, uk ja øts idø'øn xijy ngagupøkt ja ayo'on midi øts ja Dios Teety tø xanibiktaagi?

Ku Jesús yiknajtswaa'wiyii'ñ jam ma teetywindsøn

12 Xjats ja soldaditøjk, møøt ja' pøn tnigubajk'ajtp jøts møøt ja tsaptajk, ojts tmøtsti ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja ojts tkøwøøndi tkøxojtsti. **13** Jøts ja tyiknøjkxtøø ma ja Anás jam tyøjk midi ja Caifás tyeety myøl'jtíp, midi jam wyinaty ja'abi jumøjt teetywindsøn'ajtp. **14** Nayi Caifás idø'øn wyinaty yide'en tø tnøjmi ja israelit ja'a'y, jøts ku ne'egi jade'en tyimi'yø'att jøts tu'ugyi ja ja'a'y tku'oogit ja kajp.

Ku ja Pedro tku'iiñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

15 Jøts ja Simón Pedro møøt jadu'uk ja myøbabøjkpi tpanøjkxti ja nwindsøn'ajtim Jesús. Jøts yik'ijxy'ajtp ja' ja yjadu'ukpi, ijxy'ajtip ja teetywindsøn ja', ja'ats jap tyimi'øøtøjkimyaa ja nwindsøn'ajtim Jesús jap windsøn tyøjk'agui'py; **16** jøts ja Pedro jap tyaañ ma yiknidøki ja tøjk. Ja'ats ja yjadu'ukpi jap ñibidsøøm midi ijxy'ajtp ja teetywindsøn, jøts ja ojts tminagyajpxyi ja tø'øxyøjk midi jap tøjk'adinaapy, jøts ja tyiktojkii'ñ ja Pedro. **17** Winets ja tø'øxyøjk midi tøjk'adinaapy, y'amidoojøø ja Pedro:

—¿Kidi metsip yø ja'a'y mbabøjkpi'ajtpy?

Jøts ja Pedro t'adsøøy yide'en:

—Ka', ka'axi ja y'øtsi.

¹⁸ Jøts kumi xujxpts wyinaty, jøts ja tumbitøjk jøts ja tsaptøjktajk jap ja wyinaty tø tyikmøjidi ja jøøn, ja'ats ja jap wyindanaadyip jøts ja jap xyamdi. Jøts ja Pedro ixam idø'øn ja tmøøtxami.

Ku ja teetywindsøn tyiktøøbinaxwa'aky ja Jesú

¹⁹ Xjats ja teetywindsøn tyiktøøbinaxwaaqky ja nwindsøn'ajtim Jesú pøn jaty idø'øn pyabøjkpitøjk'ajtpy, jøts ti dø'øn ja ñankya'ixpøjkip.

²⁰ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesú ja t'adsøøy:

—Tø ø ngajpxy mayja'a'y/agujky øy madssoo; ejtp ø nyik'ixpiky ma jaty tsaptøjk, jøts nayide'en ma ja møj tsaptøjkmi ma israelit ja'a'y ñamyukyidi, jøts ka'ap øts øy ti n'amaa'tsk'aty ku ø ti nnigajpxy.

²¹ ¿Tigøjxp ku øts ja xyiktiy? Ja' mets ja myiktø'øp pøn jaty ø tø xmadooji, jøts wan ja tnigajpxti pøni sa jaty øts idø'øn ja tø nnøjmidì. Ja' ja tnija'widip pøni sa jaty øts ja tø nnøjmidì.

²² Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesú jade'en wyaañ, jøts nido'ugin ja tsaptajk ja ojts wyingugoxiyi, jøts ja ñii'mxyiyi:

—¿Jade'en yø m'aaw xa'adsøy jøts jade'en xnøjmit yø teetywindsøn?

²³ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesú ja yide'en t'adsøøy:

—Pøni tødam ø ngajpxigøy, nigajpxts midi'ibi dø'øn mga'ømyadøøpy; jøts pøni øydam jade'en sa ø tø nwaa'qñ, ¿tit's ku øts xkøxy?

²⁴ Wìnets ja Anás ja ojts kyexyi wiiñ ke'kxy, jøts ja jam ñøjkxt ma ja Caifás, midi teetywindsøn'ajtp.

Ku Pedro jadigojk wyə'añ ku ja ka'ap t'ejxi ja Jesús

25 Ixajp idø'øn ja Pedro tyani, yjoo'kxpiky jap jøn'ajpy, ku ja yiknimaqay:

—¿Kidi metsip yø ja'a'y mbabøjkpi'ajtpy?

Jøts ja Pedro ja ka' tkupiky, yide'en ja wyangojmi:

—Ka', ka'axi ja y'øtsi.

26 Winets ja yiktoøji tu'uk ja teetywindsøn tyumbi midi ja ja'a'y myigu'uk'ajtpy, midi ja Pedro wyinaty tø txiktsajtstu'uty jøts ja tyatsk tyimiikwinajkiyøø, ja'ats waan:

—¿Kidi metsip jap tø n'ixy jøts ku mets ja jap y'ity xmøødi jap tsə'qamgamjøtpy?

27 Jøts ja Pedro ja jadigojk ka' tkupøjkojmi, winets nay jatyi y'ayaajxy tu'uk tsəpn'i'aaw.

Ku Jesús twinguwa'jkijii'ñ ja Pilato

28 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts yikwaadsøøñ jam Caifás tyøjkjotp, jøts ja yikwaanijkxy ma ja møj windsøn kyutujktaqjk jam. Xiiññiwyqanip, jøts ja israelit ja'a'y nika'ap tyøjkidøø jap kutujktaajkjøtpy, jøts ja ka'ap tyiktigøøwya'andi ja kyostumbri, pokey idø'øn ja' ku ja jade'en y'adø'øtstit, ka'ap ja t'ukaañidit ja paski xøgaaky ja paski xø'uuky ku ja a'ux ja tyiknæxtit. **29** Ja'agøjxp ja møj windsøn Pilato jam ojts pyidsimy jøts ja myigajpxwə'añidi, yide'en ja ojts ñii'mxyidi:

—¿Ti yø ja'a'y mdani'øø'nidiip?

30 Jøts ja y'adsoodøø:

—Ku yø jeexyip kyapøkyja'a'yí ka' mets yø jeexyip ya tø myiktagødøki.

31 Winets ja Pilato ja ñimaajyidøø:

—Møødidi, jøts xiiidyu'undit jade'en pøni sa ja mgutujk wya'andi.

Jøts ja israelit jaal'y y'adsoodøø:

—Øøts, ka'ap øøts xpaaat'aty jøts øøts øy pøn nyik'oookt.

³² Jade'en ja ojts ka'pxy yjaty sa ja nwindsøn'ajtim Jesúus ja wyinaty tø tnigajpxy jøts ku ja jade'en y'ookt. ³³ Xjats ja Pilato jap jadigojk tyøjkiyii'ñ jap kyutujktaaajkjøtpy, jøts ja ojts tyajxi ja nwindsøn'ajtim Jesúus, jøts ja t'amidøø:

—¿Mets idø'øn israelit jaal'y mjanchwindsøn'ajtip?

³⁴ Jøts nwindsøn'ajtim Jesúus ja tnimaay:

—¿Kø'øm mets jade'en mwiniimay jøts mets jade'en xyiktiy, uk pøn jade'en tø mdamimadya'agyi jøts ku ø nja'aji?

³⁵ Jøts ja Pilato ja y'adsoojøø:

—¿Ti israelit jaal'yimts øts? Kø'ømxi yø mmigugajp jøts yø teetywindsøndøjk ya myikmiñiyi jøts mets ya nyiktagødøki. ¿Ti dø'øn tø xuñ?

³⁶ Jøts nwindsøn'ajtim Jesúus ja yiide'en t'adsøø:

—Windsøn'ajtp øts, ka' øts nja' yjade'eni sam pøn yja' ya naxwiiñ. Ku jeexyip jade'en, tø øts nbabøjkpitøjk jeexyip xnitseptunidi, jøts øts jeexyip ngayiktagødøki ja israelit jaal'y. Kayaa'ip øts ngutujk.

³⁷ Winets ja Pilato ja ojts nii'mxyiyi:

—¿Jøts mjanchwindsøn mets idø'øn?

Jøts nwindsøn'ajtim Jesúus ja t'adsøø:

—Ja' øts sa ixa mwaa'añ, windsøn øts. Tø ø ngaxi'iky ku øts ya naxwiiñ tø nmiñ jøts ø nnigajpxt ti tiy'ajtin'ajtp, ti janch'ajtin'ajtp. Pøn

jaty ja xmimadoodip, xmadojidipts øts nja' ja' sa
jaty ø nwq'añ.

³⁸ Jøts ja Pilato ja ojts ñii'mxyi:
—Jøts ti dø'øn tiy'ajtin'ajtp janch'ajtin'ajtp?

Ku Jesús ñidujkiy#ñjøts jay'oookt

Jøts ku ja Pilato jade'en t'ukyiktiy, jøts ja ojts
pyidsimy jøts ja tm̄inagyajpxwa'añi ja israelit
ja'a'dyi, jøts ja tnimaay:

—Ka' øts yø jaq'y nbøky'ixy. ³⁹ Jade'ents
mee xkostumbri'aty jøts øts nídu'ugin
nyik'awa'ałspidsø'ømt ja pøkyjaq'y, ku meets ja
x'amidøy ku p̄aski xøøw: Ɂjøts mdsojktip jøts wan
øts yø mwindsøn tnajtsmatsi jadi'iñi?

⁴⁰ Winets ja níduki'iyyi møk wyandøø:
—¡Ka' yø' xyik'awa'ałspidsø'ømt! ¡Yø Barrabás
myik'awa'ałspidsø'ømp!

Jøts møj maa'tspi dø'øn ja Barrabás.

19

¹ Xjats ja Pilato ojts tnankmyachi ja
nwindsøn'ajtim Jesú, jøts ja ojts tnankwyøpyi.

² Jøts ja soldadi ja ojts ttagujandi tu'uk ja windsøn
kujan, jøts tum kujp awiity, jøts tsuu'nk wet ja ojts
ttaxoxti. ³ Jøts ja ojts wingon twinguñøjkxiði, jøts
ja ojts tnøjmidí:

—¡Møj mets, pøn ja israelit jaq'y wyindsøn uk-
mayip!

Jøts ja ojts twingoxti tjøpkoxti wyemp y'äm.

⁴ Winets ja Pilato ojts jadigojk pyidsimy, jøts ja
ojts ñii'mxyidi:

—Ejxti njawidi, nyikpiðsimpy øts yø ya jøts
xnijawidit jøts ku øts yø niți ngadapøky'ixy.

5 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúś pyidsiimy, ixam tkujan'aty ja kujp awiity jøts ja tsuu'nk wet ja twet'aty. Jøts ja Pilato ja ojts ñimaagyojmiyidi:

—iixya dø'øn ja jaq'y!

6 Xjats ku ja teetywindsøndøjk ja t'ejxtøø jøts ja tsaptajk, winets ja tjanchtayajxidøø møk'ampy:

—Yikruspat! Yikruspat!

Jøts ja Pilato ja tnimaqay:

—Wawdi jøts mee xyikruspat, kumi ka'ap øts yø ti pøky ndapøky'ixy.

7 Yide'en ja israelit jaq'y ja y'adsoojiyøø:

—Jap øts tu'uk ja kutujk nmøødi, jøts jade'en ja tyikutuky jøts wan t'øøky, ja'agøjxp ku yø tø ñabyikta'agyi Dios U'ngin.

8 Xjats ku ja Pilato ja ojts jade'en tmadøy, jøts ja jade'en yjaaktyimyik'adsø'jkiyii'ñ. **9** Jøts ja yap kytuktaajkjøtpy tyøjkiyii'ñ jadigojk, jøts ja ttibyijky ja nwindsøn'ajtim Jesúś:

—Mets, ma mdsøøñ?

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesúś niwine'enin ja tkidyimy'adsøøy.

10 Winets ja Pilato ja ojts ñii'mxyiyi:

—Jøts ø ka'ap x'adsøy? Ti ka' xnijawi jøts ku øts kutujk njagyepy, jøts me nyikruspatt uk jøts me nyik'awa'atspidsø'ømt?

11 Jøts nwindsøn'ajtim Jesúś ja t'adsøøy:

—Ti kutujk mets jeexyip mdsachjagyejpy ku Dios Teety ja jeexyip jade'en tkayikjaty; paty ja' møy pøky tyimdyaja'adyi pøn øts ya tø xkøyaky jøts me tø nyiktagødøki, waani mets mja' mdaja'adyi.

12 Winets ja Pilato nay jatyi tja'ixaay ja taay, jøts ja t'ixmatst jadi'iñi ja nwindsøn'ajtim Jesúś; xjats ja israelit jaq'y ja møkta'aky ñimaajiyi:

—¡Pøni myik'awa₂'atspidsimpy iinet, ka'
xmigu'ugi wyinaty ja møj windsøn César
jam Roma! ¡Pøn jade'en namyøjpiktaajkip,
myidsep'atpty ja César!

¹³ Xjats ku ja Pilato jade'en tmadøøy, wınets
ja ojts tnankyiikpidsimyi ja nwındsøn'ajtim Jesús
jøts ja y'ixaajky jam kyutujktaqajkjøp'äm midi yik-
tejp Gabata ku hebreit ayuujk, jade'en ja tiy mä
tsaba'kxy. ¹⁴ Jaa dø'øn ja xøow wyinaty kujky
ku wyinaty tyimbyatni ja paski. Wınets ja Pilato
tnimaay ja yjaal'y midi jamdi:

—¡Ixyaadi ja mwındsøn!

¹⁵ Yide'en ja mok wyandøø:

—¡Wan tpa'øoky! ¡Wan tpa'øoky! ¡Yikruspat!

Jøts ja Pilato ja tnimaay:

—¿Øts ndejin ja mwındsøn nyikruspatp?

Ja teetywindsøndøjk ja yide'en y'adsoojiyøø:

—Ka'ap øts pøn jadu'uk nwındsøn midi øø
nwındsøn'ajtpy, ja'ayi tu'ugyi ja møj windsøn César.

¹⁶ Ku ja Pilato jade'eñi yiknimaay, jøts ja ojts
tkøyaky ja nwındsøn'ajtim Jesús jøts ja tyikrus-
pattit, wınets ja tyiktso'ondøø.

Ku ja Jesús kyiruspejty

¹⁷ Xjats ja nwındsøn'ajtim Jesús tyiktso'ondøø,
jøts ja ttukapti ja kyirus, jøts ja jam ñijkxy
mä ja et yiktiy Oo'kpi Kyubajk Pajk, midi
yiktejp hebreit ayuujk Gólgota. ¹⁸ Jamts ja ojts
tyikruspatti møøt namajtsk pøkyjaal'y, tu'uk jaty ja
yikpiktaktøø adsow aduuk, jøts ja nwındsøn'ajtim
Jesús agujk'ajpy. ¹⁹ Jøts ja Pilato jam ojts
tnankpyikta'agyi ja letri kruskøjxp midi nømp:
“Jesús, Nazaretit jaa'y, israelit jaa'y wyindsøn.”

20 Jøts may jaa'y ojts t'ejxti ja letri, pø kajpwìngonxi ja jam mä ja nwìndsøn'ajtim Jesús ojts kyìruspety, jøts ja letri jade'en ja kyøxja'ayi hebreit ayuujk, jøts griegit ayuujk, jøts latín. **21** Paty ja israelit teetywindsøndøjk tnimaydi ja Pilato:

—Kidi jade'en xja'ay “Israelit jaa'y wyìndsøn”; ne'egi jade'en xpikta'akt “Kø'om ñadyijiyi jøts ku israelit jaa'y twìndsøni.”

22 Yide'en ja Pilato ja ojts y'adsøyidi:

—¡Midi tø nja'ay, jade'en yø tyaq'ant!

23 Xjats ku ja soldàditøjk wyìnaty tø tyikrus-patti ja nwìndsøn'ajtim Jesús, winets ja ojts twe-jtsjøl'jkidí ja wyet, jøts ja ojts ñadyanipaðdyidi jøts ja ñawyø'kxit maktaðxpiky, kitu'uk ja soldàdi ja tpøktit. Jøts nayide'en tnixajidøø ja nijan, jøts kumi ka'ats ja y'axuumyukyi, ja'ayi ja amuum ty-imdyukojkubetyi, **24** xjats ja soldàdi nixem niyam ñawyajnidøø:

—Ka' yø ndakø'otsa'ant; ne'egi yø nniguyajtint, jøts n'ejxit pøn jadyimy'uktaja'adip yø wet.

Jøts jade'en ojts ka'pxy yjaty sám jap jaabyety nøkyijxpy: “Tø øts nwet ja xwejtswa'lxiidi, tø ja tniguyatti.” Jade'ents idø'øn ja soldàditøjk y'adøtstøø.

25 Jøts mä ja nwìndsøn'ajtim kyìrus jam, ixam ja tyaqák ja', jøts nayi ixamts ja'ami midi ja tyaqák y'uchip, jøts ja Cleofas ñidø'øxy midi María'ajtp, jøts nay jam ja María Magdaleniimi. **26** Xjats ku ja nwìndsøn'ajtim Jesús ojts t'ixy ja tyaqák, jøts ku ja pyabøjkpi nay jam tyanaamyi midi ja janty-imyinamyaajyip, winets ja tnimaay ja tyaqák:

—Taak, ixa ja m'u'nk.

27 Jøts ja pyabøjkpi ja tn̄imaamyi:
—Ix̄a ja mdaq̄k.

Jøts nay jatȳ ja'abi pabøjkpi tt̄aakpijky midi ja nw̄indsøn'ajtim Jesúus tyqagip, jøts ja jade'en yik-jagyepy s̄am kyø'ømdaagin.

Ku ja Jesúus y'ø'jky

28 Xjats ku ja jade'en wyinaty tø y'ukjaty, jøts kumi ñij̄a'wipts ja nw̄indsøn'ajtim Jesúus ja wa'q̄ts jøts ku wyinaty jade'en tuki'iȳi tø kya'pxy, jøts idø'øn ja jade'en tyimyjatt s̄am jap jaabyety nøkyijxpy, winets ja wyaañ:

—Jantyimdyøjtsip øts.

29 Jamts wyinaty tukmøjnajts'øøy ja vino midi jeky tø pyu'uch; ja'ats ojts yiktabadsiich ja tan̄imuul'kpi, jøts ja yikpiktaajky jam hisopo kipy awaj jøp'äm, jøts ja yikta'ayøjkxyi ja nw̄indsøn'ajtim Jesúus. **30** Xjats ja twixi'jch ja tan̄imuul'kpi jøts ja vino ka'øyb̄i jade'en t'uuky, winets ja wyaañ:

—Tø tuki'iȳi yikpaduñ ka'pxy.

Jøts ja kyubajk ja jadi'iñi kyuwojtsnajxy, jøts ja jade'en y'ø'jky.

Ku ja Jesúus yikuumy kyachpuki'jy

31 Jøts tyimbyaatwanipts ku ja paski xøøw kyujajy, jøts ja' ja israelit ja'a'y kyatsojktip jøts ja oo'kpi jam y'awejxtit kruskøjxp ku poo'kxin xøøw, jøts yats idø'øn ja'abi xøøw jaaktyimyøjxøøwni. Ja'agøjxpts ja tn̄imaydi ja Pilato, jøts wan ja tn̄ankpyakwojptøjkixȳi pøn jaty jam wyinaty tø kyiruspatti, jøts wan ja tn̄ankyikwinajkixȳi jam ja oo'kpi ñine'kx. **32** Winets ja soldadí ñøjkxtøø, jøts ja ojts tjanchpakwojptøjkøxti midi ja nw̄indsøn'ajtim

Jesús jam wyinaty møøt tø kyiruspety. Ojts ja yjawyeembi tyimyikpakwojptøjkøjy, jøts ja yjadu'ukpi nayide'en midi jam jaduktamajñ. ³³ Xjats ku ja twinguñøkxidøø ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja t'ejxpattøø jøts kudam ja tø y'oo'kni, patyts ja ka' nayide'en t'uktunidøø.

³⁴ Ja ti winets ja ñajxy? Ojts ja soldadi ja niđu'ugin tyakumyi ja takuu'm jøts ja tyimy'awajch ja kyachpuki'jy, jøts nay jatyi ja ni'jpy pyidsiimy møøt nøø. ³⁵ Ja'ats midi ixyam njaadyampy, tø øts idø'øn jade'en n'ixy nnijawi midi'ibi tiy janch, jøts mee nayide'en xiijawit xjanchjawit. ³⁶ Jade'enxi dø'øn ja yajty jøts jade'en ka'pxy tyimyjaty sám jap jaabyety nøkyijxpy: "Ni tu'ugin pyajk ja kyatøjt kyamoott." ³⁷ Jøts jap abikey wyañmi: "Y'ejxtip ja kø'øm ku tyiktsaachidit."

Ku ja Jesús ñine'kx yikpiktaajky yap møy tsaađutjøtpy

³⁸ Xjats ku dø'øn ja jade'en wyinaty tø yjaty, jøts ja José midi kugajp'ajtp jam Arimatea, pyabijkpy ja' nwindsøn'ajtim Jesús øy idø'øn ja ka'ap øy pøn tjadyimdyuknijawi, ja'agøjxp ku ja ttsø'øgi ja myi'israelit jaq'y. Ja'ats idø'øn t'amidoow ja Pilato ja may'ajt, jøts ja myo'ojojyit ja nwindsøn'ajtim Jesús ñine'kx. Xjats ja Pilato yikjajt ja jade'en, winets ja José ojts ñijkxy jøts ja ojts tyiktso'oniyi. ³⁹ Jøts ja Nicodemomi midi wyinaty jekyip tø tmøøtmadya'aky ja nwindsøn'ajtim Jesús koots, ja'ats jam tmija'jt ee'px majk kilin jaabya'ak midi pa'akxuu'kp, majtsk jøøjp ja', ja mirra tø t'abøjkmuky møøt ja áloes. ⁴⁰ Jøts idø'øn ja José jade'en møøt ja

Nicodemo tnixajiyidøø ja nwindsøn'ajtim Jesúś ñine'kx, jøts ja tta'abejtøø ja wet midi ja wyinaty tø tpiktajkidi ja'abi pa'akxuu'kpi midi jade'en abojkmuky. Jade'en ja ttundøø sám idø'øn ja israelit jaa'y kyostumbridi ku ja y'oo'kpi ja tyiknaxøkidi. ⁴¹ Jøts mä ja nwindsøn'ajtim Jesúś wyinaty tø kyiruspety, jam wingon tu'uk ja kám mä y'ity øy ti tsä'am. Jamts tu'uk oo'kpi jut ja'abi kamjotp midi tyimyjemý'øyipním, ka'anim jap pøn tyimyikpikta'aky. ⁴² Japts ja tpiktaktøø ja nwindsøn'ajtim Jesúś ñine'kx, pø wingonxi ja jam tyañ ja oo'kpi jut, jøts tyimdyøts jøts ja israelit jaa'y pyoo'kxin xøøw tyimcho'ondaknit.

20

Ku ja Jesúś yujkpyijky jadigojk jap møj tsaa jutjøtpy

¹ Xjats ku midukxøøw cho'onda'akñím ja yjadu'ukpi samaqan, winets ja María Magdalena ojts jøpyi ñijkxy jam mä ja oo'kpi jut jam wyinaty, ka'anim yikxon yjajta'aky; jøts ja ojts t'ixy jøts ku ja oo'kpi jut jam tka'uk'agø'ajtni ja tsäa midi ja wyinaty tø yikta'agi'iy. ² Winets ja ojts putyi ñijkxy mä ja Simón Pedro jam wyinaty møøt øts midi yø nøky tjaapy, midi ja nwindsøn'ajtim Jesúś jantyimyinamyaajyip, jøts øøts xnimaay:

—Tøts ja nwindsøn'ajtim jap yikjidøjtpidsømni jap jutjøtpy, jøts ka'ap øø nnijkawi pø mä net tø yikpikta'aky.

³ Xjats øts møøt ja Pedro nnijkxy mä ja oo'kpi jut jam. ⁴ Jøts øøts namajtsk janch putyi nnijkxy; jøts øts jawaani møk njantyimbyujt jøts ja

Pedro nniukejky, jawyeen øts jam nja'jty mä ja oo'kpi jut. ⁵ Jøts øts jap ngu'ejxiyii'ñ, ja wetyi
jap n'ejxpaaajt midi ja nwindsøn'ajtim wyinaty
tø yikta'abity jøts ku ja jap wyøjni, jøts nika'ap
ndøjkiyii'ñ. ⁶ Jøtsnim ja Simón Pedro ix'oojknim
yja'jty, jøts ja tyojkiyii'ñ jap oo'kpi jutjøtpy. Jøts
ja nayide'en jap ojts t'ixy jøts ku ja abet jap
wyøjni; ⁷ jøts ja tjaaktyimy'ejxpaaajty ja wet midi
ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty øt yiktagupity,
jøts nigidi ja jam møet ja wet midi ja amuum
yikta'abejt, axaach ja jam abiky øt yikpiktaq'aky.
⁸ Winets øts ndøjkiyimyaq mä dø'øn ja oo'kpi jut
jam, jøts n'ijxy jøts kudam ja wyinaty jade'en øt
yjaty, xjats ja njanchja'wiyii'ñ. ⁹ Jøts ka'anims
idø'øn øots wyinaty nja'gyuki midi jap nøkyijxpy
jaabyety wya'añ, jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jesús
yujkpyøkt jadigojk jap oo'kpi y'agujkp. ¹⁰ Jøts øots
jade'en namajtsk nwimbejtnaq jøts nnøjkxnaq jam
ndøjkwiindump.

Ku ja Jesús ñankyejxøø jadigojk ma ja María Magdalena jam wyinaty

¹¹ Jøts ja María jamyi jut'agø'øm tyaañ, ñiyaxni
ja jam kyu'ejxiyii'ñ mä ja jut, ¹² winets ja ojts t'ixy
namajtsk ja ankilis, tum amuum poop ja xyoxyidi,
jøts ja jam chøønid mä ja nwindsøn'ajtim Jesús
wyinaty øt y'ukyikpiktaq'aky ja ñine'kx; tu'uk jam
chøøni agubajkp, jøts jadu'uk teky'ok'äm. ¹³ Jøts ja
ankilis ja ñimaajyøø, ja øt'oxyøjk yiknimaapy:

—¿Ti mjajtip, tiku mya'axy?

Jøts ja tnimaay:

—Ja'agøjxp ø nya'axy ku øts ja nwindsøn'ajtim ya tø yikwejtspidsømni, jøts øts ja ka'nnijawí pø ma ja tø yikpikta'aky.

¹⁴ Ja'ayi ja jade'en wyqañ, jøts ku ja y'ejxjimbijty wínets ja t'ejxpaaajty jøts kudam ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 jam tyaní; jøts ka'ap ja tyimwyä'añ jøts ku ja yja'aji. ¹⁵ Wínets ja ojts kø'øm ñii'mxyi, jøts ja tø'øxyøjk yiktiibyiky:

—¿Tiku mya'axy? ¿Pøn m'ixaapy?

Jøts ja tø'øxyøjk jade'en ja wyinmay, ja tsá'am kám ejx'ejtpik idø'øn ja tiyj, jøts ja tnimaqay:

—Teety, pøni mets ja tø xyikpidsimy, tukmadookts øts ma tø xpikta'aky jøts øts ja n'atsyiktsoont.

¹⁶ Wínets ja ñimaajyøø ja nwindsøn'ajtim Jesú斯:

—¡María!

Xjats ja y'ejxjimbijty jøts ja tnimaqay hebreit ayujk:

—¡Raboni! —midi tyijpy yik'ixpøjkpi.

¹⁷ Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 ja ñimaajyøø:

—Kidi ø xøñ, majstutk øts, pø ka'anímxi ø nnijkxy jam ma ja nDeety jam. Nøjkxts x'atstukmadøy pøn jaty øts nja' xpabøjkidip, jøts ku øts jap nnijkxy ma øts ja nDeety jap, midi mee mDios Teety'ajtpy.

¹⁸ Wínets ja María Magdalena ojts ñijkxy, jøts ja ojts t'atstukmadoji ja nwindsøn'ajtim Jesú斯 pyabøjkpitøjk jøts ku ja wyinaty tø t'ixy ja nwindsøn'ajtim, jøts ku ja wyinaty jade'en tø ñii'mxyiyi.

Ku ja Jesú斯 ñankyejxøø jadigojk ma ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty

19 Jøts nay ja'abi xøow ku mìdukxøow cho'onda'ákñim ja yjadu'ukpi samaqan, nay ja'abi ux ku ja pabøjkpitøjk jam wyinaty tø ñamyukyidi jøts ja wyinaty tø ñañi'agiibyetyidi, ja israelit ja'a'y ja chø'jkidip. Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús tyøkìyìi'ñ jøts ja jam y'agujk'am wya'k'øyìyìi'ñ, jøts ja ojts yide'en kyajpxpøø'kxyidi:

—Øy'atti jotkujk'atti.

20 Xjats ku ja jade'en y'ukwaañ, jøts ja ojts tyuk'ijxyidi ja kyo' jøts nayide'en ja kyachpuki'jyit tsaachi. Jøts ja pabøjkpitøjk yjantyimxyondæktøø ku ja t'ejxtøø ja nwindsøn'ajtim. **21** Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja jadigojk ñimaajyidøø:

—Øy'atti jotkujk'atti. Nayide'en sám øts ja Dios Teety tø xkeyxiñ, jøts nayide'en meets yam nguexy.

22 Xjats ja tnibixujìyìi'ñ ja pyabøjkpitøjk jøts ja tnimaay:

—Wan ja Dios y'Espiritu Santo mdatøkiyidi.

23 Jøts pøni mgajpxwa'kxtip jøts ku ja yikpojkpimee'kxy pøn nabyøkyja'wiyidip, jøts øts nja' ja xpabøjkìyidit; uk pøni ka'ats, mdukmado'opts meets ja nayide'en jøts ku ja pyøky ja ka'ap miñaat yikmee'kxy, pøni ka'ap ja ñabyøkyja'wiyidi niwíne'en.

Ku Tomás ojts t'ixy ja Jesús ku tø yujkpyiky

24 Jøts tu'uk ja nwindsøn'ajtim pyabøjkpi midi Tomás'ajtp, midi yiktejp xeeñu'nk, ja' wyinaty ka'ejtp ma ja jamdi ku ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø ñankyljxyi. **25** Xjats ja oojknim ttukmadowdi ja nwindsøn'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaadyi:

—Tø øts ja nwindsøn'ajtim n'ixy.

Ja Tomás yi^{de}'en ja ojts ñii'mxyidi:

—Ka' øts ja njanchjawi^t pøni ka' øts kyo' ja n'ejxi
jøts ku ja klabis ja tø yiktsaachiⁱ; ku øts ngøtsa'^{jx}
jap kø'om ka' ndyimgyudejⁱ mā ja klabis ja tø
yiktsaachiⁱ, pøni ka' øts yap nguxaji mā ja kyach-
pukiⁱ ja chaachi, ka'ats øts ja njanchjawi^t.

²⁶ Xjats ku kyiduktu^kxøw'ajty, wⁱnets ja
pabøjkpitøjk ñamyujkidøø jadigojk jam tøjkjotp,
jøts ja Tomás ixjam ja wyinaty tmøødidi.
Winets jadyimja'aduky ja tøjk wyinaty yikxon
ku ja nwindsøn'ajtim Jesús tyøjkⁱñ, jøts ja
jam agujk'äm tyanay'øyiyⁱñ. Jamts ja ojts
kyajpxpøø'kxyidi, yi^{de}'en ja ñii'mxyidi:

—Øy'attⁱ jotkujk'attⁱ.

²⁷ Jøts ja Tomás nay jatyⁱ yiknimaay:

—Kudeji yø mgøtsa'^{jx} yap, jøts øts yø ngø' x'ejxit;
jøts yak yø mgø' jøts yap mguxajit øts ngachpukiⁱ ja.
Jøts kidi nugo xkuwinmayⁱ, janchjawi dø'øn.

²⁸ Xjats ja Tomás y'adsøøy jøts ja wyqañ:

—Mets nwindsøn'ajtpy ndios'ajtpy!

²⁹ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ñimqajyøø:

—Tomás, ja'agøjxp yäm xjanchjawiⁿim ku ø
tø xtyimwyemp'ijxñim. Jotkujk'atyi^m ja'adi pøn
tmibøjktip pøn tjanchja'widip jadi'iñi, øy øts ja
xjaga'ejxti.

*Yaqat nigajpxp ja tiy'ajtin midi yø nøky
myøøt'ajtpy*

³⁰ Jøts may ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts
tpikta'aky ja ejxpajt, ku ja ojts ttuñ ja milagri jam
pyabøjkpitøjk wyingujkp midi ka' kyøxja'ayi ya'at
nøkyjøtpy. ³¹ Ja'agøjxp ya'at yap jade'en tø yikujayⁱ,
jøts xiijawi^dit xjanchjawi^dit jøts ku ja' yiknitsø'øky,

jøts ku ja' Cristo ja nwindsøn'ajtim Jesús, ja Dios U'nk. Jøts ku ja xjanchjawiđit, mbaaatpts meets ja jujky'ajtin xemikojxp sám pyaăat'atyidi pøn tjanchja'wiyidip.

21

*Ku Jesús ñankyejxiyi niwixujk pyabøjkpi
windump*

¹ Xjats ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø y'ukjaty, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ñankyejxi jadigojk jam mā ja pyabøjkpitøjk, jam meyj'am midi yiktejp Tiberias. Yide'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi: ² Ja Simón Pedro jam wyinaty i møøt ja Tomás midi yiktejp xeeñu'nk, jøts ja Natanael midi jam kugajp'ajtp Caná midi Galileit etjotp, jøts ja Zebedeo y'unajjk, jøts møøt abiky janamajtsk nay ja nwindsøn'ajtim Jesús pyabøjkpi. ³ Ja'ats ja Simón Pedro ñimqay:

—Nijkxy ots t'ats'ajkxma'aky.

Jøts ja wyandøø:

—Pø tsoomp øø nayide'en.

Xjats idø'øn ja ñøjkxtøø, jøts ja ojts ttatøkidø tu'uk ja barki, ni tu'ugin ja ajkx ja tkamaktøø ja'abi koots. ⁴ Jøts ku wyinaty xyijñiwyani, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús jam meyj'am wya'kaxi'jky, ja pyabøjkpitøjk ka'ap ja twinmaydi jøts ku ja yja'aji. ⁵ Jøts ja ñimqajyidøø:

—Mixy, ¿tø dø'øn ja ajkx iiy xmåtstø uk tyim-gya'aním?

Jøts ja yide'en t'adsoodøø:

—Ni tu'uk.

⁶ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Niwøjpatti yø mda'ajkxmajk ixa barki puki'jy aga'ñ'ampy, jøts ja ajkx inet jap xpaaattit.

Jøts ja ojts jade'en ttundi, jaanimts idø'øn ja tiy ka'ap ja tya'ajkxmajk y'ukmqa'yniyidi jøts ja jap nøøjøtpy tjuuttit, ja'agøjxp ku ja ajkx jap janch'ujts'abøki. ⁷ Winets øts midi ja nwindsøn'ajtim Jesús yjanchminamyaajyip tnimaay ja Pedro:

—Ja nwindsøn'ajtimts yø'!

Ja'ayi ja Simón Pedro ja jade'en tnimyadøøy jøts ku ja yja'aji ja nwindsøn'ajtim, winets ja ñikijxyit nijan ja ttatøjkìyìi'ñ (pø tøxi ja wyinaty tjeñ) jøts ja ñidøjkìyìi'ñ. ⁸ Jøts øots jam mejy'äm ja bärki nyikja'ity, jøts ja nda'ajkxmajk ja nbajidity janch ujts abøki ja ajkx, pø jadukmagø'pxy xajkxi dø'øn ja jam wyinaty yjaaka'ity jøts øots nbaatnit ja naajx. ⁹ Xjats ku øots jam nwinaajky, jøts øots nbaajty ja jøndsabajk yikxon tø kya'kxy, jøts ja ajkx tu'uk tø yikjingoni, jøts tsapkakaaky abiky. ¹⁰ Winets øots xnimaay ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Yikmendi tu'uk majtsk ajkx midi ixjanim tø xjuutti.

¹¹ Jøts ja Simón Pedro pyejty jam bärkjotp jøts ja tjidøjtpidsiemy ja ta'ajkxmajk, janch ujts abøki tum ja møjaty ajkx, tukmagø'pxy ja wixijkxmyaktigøøk; jøts nika'ap ja xuumy yjapøøjty øy idø'øn ja tyimyjadine'eni. ¹² Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaqñ:

—Men m'ajop'attí.

Jøts ja pabøjkpitøjk ni tu'ugìn ja sa kyawa'andi pøni pøn idø'øn ja', pø tøxi ja wyinaty tnijawidi jøts ku ja yja'aji ja nwindsøn'ajtim. ¹³ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja wingon ñimejnidøø, jøts ja tnixajiyìi'ñ ja tsapkakaaky, jøts ja ojts myø'øyidi møøt ja ajkx.

14 Ya'at idø'øn møøt myidigøøk ojk yjaty ku ja nwindsøn'ajtim Jesúš ñank'y'ijxyi ma ja pyabøjkpitøjk jam, ku ja wyinaty tø yujkpyiky jadigojk.

Ku Jesúš møøt ñagyajpxyi ja Simón Pedro

15 Xjats ku ja y'ajop'ajt'abajtidøø, winets ja nwindsøn'ajtim Jesúš tnimaay ja Simón Pedro midi ja Jonás myajnkip:

—Simón, ¿xtsojkp øts jawaani sam øts ya'at xtsoktin?

Jøts ja Pedro ja t'adsøøy:

—Ndsøjkpy me nwindsøn'ajtim, wa'ats mets ja xnijawi jøts ku me ndsøky.

Winets ja nwindsøn'ajtim Jesúš ja ñimaajyøø:

—Winets ø xnøø'møøjyit xuu'møøjyit ja nbabøjkpitøjk.

16 Jøts ja mimajtsk ojk kujk yiktibyiky ja Jonás myajnk, yide'en ja yiknimaay:

—Simón, ¿xtsojkp øts?

Jøts ja Pedro ja t'adsøøy:

—Ndsøjkpy nwindsøn'ajtim, wa'ats mets ja xnijawi.

Jøts ja ojts ñii'mxyi ja nwindsøn'ajtim Jesúš:

—Winets ø xnøø'møøjyit xuu'møøjyit ja nja'.

17 Jøts ja midigøøk ojk yiknimaay ja Jonás myajnk:

—Simón, ¿xtsojkp øts?

Winets ja Pedro yjotmay'oo'kpíjky, ku ja midigøøk ojk yide'en yiktøøji ja nwindsøn'ajtim pøni chøjkpy ja', jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, mets tuki'iyi mnija'wip. Mnija'wipxi wa'ats jøts ku ndsøky.

Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús wyañañ, jøts ja ñimaaqyøø:

—Mets ndanipijkpy amuum, jøts xnøø'møøjyit xuu'møøjyit ja nbabøjkpitøjk. ¹⁸ Janch idø'øn nnøjmi, jøts ku y'ijty mjaaq'una'jk'atynim, yikxon y'ijty mjaaqknaxyøxyi jøts mnijkxy pøni ma kø'øm xtsøky; kuts ja møjaa'y'ajtin xpøtnit, jøts mxajtøønit, wyenkpiøs mets ja mwet mmo'ojiyip jøts ja myiknøjkxit ma me ka'ap mjanøjkxwa'añ.

¹⁹ Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús jade'en wyañañ, ja' idø'øn ja yjatijpy sa ja Pedro ja o'jkin tpøatt ku yikøyakt, jøts ja Dios jade'en yikmøjawiøt yikunuu'kxyjawiøt. Jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Paduujnik øts yø nja', kidi øts xmajstu'uty!

Ja Jesús pyabøjkpi midi janchminamyaaqyip

²⁰ Xjats ku ja Pedro y'ejaximbijty, jøts ja ojts t'ixy jøts ku øts nbamiñ midi ja nwindsøn'ajtim Jesús janchminamyaaqyip. Øts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam wyinaty nbutsinaapy ku øts wyinaty xøjøøjty n'a'ux'aty, jøts øts wyinaty nwindsøn'ajtim n'amidøøy: “Windsøn'ajtim, ¿pøn idø'øn mga'ødyunwajnip?” ²¹ Jøts ku dø'øn ja Pedro ja ojts y'ijxyi, winets ja Pedro tnimaaqy ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, jøts yø!, ¿sats yø yjatt?

²² Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyi:

—¿Ti mets yø xunk'aty, njadyimyjayikjujky'aty øts yø! nay jaa ku ø nme'ent jadigojk? Tujník øts yø nja' tu'ugyi.

²³ Xjats ja ayuujk yø'øgyøjy, jøts ja jade'en tnimadow'atti pøn jaty ja nwindsøn'ajtim Jesús

yja' pabøjkip, jøts ku ja'abi pabøjkpi ka' y'ookt. Kajade'enipts ja nwindsøn'ajtim Jesúus wyinaty tø tnøjmi ja Pedro jøts ku ja'abi pabøjkpi ka' y'ookt, pø yide'enxi ja wyaañ jøts ku ka' ttunk'attit pøni sa ja yjatt.

²⁴ Øts idø'on Juan, midi'its idø'on ya'at ayujk njaadyampy, pø tiy janchxi dø'on yø'. N'ejx nnija'wiyii'ñ øøts ku jade'en yjajty.

²⁵ Jaanim yø may ti jaty ja nwindsøn'ajtim Jesúus tyuun, ku ja jeexyip jade'en tø tyimyikja'ay piy køñ, mayts nøky jeexyip chøkyi jøts ylkjaagyøxt sam yjajty kyubejty. Jade'en idø'on ja yjajty.

**Ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xukpaajtimp
ja nits'o'ok'ajtin
New Testament in Mixe, Tlahuitoltepec
(MX:mxp:Mixe, Tlahuitoltepec)**

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Tlahuitoltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Tlahuitoltepec [mfp], Mexico

Copyright Information

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Tlahuitoltepec

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
422dcf73-46a5-5403-b423-8406ed76ac1d